

REFLECTIE BELEEF

TIJDSCHRIFT VOOR religie en spiritualiteit
NUMMER 3, JAARGANG 8, HERFST 2011

In dit nummer o.a.:

Fantaseren over 2012

Spirituele revolutie

2012 en het tijdloze bestaan

COLOFON

REDACTIE:

Lambert de Kwant, hoofdredacteur
Van de Veldelaan 862
1816 PX Alkmaar
Tel: 072-5119619
E-mail: adekwant@upcmail.nl

Mgr P.O.Baaij
Frits Moers, eindredacteur

REDACTIEADRES:

Waterinkweg9
8151 AJ Lemelerveld
Tel: 0572-302503
E-mail: flg.moers@planet.nl

PENNINGMEESTER:

Bankrekening: 73.24.53.690;
Postbank: 302100
tnv VKK/CKB, te Amersfoort

LAYOUT:

Rudolf H. Smit

OMSLAGILLUSTRATIE:

De Nieuwe Aarde
(Willeke Hendriks
www.healingart.nl)

DRUK:

Drukkerij Van Asselt,
Lemelerveld

VOOR ABONNEMENTEN:

Zie het Redactie-adres

JAARABONNEMENT:

€ 17,50 (voor niet-kerkleden)

De redactie houdt zich het recht voor artikelen in te korten, te redigeren – zo nodig in overleg met de auteurs – of te weigeren. De inhoud van de artikelen vertolkt niet noodzakelijkerwijs de standpunten van de VKK in Nederland of die van de redactie. Elke auteur schrijft op persoonlijke titel, tenzij er aangegeven is dat er sprake is van een officieel kerkelijk document.

Copyright © Vrij-Katholieke Kerk in Nederland. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of welke wijze dan ook, zonder de uitdrukkelijke schriftelijke toestemming van de uitgeefster van dit tijdschrift.

Sluitingsdatum voor het

winter- nummer 2011:

5 november 2011

Het winter-nummer verschijnt ongeveer 22 december 2011

ISSN 1574-2776

Website VKK: www.vkk.nl

REFLECTIE,

voortzetting van *VK-Visie* jaargang 76, is het tijdschrift van de Vrij-Katholieke Kerk in Nederland en verschijnt vier keer per jaar, onder auspiciën van de regionair bisschop van de VKK in Nederland.

Reflectie, Tijdschrift voor Religie en Spiritualiteit Nummer 3, jaargang 8, herfst 2011

Inhoud van dit nummer:

1. Een grotendeels 'persoonlijk' woordje deze keer
Onze nieuwe voorzittend bisschop
2. Column Aat de Kwant: 2012 en de zingende jonge vrouw op het strand
4. Wat is dat toch met 2012? (Frits Moers)
6. Fantaseren over 2012
Over krantenberichten, de Apocalyps en het aanbreken van het Gouden Tijdperk (Ojas Th. de Ronde)
9. De moed alles onder ogen te zien
Gevaren en kansen aan de vooravond van 2012 (Ojas Th. de Ronde)
13. Gedicht "Bescherm de Aarde" (Alison K. Altes)
14. Een spirituele revolutie (Johan Pameijer)
17. Reflectie lezen levert op... een stukje 'human interest' (Paul van Rooijen)
18. 2012 en het tijdloze bestaan (Lydia Schaap)
20. Marcel Messing: Het aftellen is begonnen
(uit een interview met Aat-Lambert de Kwant)
22. 2012 - Waar is onze Hollandse nuchterheid? (Rudolf Smit)
24. Hazrat Djalallu'ddin Rumi
Ook hij gaat ons voor naar 2012 (Rachel Sonius)
27. Gedicht "Kind van de Aarde" (Alison K. Altes)
28. Vijf aandachtsgebieden voor spiritualiteit en religie (✕Gert Jan v.d. Steen)
30. Gedicht "Aum" (Alison K. Altes)
31. Voorpublicatie boek Meester van de Eindtijd (Marcel Messing)
33. Boekeninfo

Woord Vooraf

Een grotendeels 'persoonlijk' woordje deze keer

Dit nummer staat bol van "2012", waarin iedereen zijn best doet er wat zinnigs over te zeggen. Beschouwt u het maar als "voer" om er verder mee aan de slag te gaan, want dat is de bedoeling.

Reacties, eigen visies, e.d. zijn welkom.

Daarnaast zijn nogal wat ingediende artikelen uitgesteld tot één van de volgende nummers. Dat leidt weer tot de vraag (bezinning) of een "themanummer" te weinig ruimte biedt aan mensen die vanuit "het hart" en/of "religieuze ervaring" iets willen presenteren. Dat zou jammer zijn. Ook het streven naar minder (soms té) lange artikelen en de leesbaarheid daarvan zou m.i. een onderwerp ter overweging moeten zijn.

En verder: nu ik straks na acht jaargangen mijn werkzaamheden als eindredacteur ga beëindigen, is het noodzakelijk dat die werkzaamheden door iemand overgenomen worden. Daarbij kan ik u meteen geruststellen, dat het eigenlijke werk van eindredactie geen zee van tijd kost en op het gemak afgewerkt kan worden, indien alle kopij op de sluitingsdatum aanwezig is. Vaak komen artikelen gelukkig ook eerder binnen en dat is prettig voor de redactie en vooral voor de eindredacteur. Ik heb aangeboden wél al het andere werk van de afwikkeling van een nummer te willen blijven doen, zoals de afwikkeling naar Rudolf Smit (lay-out), het "secretariaat" w.o. de abonnee-administratie, verzendlijsten voor Post-NL, e.d.

Maar één of méerdere nieuwe eindredacteurs (v/m) is niet voldoende. Het is eigenlijk vreemd, dat onze redactie maar uit drie personen bestaat; en dan ook nog drie mannen. U begrijpt de oproep? Kom mensen, komt vrouwen en doet uw inbreng gelden voor/in een tijdschrift voor ... religie en spiritualiteit. En dan vooral de ervaringszijde daarvan.

Sluitingsdatum kopij voor het winternummer is 5 november 2011

Frits Moers, eindredacteur.

Onze Nieuwe Voorzittend Bisschop

Sinds 19 juni 2011, Heilige Drievuldigheidsdag, heeft onze Vrij-Katholieke Kerk wereldwijd een nieuwe voorzittend bisschop. Het is bisschop James Alan Zinzow uit Milwaukee in de Verenigde Staten. Hij is met algemene stemmen gekozen.

Een voorzittend bisschop is, zoals de naam zegt, de voorzitter van de Algemene Bisschoppelijke Synode, het college van alle bisschoppen van onze Vrij-Katholieke Kerk. De functie kwam vacant door het overlijden van mgr. Maurice Warnon afgelopen voorjaar.

Bisschop James is in zijn profane leven ingenieur geweest en heeft enkele jaren gewerkt aan gezondheidszorgprojecten in Afrika. Met feitelijk niets heeft hij door samenwerking met de bevolking projecten kunnen realiseren. Nu nog is hij geestelijk verzorger in het plaatselijke ziekenhuis.

Vanaf zijn priesterwijding in 1973 is bp. James actief geweest in zijn kerkprovincie, o.a. voor de opleiding voor de geestelijkheid en het organiseren van seminars. In 2008 werd

(foto uit 2008)

hij tot bisschop geconsacreerd en volgde in 2009 de overleden mgr. John Schwarz op voor het zuidelijke diocees van de USA.

Mgr. James is sinds kort weliswaar al 76 jaar, maar is zeer vitaal en nog vol van plannen voor de toekomst. Een aantal van zijn aandachtspunten is:

- het versterken van de progressie in de VKK en het openhouden van de communicatie met de wereld daar buiten;
- het verbeteren van de opleiding van de geestelijkheid en van de toegankelijkheid tot onze literatuur;
- het bevorderen van netwerken binnen de VKK;
- het uitbrengen van een geslachtsneutrale editie van onze liturgieën.

Mgr. Peter, onze regionaris, heeft aan mgr. James de felicitaties en goede

wensen overgebracht van onze kerkprovincie. Moge bisschop James in zijn ambt vruchtbaar kunnen werken.

✠Gert Jan

Column Aat Lambèrt de Kwant

2012 en de zingende jonge vrouw op het strand

Tijdens het tv-programma "Praatjesmakers" vertelt een jongetje over het moeilijke moment van zijn geboorte. "Mijn kadettes kwamen er het eerst uit." De zaal ligt dubbel.

Even later vertelt hij over zijn opa die dood was gedaan. "Maar, hij is steeds bij me hoor." De zaal is even stil, tranen worden weggepinkt, ook bij mij.

We lopen langs het strand van Egmond aan Zee naar Bergen aan Zee. Prachtige wandeling, de zee is stil, de natuur is stil en wij zijn verstild, zijn ook stil... Vanuit het geluid van de stil bruisende branding bereiken ons de flarden van een lied. En als we verder lopen, zien we een jonge vrouw die zichzelf zingend op een gitaar begeleidt.

Ze zong het lied van de zee... van het leven... We staan stil, verwonderd, zeggen niets en luisteren naar haar lied en spel. Tranen wellen op van dankbaarheid voor dit geschenk van de hemel...

Geen doemscenario

Als we in dit nummer schrijven over 2012, als we onze gedachten laten gaan over wat komen gaat en hoe we daarop reageren; als we vanuit de stilte van ons hart, vanuit de stille waarneming van ons bewustzijn hierover nadenken, is het goed de beelden van dat jongetje en die zingende, jonge vrouw vast te houden. Beelden van hoop, beelden van licht. Het wordt daarmee wat lichter, wat minder zwaar...

Want wat er ook in 2012 of eerder zou kunnen gebeuren, die blije, stralende jongetjes en die zingende jonge vrouwen op de stranden, zullen er altijd zijn, ook na 21 december 2012! Ze zijn er altijd, zoals ook de muziek en muziek in ons hart nooit verstommen zal.

Geschrokken soms, is er gereageerd op het voornemen om aandacht te schenken aan 2012 en wellicht hadden we dit eerder moeten communiceren. Ons stond geen blad vol met doemscenario's voor ogen, want wat kunnen we eigenlijk weten, zoals ook Aristoteles zich al afvroeg. We kunnen immers weinig met zekerheid zeggen over de toekomst. En, voorspellingen zijn waarschijnlijkheden die kunnen uitkomen.

Als de profeet Jona in de straten van Ninevé Gods toorn en de vernietiging aankondigt, schrikken haar bewoners en gaan toch maar anders leven, transformeren zich... Later zit de kleinzielige Jona op een berg te wachten op het vuur uit de hemel dat de stad zal vernietigen en wordt boos als dat uitblijft. Het verhaal is bekend... Doordat de inwoners van Ninevé de woorden van de profeet serieus nemen, blijft de rampspoed uit.

2012 – bekend bij de Maya's en vele andere oude volken, betekent niet, zoals sommigen denken en roepen, het einde van de wereld, maar het eindpunt van een grote cyclus en tegelijkertijd het begin van een wending in het tijdsgebeuren: een mogelijke terugkeer naar de Bron. De weëën van de transformaties mogen dan steeds meer zichtbaar zijn, van onze bron zullen we nooit gescheiden worden.

De Nieuwe Tijd wordt vanuit verschillende tradities, culturen en tijdperken aangekondigd en ook als zodanig omschreven of uitgebeeld. Hun gemeenschappelijk gezichtspunt verwijst naar een kwantumsprong in het bewustzijn van de mensheid die zich niet eerder op aarde heeft voorgedaan. In die zin zullen niet de oude, verlichte beschavingen van weleer op aarde terugkeren, maar zal zich een geheel nieuwe ontwikkeling voordoen die zijn weerga niet kent. Weet dat de teksten van de oude, heilige geschriften heel veel (verborgen) wijsheid en praktische elementen bevatten die ondersteunend en inspirerend zijn om met nieuwe waarden en ontwikkelingen te leren omgaan⁽¹⁾. Ook de echo's van catastrofes en rampen die de wereld lang geleden troffen, zijn in die oude woorden van wijsheid te vinden.

Bereid zijn tot verandering

Nee, voor mij is 2012 geen abstract begrip van kosmische rampen die ons zouden kunnen treffen, geen inktzwart scenario van allesvernietigende oorlogen, tsunami's, zware aardbevingen en vulkaanuitbarstingen. Het zijn mogelijkheden die zouden kunnen uitkomen, maar net als de inwoners van Ninevé die door de woorden van de profeet als het ware in een hogere graad van bewustzijn kwamen, waardoor de aangekondigde rampspoed uitbleef, transformeert ook een groeiend aantal mensen naar meer bewustzijn en meer verbinding met hun bron en kunnen daardoor lichtdragers zijn in mogelijk hectische, verwarrende en moeilijke tijden.

Als er al gesproken wordt van een zuiveringsproces, mag dat niet worden uitgelegd als een scheiding tussen de schapen en de bokken, zoals de Bijbel dit beschrijft. En er zijn nogal wat van die huiveringwekkende doemscenario's waarin een kleine groep uitverkorenen wacht op haar redding door God of kosmische hulpstroepen al dan niet in ruimteschepen, en toekijkt hoe de niet uitverkoren (en dat is haast de hele mensheid) vernietigd wordt. Brrrr!

Als je al van zo'n zuiveringsproces mag spreken, gaat dat niet alleen om de manipulerende machtselite die moet veranderen, maar u en ik zullen bereid moeten zijn te veranderen.

Je moet de wereld veranderen, zegt filosoof Peter Sloterdijk⁽²⁾ waarmee hij op de lijn zit van Osho die zei, dat de enige echte veranderingen alleen van de rebel te verwachten zijn.

Daarmee bedoelt hij dat je in jezelf de wereld moet veranderen om daardoor een rebel te worden.

Tallose revoluties zijn uitgeprobeerd. Socialisme, communisme, feminisme en vele andere revoluties, zij hebben de wereld niet verbeterd, niet mooier gemaakt. Want ze hebben de mens niet veranderd. De mens bleef

steeds hetzelfde. De rebel verandert zichzelf door zijn bewustzijn te veranderen. En als er meer rebellen zijn, zal langzamerhand de samenleving ook veranderen.

Het gaat niet alleen om de Grote Graaiers die mede verantwoordelijk zijn voor de financiële crisis, maar ook om de manier waarop wijzelf dagelijks met geld omgaan. Daar zouden

Het stralende jongetje dat zo blij is dat opa nog steeds bij hem is, de zingende jonge vrouw op het strand, hebben niet alleen mij geraakt, maar hebben heel de wereld misschien geraakt en wellicht een beetje veranderd en dan is 2012 geen schrikbeeld meer.

we verandering in kunnen aanbrengen. Toch? En...misschien biedt deze crisis ons wel een kans om een bewustzijnsprong te maken, zoals dat ook door WO II gebeurde. Het kan ons leren onze verworvenheden los te laten en meer verantwoordelijk en duurzaam met moeder aarde om te gaan.

In haar boek *De Maya Code, versnelling van de Tijd en het Ontwaken van het Wereld Bewustzijn* schrijft Barbara Hand Clow over het einde van de Mayakalender als het punt waarop negen grote ontwikkelingscycli allemaal tegelijk aan hun eind komen. Die negen cycli zijn volgens haar als het ware op elkaar gestapeld en elke volgende cyclus is weer korter dan de vorige en brengt opnieuw een versnelling van de ontwikkelingen.

Onze planeet heeft het allemaal al verschillende keren meegemaakt. In zijn boeken "Werelden in botsing" en "Aarde in beroering" schetst Velikovsky catastrofistische theorieën, die erop neer komen dat bepaalde tijdperken in de geschiedenis van de aarde abrupt worden afgesloten door rampen van kosmische aard, zoals het langs de aarde scheren van een komeet die zich vervolgens in een permanente baan om de zon heeft gevestigd en nu bekend is als de planeet Venus. Deze rampen zouden in het collectieve geheugen van de mensheid zijn gegrift en de bron vormen van diverse mythen over de hele wereld.

Hoewel veel van die catastrofes in onze cellen zijn opgeslagen, weten we er vandaag de dag nauwelijks iets meer bewust van. In de tijd dat onze verre voorouders met deze rampen werden geconfronteerd, was er nog geen sprake van de massacommunicatie zoals in onze tijd, waardoor we binnen een paar minuten weten wat er aan de andere kant van de aardbol gebeurde.

De aarde beweegt en zal blijven bewegen. God, de onbeweegde beweging...De aarde evolueert. Wij ook. God ook.

Balans en harmonie leren vinden in ons eigen leven

Dit nummer met artikelen over 2012 wil bemoedigen en toerusten, vraagt om discussies en reacties.

We kunnen en mogen de ogen niet sluiten voor wat er in de wereld gaande is en wat ons 'mogelijk' staat te wachten, maar we moeten ons er ook weer niet teveel op focussen. Laten we er maar van uitgaan dat er een grote transformatie op komst is in de evolutie van de mens en dat evolutionaire verandering wordt aangedreven door energie. Deze 'nieuwe energie' is kosmische energie. De aarde wordt op dit moment bestookt met zonne-, kosmische en galactische elektromagnetische energie en wij leven, of we dat willen of niet, in een 'elektromagnetisch universum'. Volgens wetenschappers is het elektromagnetische veld van de aarde veranderd. Daardoor vinden er ontwikkelingen plaats in het menselijke elektromagnetische veld, bij u en bij mij, maken steeds meer mensen crisissen en depressies door.

De volgende stap op de evolutionaire ladder is dat wij de balans en harmonie leren vinden in ons eigen leven, in onze relaties met elkaar, met de aarde.⁽³⁾ Wetenschappers komen steeds meer tot het opmerkelijke inzicht dat het heelal een levend en samenhangend geheel is, een concept dat de herinnering oproept aan een oeroude visie die onderdeel was van alle traditionele beschavingen: die van een 'bezielde kosmos'. Dat beeld doet recht aan iets waar in deze moderne tijd weinig plaats voor was en zeker niet in de wetenschap. Het is de visie, de overtuiging dat wij een deel zijn van de ander en van de natuur⁽⁴⁾

Het is goed ons er bewust van te zijn dat alles op deze planeet met elkaar verbonden is. Gedachten zijn niet vrij. Sombere gedachten, angstgedachten, hebben invloed op onze omgeving en ver daarbuiten. Maar gedachten van vrede en liefde hebben eveneens invloed. Mijzelf gelukkig en tevreden voelen in mijn flat met een uitzicht over de duinen, mijn luisteren naar muziek, mijn meditatie, zijn als kringen in het water die steeds groter worden, golven die over de wereld spoelen.

In die zin zou je je kunnen afvragen in hoeverre wijzelf verantwoordelijk zijn voor wat er in 2012 of eerder gebeuren kan. Ik denk nu aan de woorden van Marcel Messing⁽⁵⁾

"Geen signaal dat de ruimte in wordt gezonden openbaart de grondtoon van het bestaan. Alleen de verstilde ziel kan de grondtoon horen die de ontelbare snaren van de harmonie der sferen bespeelt. Als je ademt vanuit de grondtoon van je leven, beseft dan dat alles met elkaar verbonden is, dat in je kleine heelal het hart klopt van het grote heelal, dat iedere ster alle andere sterren weerspiegelt, dat in één dauwdruppel heel de hemel samenvloeit, in één korrel graan de oogst verborgen is, in één druppel water alle oceanen stromen, in één mens heel de mensheid is, ervaar je de harmonie der sferen. Als je loslaat van lof en blaam, van aanzien en geld, als je leeft als een rots, onaantastbaar voor stormwind, en de weg van innerlijke vrede volgt, ademt de harmonie der sferen door je heel je ziel, glijdt spot van de wereld van je af, zoals een meeuw het schuim van de zee met één beweging afschudt, maar niets van zijn glas verliest." ||

Lambert (Aat) de Kwant is freelance religiejournalist en verzorgt programma's voor OHM, de Hindoe-omroep. Via zijn bureau Quantum Research & Journalistiek is hij ook betrokken bij research voor andere organisaties en schrijft hij o.a. in bladen als *Prana*, *Terugkeer en Koördanser*. Hij is programmamaker bij Indigo Soulstation. (www.indigo-soulstation.nl). Hij organiseert symposia via de stichting Quantum Symposia. (www.quantumsymposia.nl). Hij verdiept zich ook in het fenomeen van de helende stem, geeft daar ook lezingen en workshops over E-mail: adekwant@upcmail.nl

- (1) Kush Visser, Van Zelfheling naar Zelfrealisatie. Bijdrage in het boek *Veranderingen in de lucht. 2012 en verder...12 bewustzijnsverruimende en kritische commentaren*. Verschijnt in september bij uitgeverij Tattwa.
- (2) Peter Sloterdijk: *Je moet je leven veranderen*. Boom 2011s
- (3) Susan Joy Rennison. *Afstemmen op de Kosmos. elektromagnetisme en spirituele evolutie*. Ankh-Hermes 2010
- (4) Zie ook: Ervin Laszlo e.a. *bezielde kosmos nieuwe wetenschappelijke visie op leven en bewustzijn in het universum*. Ankh-Hermes 2005
- (5) Marcel Messing: *De meester van de eindtijd*. Verschijnt binnenkort.

* * *
*

Wat is dat toch met "2012"?!

Frits Moers

Zo ongeveer midden 90-er jaren van de vorige eeuw kwam de stroom aan publicaties op gang over het "geheim" van de Maya's. Dat wil zeggen: de "ontcijfering" van hun kalender(s). En daarbij verscheen een datum: (zo ongeveer) 21 december 2012 in ónze kalender als het einde van een tijdperk. Grote beroering, vele vragen, onder het motto "Een eeuwenoud mysterie opgelost". Prima toch, dus geen sprake meer van een mysterie. Maar de "zakelijke" gegevens van die kalender verdwenen achter de horizon en de kalender werd tot een verzameling voorspellingen, waarin die "einddatum" tot het "mysterie" werd. Maar wat zou die datum dan kunnen inhouden? Daar wist en weet meniggen wel raad mee.

In het eerste boek dat ik daarover las, word je meteen op het verkeerde been gezet: toekomstvoorspellingen van de Maya's, mede gebaseerd op hun "religieuze" dromen, die oproepen tot zelfkastjding om de hemel te kunnen bereiken; en dan ... de vernietiging van de aarde door catastrofale aardbevingen of andere grote rampen. En vooral dat laatste wordt graag aangenomen door mensen die o.a. met de Bijbel in de hand zwaaien met hun alweer *nieuwe* correctie op de eerdere, nooit uitgekomen, data van het einde der wereld.

Om u "gerust" te stellen: ik ga "2012" niet bespottelijk maken in dit artikeltje, maar die "datum van het einde der wereld" kunnen we met diezelfde Bijbel in de hand meteen naar het rijk der onwetendheid verwijzen. Mt. 24:36: *Van die dag en dat uur weet niemand iets af, noch de engelen, noch de Zoon (!), dan de Vader alleen.* Dat is heldere taal ... en in dit geval niet voor andere uitleg vatbaar dan wat er letterlijk staat. En wat betreft de "verwachte terugkomst van de Christus" (wél voor meerdere uitleg vatbaar) worden we in die Bijbel opgeroepen voortdurend waakzaam te zijn: Wees op uw hoede voor valse christussen; en dan vooral nog voor: valse profeten die u op een dwaalspoor brengen. (Marcus).

Wat betreft beide bijbelteksten hebben we met "2012" nogal te maken met valse profeten.

Maya's waanzinnige dromers ?

Kunnen we het "2012" van de Maya's dan zomaar naar de prullenbak verwijzen? Nee, dat denk ik niet; wél de interpretaties daarvan door valse profeten. De Maya's, nee, geen waanzinnige dromers, maar – zoals vele oude volken – knap begaafde astrologen/astronomen met kennis van de regelmatige "bewegingen" van Gaia, Moeder

Aarde, [echtgenote van Kronos (Uranus), de god van de TIJD (!)]. Gaia en haar samenspel met de overige planeetgoden en godinnen. Maar ja, met het vermythologiseren van kosmische krachten kunnen ánderen weer grinniken.

"Het einde der Tijden" ... elk "Tijdperk", elke **Eoon** heeft zijn "einde". Maar wat heet "einde". Zo ging het Tijdperk "Ram" over in "Vissen", toen het "Lam geslacht" werd ter grondlegging van een 'Nieuwe Wereld'. Maar wat heet een 'Nieuwe Wereld'. Zo werd "Waterman" al voorzeggd bij het voorbereiden van Jezus' Paasmaal:

Er zal u een mens tegemoet komen die een aardewerken vat met water draagt. (En dat "water" zal hij uitgieten). Het Paasmaal, de Broedermaaltijd als symbool van het grondvesten van een 'Nieuwe Wereld' ... die van "Aquarius", het "Vrouwelijke Tijdperk", het werken aan de Broederschap der Mensheid, in liefde, mededogen, in zorg voor wat zwak is en teer, want al wat geboren is, heeft De Moeder eerst in haar schoot ontvangen. Rond 2012/2013 (al zijn menselijke berekeningen altijd bij benadering) zou dat Tijdperk definitief beginnen. Niet merkwaardig dus dat ook de Maya's met hun (**weten**-schappelijke) kalender op 2012 uitkomen.

In andere artikelen in dit nummer staat voldoende beschreven wat de mankementen zijn die daartoe eerst uit de wereld geholpen moeten worden. DAT is (in elk geval voor mij) de boodschap. Dat er bepaalde tijden zijn waarin zich o.a. natuur-rampen vaker en heviger (kunnen) voordoen ... dat bleek al een reeks van jaren. Er is blijkbaar in de hele Kosmos een verhevigde "beweging" aan de gang.

Tijdperken als (onontkoombare) cycli

Bestaat er dan zoets als (Nieuwe) Tijdperken? Gezien de regelmaat van verschijnselen in de kosmische en dus ook aardse cycli kan dat moeilijk ontkend worden. Maar er zijn *verschillende* cycli c.q. tijdperken, elk van *verschillende aard* en in (aardse) *tijd*.

Om een illustratie te geven: ... we maken ons (terecht) zo druk om de 'opwarming van de aarde'. De vraag echter of "ons" nog eens een nieuwe ijstijd te wachten staat, kan (wetenschappelijk gezien) geen vraag meer zijn, maar is een zekerheid zolang

onze planeet zal blijven ronddraaien op haar plek in ons zonnestelsel. Daar in spelen diverse cycli een rol, zoals die van 100.000 jaren, waarbinnen die van 8000, 180 en 80 jaren, alswel die van de precessie van 21.000 jaren en de helling van de aardas 40.000 jaren. Jaar, dag en uur zijn in dit geval evenmin te voorspellen c.q. te berekenen. Het is een proces, geen tijdstip. Dan moeten we ook nog eens rekening houden met de cyclus van de magnetische ompoling der aarde van 700.000 jaren. Dat dat allemaal met nogal wat natuurgeweld zal kunnen plaats vinden ... tja. Een straf van God? Jammer, dat dan juist vaak de verkeerde werelddelen getroffen worden (tot nog

Zal "2012" niet de geestelijke vertaling kunnen zijn voor de mens van die "armzwaai" van de méns? Nee, geen represaille voor wat er allemaal misgedaan is, noch "als je niet, dan ...". En als er dan toch gesproken wordt over "wakker worden", dan kan het "verhaal over 2012" ons bewustzijn opwekken tot bezinning. Dat gebeurt vaak "s avonds " aan het "einde van de dag" om de **nacht** in te gaan. Morgen met goede voornemens aan het **werk**. Werken aan het opheffen van zelfzucht ten bate van de Broederschap der Mensheid. Dat zijn dan ook voor Vrij-Katholieken de enige twee beloftes die ze afleggen bij hun lidmaatschap:

Het streven naar onzelfzuchtigheid en de Broederschap der Mensheid.

Moge dat de her-innering zijn van "2012", als een "echo uit de toekomst".

toe) en opmerkelijk, dat de wereldbevolking toch steeds maar blijft groeien.

Kortom, aan die cycli kan geen mens iets veranderen. Zo kan een opwarming van de aarde **niet** door de mens vertraagd worden. In dit geval kunnen we **hooguit** de zaak ietsjes versnellen ten koste van Moeder Aarde zelf. De opwarming van de aarde is immers al zo'n 10.000 jaren (!) aan de gang. En vreemd genoeg (voor mij als leek) las ik in een vrij wetenschappelijk boek over de ijstijden, dat juist de opwarming van de aarde de aanloop is naar ... een nieuwe ijstijd!

Is de mens(heid) dan zomaar overgeleverd aan de "grillen" van Moeder Aarde, aan haar Planeetgezellen en de Zon en de Kosmos? Dat zou tot fatalisme kunnen leiden, tot wanhoop en angst, terwijl we toch binnen hetzelfde kosmische, goddelijke bewustzijn zijn opgenomen.

Macro- en microkosmos in één Bewustzijn

In datzelfde boek over de ijstijden trof ik iets verrassends en belangrijks aan, dat zeer zeker ook betrokken kan worden op "2012". De theorie over de ijstijden wijst op de werkelijke invloed die zeer kleine rustverstoringen op aarde teweeg kunnen brengen en die waarschijnlijk van grotere betekenis zijn dan bij voorbeeld grotere verstoringen zoals orkanen, sneeuwval en straalvliegtuigen. De nog volgende vraag die de moderne wetenschap zich stelt, wordt begeleid met hoongelag door het conservatisme van de "oude" deskundigen. Onder het motto: 'Jonge geologen, ga zelf op onderzoek uit en geloof onder geen voorwaarde meer wat uw gevestigde professoren u vertelden', wordt de intrigerende vraag gesteld: *Kan ik een ijstijd laten beginnen door met mijn arm te zwaaien?* U zult zich de hilariteit bij "de oude garde" wel kunnen voorstellen. Maar dat speelt eveneens in veel andere wetenschappen.

Het lijken té simpele vragen (en dan moet ik denken aan een uitspraak van een vroegere natuurkundeleraar: de intelligentste oplossing van een probleem is de *simpelste*).

Terug naar de uitwerking van die (wetenschappelijke) vraag: door mijn armzwaai warrelt lucht op; die kan uitgroeien tot een wervelwind; die weer aanleiding is van een onweerswolk; deze wijzigt op haar beurt een depressie, die weer helpt de hoofd-straalstroom te verplaatsen. Daardoor wordt weer een blokkade veroorzaakt die tot een zeer koude zomer kan leiden, enz., waardoor een nieuwe ijstijd **in gang** gezet wordt. Totdat deze kwestie is opgelost, zou een voorzichtig mens zijn handen dus liever in zijn zakken kunnen houden. Maar de mens moet zijn handen juist uit de mouwen steken!

En dan kom ik tot dat waar ik heen wil: *is de mensheid overgeleverd aan de grillen van de kosmos, wat de mens ook doet?* Geenszins. De mens beïnvloedt wel degelijk dat wat in de Kosmos gebeurt en er is geen sprake van, dat het ene bewustzijn het andere wil vernietigen. Er bestaat maar Eén Bewustzijn, dat zich op diverse niveaus in verscheidene gradaties manifesteert. En in dat Bewustzijn is de mens(heid) opgenomen.

Wat ... een wereldwijde Bewustzijnsvernieuwing!? We moeten het oude nog afwerken! Hier is sprake van **verdieping** van Bewustzijn. En dat kan ons wel eens doen schudden op onze (oude) grondvesten. Als dat gebeurt, is dat géén straf Gods, zoals dat vaak onjuist uitgelegd wordt vanuit teksten in wat wij noemen "Het Oude Testament". Het blijft immers zo **nieuw**, want het is van alle tijden. Het is nog steeds de Stem die roept in de wildernis van de woestijn van onze hedendaagse tijd.

"Harmonia Macrocosmica" van Andreas Cellarius (1660)

Deze voorstelling van een (christelijke) sterrenhemel is gebaseerd op een ontwerp van Julius Schiller (1627) die het niet kon verdragen, vanuit zijn geloof, dat de sterrenhemel zou bestaan uit boze geesten, boze dieren en zondige mensen. Zo werd o.a. de "Kleine Beer" tot de H. Aartsengel Michael.

The "Lord" shall suddenly come to His Temple. Behold He shall come ... and He will shake the heavens and the earth ... and He will shake all nations! Mooiere woorden dan deze, van echte profeten, kan ik niet vinden, (**MessiaH** van Händel). En de betekenis van "Tempel" sla ik dan hier nog maar over.

Ja, "He will shake", wakker schudden. Doemdenken? Nee hoor. Maar kijk, soms, vaak, kan innerlijk "schudden" gepaard gaan met uiterlijk schudden en omgekeerd. Zo binnen, zo buiten; zo buiten zo binnen. Zo beneden, zo boven; zo boven, zo beneden. Kosmos en mensheid zijn niet afgescheiden van elkaar. Ze vormen een Eénheid, met alle gevolgen van dien.

"2012" ... goed dat de "ontcijfering" van het sarcofaagdekseel van Palenque plaatsgevonden heeft. Laten we ook de datum "21-12-2012" **ont**-cijferen. Ook de valse profeten zijn het over de precieze datum niet helemaal eens; iets vroeger, iets later kan ook. Welke precieze datum?

Of gebeurt er toch pas "iets" in 2013? $2+0+1+3 = 6$. Zes, het getal van de mens; 6 de letter Wav (bijbels Hebreeuws), die het maken van een **verbinding** aangeeft.

Een verbinding maken: ... mens – medemens – wereld – "God"; zo mooi verbeeld (in omgekeerde volgorde) in ons kruisteken: voorhoofd – zonnevlecht – (linker)schouder – (rechter)schouder; schouder aan schouder, onder leiding van de goddelijke Moeder van Wijsheid, de Heilige Geest.

Ja, laat ons bidden en werken (ora et labora) om deze vier te ervaren in Eénheid.

Alvast een heel-makend "2013" gewenst.

Frits Moers (Maastricht, 1940): eerstaanwezend priester in de kerkgemeente 'Christus Pantocrator', Raalte e.o. Zowel in als naast het liturgische en ceremoniële werk richt hij zijn aandacht vooral op de mystieke zijde van ons dagelijkse, existentiële bestaan in déze wereld.

* * *
*

Fantaseren over 2012

Over krantenberichten, de Apocalyps en het aanbreken van het Gouden Tijdperk

Ojas Th. de Ronde

Er staat momenteel veel op het spel voor de mensheid. Je kunt spreken van een diepgaande crisis in de hele wereld die onbeheersbaar dreigt te worden. De media spreken er dagelijks over. De problemen zijn zo complex geworden dat de traditionele oplossingen niet meer werken. Is er nog een uitweg?

Ik aarzel even als ik deze zinnen opschrijf. Het is nog zomer 2011, maar dit wordt gelezen in de herfst 2011. Wat kan er ondertussen in die paar maanden gebeurd zijn? En wat gaat er gebeuren in 2012? En is er dan nog een uitweg mogelijk? Sommigen proberen met rationele oplossingen de wereld in het gareel te houden. Anderen zien dreigende, apocalyptische beelden en verwachten een definitief ingrijpen van God, weer anderen zien het aanbreken van een Gouden Tijdperk.

Voor mij ligt dat anders. En voor velen met mij. Wij zien inderdaad dat de wereld aan de rand van een totale catastrofe staat. Maar we kunnen de oorzaak ervan in onszelf zoeken: in ons ego-gerichte bewustzijn. En dat kan, eventueel gezamenlijk, transformeren. Eckhart Tolle formuleerde dat onlangs in zijn wereldbestseller 'Een nieuwe Aarde' als volgt: *'De wereld is op een belangrijk kruispunt aangekomen. Het ego-gerichte bewustzijn heeft de aarde aan de rand van de totale catastrofe gebracht. Het is dan ook tijd voor een collectieve bewustzijnsformatie.'*(1)

Het dagelijkse nieuws

De media spelen momenteel een grote rol om dit ego-gerichte bewustzijn juist te voeden. Niet alleen de talloze tabloids-met een-miljoenenoplage, ook de meer serieuze kranten lijken het er over eens te zijn. De problematiek is wereldwijd als een angstaanjagend, veelkoppig monster dat overal opduikt en dat maar niet te temmen lijkt.

Iedere dag, als je de krant opent, naar het nieuws kijkt of met vrienden praat over wat er in de wereld gaande is, heb je de neiging te zeggen: 'Vreselijk. Hoe is dit mogelijk?'; 'Hoe lang houden we dit nog?'; 'Waar gaat het naar toe?'; 'Wat gebeurt er met de aarde en onze biosfeer in de komende jaren?'; 'Hoe ziet onze financiële, politieke en sociaal-economische situatie er over vijf jaar uit?' Er gebeurt zoveel, en zoveel tegelijkertijd en onverwacht, dat het moeilijk is daarover iets concreets te zeggen.

Heeft de verziekte wereld van de banken en financiële managers over een jaar haar datum van uiterste houdbaarheid bereikt? Zal de aarde geraakt worden door een Photon Belt, een gordel van fotonenenergie uit de kosmos, die het leven op aarde een tijd ontregelt? Welke aanslagen zullen worden gepleegd door terroristische groepen of losgeslagen individuen die het spoor bijster zijn geraakt? En welke gevolgen zal dat hebben? Wie zal het zeggen? En hoe verschuiven in de komende jaren de politieke machtsverhoudingen op onze planeet? Waar blijft Europa dan? Waar Nederland? Hoe zit het dan met ons pensioen?

De 'onvoorzienigheid' van de toekomst

Uniek voor de situatie nu is dat het bijna onmogelijk is voorspellingen te doen over de komende jaren. Dat creëert in onze dagen grote onzekerheden en angsten, want zonder deze 'gezonde planning' weten we niet goed wat te doen. Moeten we nu al een huis kopen of nog niet? Nu die goede baan kiezen in het buitenland of hier blijven? Nu nog een kind of is het toch maar beter te wachten?

Voorspellingen doen over onze toekomst is net zo moeilijk als exacte voorspellingen doen over het weer van het komende half jaar. Ook dat blijkt onmogelijk. Ondanks de rekenkracht van computers blijft het voorspellen van het weer op langere termijn onmogelijk, niet alleen omdat er een steeds groter wordende hoeveelheid data moet worden geïnterpreteerd, maar vooral vanwege de talloze toevalligheden die exacte voorspellingen onmogelijk maken.

Hetzelfde principe van 'contingentie' blijkt ook op te gaan voor ecologische, politieke of sociale processen. Zoals het weer blijkt ook het leven vol toevalligheden en 'onvoorzienigheden' en is met name de toekomst – ook in de ogen van de wetenschap – grotendeels open, onvoorspelbaar, contingent. De middeleeuwse theoloog Thomas van Aquino ontdekte dit overigens al, toen hij zei dat elke ding of gebeurtenis een element van toeval, van 'contingentia' heeft, en daarom ook anders had kunnen zijn. In de hindoeïstische filosofie wordt deze 'onvoorzienigheid' 'samanadhikaranam' genoemd, het 'toevallige' in een samenloop van gebeurtenissen.

Deze 'onvoorzienigheid' van het leven kan ons angst in boezemen. Daardoor is het leven immers niet te beheersen. De 'maakbaarheid van het leven', waar we de laatste vijftig jaren in het Westen zo trots op waren, valt in duigen. Het leven blijkt niet voorspelbaar, beheersbaar, maakbaar. Als deze troef van de Westerse mens wegvalt, hoe dan om te gaan met de chaotische, gewelddadige omstandigheden waarin we terecht zijn gekomen?

Utopieën 'wie' nooit gebeuren

Al is de situatie momenteel dreigender dan ooit, het is niet voor het eerst in de Westerse geschiedenis dat we met een onzekere toekomst geconfronteerd worden. In dergelijke situaties zijn wij mensen geneigd ons een ideaalbeeld van de werkelijkheid te vormen. Dan fantaseren we graag een situatie, waarin alles anders en beter is dan het huidige moment. Sir Thomas More is in het Westen de eerste die deze term ingang deed vinden, toen hij in 1516 zijn beroemde boek 'Utopia' uitgaf.

In dit boek vertelt een reiziger over een samenleving waarin de basisbehoeften voor ieder vervuld zijn en waarin de be-

huizing, de gezondheidszorg, het onderwijs, het gezinsleven, de politiek en de financieel-economische situatie op een ideale manier georganiseerd zijn. Dat boek sloeg in, maar uit de titel bleek al dat deze samenleving alleen maar bestond op een 'outopos', in het Grieks een 'niet-plaats'. Nergens dus, maar wel mooi en heerlijk om van te dromen.

Dergelijke 'utopieën' zijn sindsdien in het Westen telkens geformuleerd. En sommige kregen enorme aandacht en slagkracht, omdat ze omgezet werden in politieke systemen. Uit het jongste verleden kennen we die van het communisme, dat een eind wilde maken aan de pijn van de armoede en ongelijkheid tussen de mensen. Karl Marx, die de wetenschappelijke basis hiervoor legde met zijn 'historisch materialisme', verzette zich wel tegen het idee dat zijn gedachtegoed 'utopisch' was, maar kon niet voorkomen dat zijn 'klassenloze maatschappij' niet kon worden gerealiseerd. Dat lukte ook niet met het gewelddadige nationaal-socialisme dat voor Duitsland een 'Duizendjarig Rijk' wilde creëren. En nu moeten we toezien hoe het neo-liberalisme dat – na de val van het communisme – een definitieve oplossing meende gevonden te hebben voor de wereldcrisis, ook een droom is die niet uitkomt. Ook het kapitalistische marktdenken, dat beloofde wereldwijd welvaart te brengen, vertoont scheuren en begint verzet op te roepen. Johan Cruijff had gelijk toen hij, sprekend over utopieën, in zijn onnavolgbare orakeltaal zei: *'utopieën wie niet gebeuren'*.

We zullen actuele utopieën kort bespreken en daarbij ook de zwakke aspecten ervan tegen het licht houden. Die zwaktes verwijzen naar een veel reëlere manier om met de huidige crisis om te gaan: een sprong in het bewustzijn. Klinkt misschien nu ook utopisch, maar blijkt veel dichterbij en realistischer.

Het einde van de geschiedenis?

Eind vorige eeuw publiceerde de Amerikaanse ideoloog van de neo-conservatieven, Francis Fukuyama, een boek dat wereldwijd een bestseller bleek, omdat het een uiterst positieve boodschap bevatte over de toenmalige situatie van de wereld. Fukuyama betoogde in dit boek, dat hij 'Het einde van de geschiedenis' (2) noemde, dat de liberale democratieën nu zoveel goeds over de hele wereld hadden gebracht dat de geschiedenis van de mensheid hiermee tot hoogste bloei was gekomen en niet verder meer hoefde te ontwikkelen. De mensheid kon op haar lauweren rusten. De ideale wereld was gerealiseerd.

Het succes was mede te danken aan het feit dat een paar jaar voor het verschijnen van dit boek de Berlijnse Muur was gevallen. Het faillissement van het communisme was hiermee getekend en de markteconomie met zijn slogans van 'meer markt, meer privatisering en meer globalisering' zou nu het paradijs op aarde vestigen.

Fukuyama betoogde dat andere ideologieën die gepoogd hadden een voorschot te nemen op de toekomst en eenheid in de wereld te scheppen, duidelijk mislukt waren. Maar nu zou het kapitalistische marktdenken van de neo-conservatieven wereldwijd deze rol overnemen en een welvend, vredig en veilig aards paradijs gaan scheppen.

Helaas is van deze droom op dit moment niet veel te merken. Er ontstaat verzet tegen de terreur van de markt. De meeste mensen voelen zich onveilig en onzekerder dan ooit, ook al heeft het neo-conservatieve denken een nieuwe ideoloog gevonden in Ayn Rand (3). Deze Russisch-Amerikaanse schrijfster en filosofe heeft aan haar jeugd in de voormalige Sovjet-Unie een levenslange haat tegen het communisme over

gehouden. Zij creëerde in Amerika een perfect spiegelbeeld van het communisme: een vorm van extreem super-kapitalisme. In haar geschriften bestrijdt zij fel elke vorm van altruïsme, dat in het communistische systeem centraal stond, en verheerlijkt zij het egoïsme als centrale deugd voor een gezond, welvend leven.

Al wordt deze profetes van het egoïsme momenteel wereldwijd in neo-conservatieve kringen bewonderd en ook in Nederland graag geciteerd, in zijn boek 'De utopie van de vrije markt' (4) analyseert Hans Achterhuis haar ideologie als een gevaarlijke en onmogelijk te realiseren utopie.

Het virus van de angst

Daarmee blijft het virus van de angst in onze onzekere wereld voortwoekeren. Ook in de financiële wereld. Financiële analisten worden erdoor aangegepen als zij de huidige gebeurtenissen analyseren. Met cijfers kunnen zij vaak razendsnel duidelijk maken wat er op het spel staat. En dat kan onmiddellijk grote gevolgen hebben. Schuldencrisissen van landen kunnen zo gemakkelijk leiden tot vertrouwenscrisisen tussen banken en politici. En als dat gebeurt, slaat het virus van de angst overal toe.

Via de media vindt dit zijn weg in alle lagen van de bevolking. Mensen voelen zich in hun financiële en persoonlijke zekerheden bedreigd. En omdat de vroegere instituties van zekerheid – de buurt, de banken, de politiek, de journalistiek, de kerken – grotendeels zijn weggevallen, vormt deze onzekere situatie een woekerende voedingsbodem voor alle mogelijke waanideeën. Die waanideeën kunnen op hun beurt zo gek niet zijn, of er worden wel aanhangers voor gevonden. De virtuele wereld van internet biedt deze met één druk op de knop aan.

En daar blijft het natuurlijk niet bij. Men wil ook zijn gelijk krijgen. Daarom radicaliseren ideeën zich momenteel zo snel en worden inspirerende idealen die mogelijk een oplossing zouden kunnen bieden in een handomdraai gevaarlijke ideologieën waar bloed bij vloeit. Terroristische groepen en 'eenzame wolven' die de weg kwijt zijn in onze individualistische, versplinterde en gevaarlijk geworden maatschappij, kunnen overal het virus van de angst verspreiden. Onze wereld krijgt apocalyptische trekken. En dat creëert nieuwe utopieën.

Gezocht: hulp van buiten af

De angst en de wanhoop door de crisis waarin wij ons op dit moment bevinden, mondt gemakkelijk uit in 'de roep om een sterke leider'. En in datzelfde perspectief roepen kleine, fundamentalistische groeperingen in alle godsdiensten om een 'krachtig ingrijpen van God in deze boze en verdorven wereld.' Velen beleven de rampen van dit moment als tekenen van een naderend ingrijpen van God ten gunste van zijn trouwe gelovigen, mogelijk al in 2012.

Met name de orthodox christelijke groeperingen beleven deze tijd vanuit het perspectief van de Apocalyps van Johannes, een tegendraads en ondergronds geschrift, geschreven rond 95 AD in de bloeiperiode van het gewelddadige Romeinse Rijk. De gelovige volgelingen van Jezus begrepen toen ook al niet dat, na alles wat Jezus verkondigd en gedaan had, de Romeinse keizer nog steeds stevig op zijn troon zat en niets van zijn oude macht had ingeboet. Kwam er nog iets van de beloofde vernieuwing van het leven? Was God niet degene die alles beheerste en beloofd had van de oude aarde een hemels paradijs te maken? Waarom deed hij dat dan niet? Waarom was er nog steeds onrecht, ziekte en lijden? Waarom werden

Armageddon (Nicolai Roerich, 1936)

juist de trouwe volgelingen van Jezus vervolgd, gemarteld en vermoord? Had geloven in een almachtige God nog zin? Of bracht dat alleen maar meer ellende?

De Apocalyps (letterlijk: ‘openbaring’, ‘onthulling’) probeert op deze vragen een antwoord te geven met een duidelijke boodschap: Geloven heeft zin, geloven redt je van alle ellende. Maar dat begrijp je pas als je de geheimen van de geschiedenis kent.

Met grote verbeeldingskracht onthult dit boekje dan het grote geheim: er is een strijd gaande tussen duisternis en licht, tussen de aardse keizer en de hemelse God. Deze strijd is nu in de eindfase aangekomen en zal spoedig worden uitgevochten in de vlakte van Armageddon, vlak bij Jeruzalem. Dan zal geopenbaard worden dat de hemelse God met zijn engelen heeft gewonnen. Dan zullen de bozen worden gestraft in het vuur van de hel en zal het hemelse paradijs op aarde neerdalen om de getrouwe gelovigen een eeuwige woonplaats te geven.

De Apocalyps als draaiboek?

Ook na bijna 2000 jaar heeft dit boekje voor de gelovige christenen, met name voor diegenen die alles wat in de Bijbel staat als Woord van God en letterlijke geschiedschrijving verstaan, nog steeds niets van zijn zeggingskracht verloren. Voor hen is de Apocalyps een soort draaiboek voor onze tijd.

De duisternis van manipulaties, leugens en bedrog die we momenteel meemaken, zien zij in het perspectief van de strijd tussen goed en kwaad, tussen licht en duisternis, tussen de almachtige God en zijn tegenstander de duivel. Volgens hen is elke ramp die wij nu meemaken in de Apocalyps nauwkeurig voorspeld en ze weten dan ook zeker: dit zijn de laatste stuip-trekkingen van een wereld die op zijn einde loopt. Spoedig zal God de stekker eruit trekken.

Een aantal radicale groepen fundamentalistische christenen waren daarom enige tijd geleden zo overtuigd van het einde van deze wereld dat zij al hun bezittingen verkochten en vervolgens bleven wachten, wachten... en nog eens wachten. En toen er niets gebeurde, verzetten zij de datum van Gods ingrijpen een aantal malen en getuigen er nu van dat God definitief zal ingrijpen in 2012.

Maar, als ik een voorspelling mag doen, is het voor hen nog steeds als ‘Wachten op Godot’, een toneelstuk van de Ierse schrijver Samuel Becket. Twee vrienden staan op iemand te wachten op een onbepaalde plek in een onbestemde tijd. Op

wie wachten ze? Dat weten ze zelf niet, maar het is iemand die hen zal verlossen, antwoorden zal geven, zal verlichten. Maar die ‘iemand’ komt niet. Uiteindelijk vertrekken de twee vrienden en dan komt een jongen het publiek melden dat Godot vandaag niet komt, maar morgen zeker wel.

De utopie van het Gouden Tijdperk

Is het dan wachten op niets? Of is er toch iets bijzonders aan de hand? Een groot aantal mensen die een ‘wonderbaarlijk ingrijpen van God’ als een gepasseerd station zien, erkennen wel de onverwachte mogelijkheden van dit moment en verwachten het aanbreken van een nieuw Gouden Tijdperk. Hans Stolp, pastor en auteur, is in Nederland een van hun woordvoerders. Omdat ik nieuwsgierig was geworden, ging ik in op een uitnodiging van een vriendin van me en bezocht een lezing van Hans Stolp die als titel had: ‘De bijzondere tijd waarin we leven’. De zaal was vol enthousiaste toehoorders en ik raakte even in de ban van deze sympathieke en charismatische spreker.

Maar op een gegeven moment kwamen mijn twijfels. Dat was toen Hans Stolp stelde: ‘*De Maya-kalender – de Tzolkin – vertelt dat we in 2012 een grote sprong gaan maken in onze ontwikkeling en de vierde dimensie zullen binnentreden. De Egyptische traditie vertelt, dat vanaf 17 september 2001 (!) nieuwe energieën vanuit de kosmos naar de aarde en de mensheid zullen gaan toestromen om de mensheid te verheffen naar een hogere dimensie. De Oosterse traditie vertelt, dat wij aan het einde van het donkere tijdperk – het Kali Yuga genoemd – leven en dat wij vanuit dit diepste donker de overgang zullen maken naar een nieuw Gouden Tijdperk, dat alleen maar vrede, liefde en wijsheid kent.*’

Ofschoon ik van nature een optimist ben, klonk ook dit voor mij niet aannemelijk. Hoe kun je verwachten dat een hele wereld plotseling een dergelijke bewustzijnsprong maakt? Zelf ben ik redelijk goed op de hoogte van wat groeiprocessen in mensen betekenen, wat het kost om werkelijk uit te stijgen boven het geconditioneerde denken, en vooral – als het je plotseling als een cadeau gegeven wordt – hoe moeilijk het is dit in je leven te integreren. En nu zou dat plotseling in de hele wereld gebeuren? Niet alleen bij mijn burens in mijn straat, maar ook bij de Bosjesmannen in Zuid-Afrika, de nomadische bewoners van de steppen in Mongolië of, om maar wat te noemen, alle Chinezen in Shaoxing? >>

The second coming (Alan Bark, 2008)

Voor mijn gevoel zitten we wereldwijd nog midden in de duistere Kali Yuga en is het alleen enkelingen gegund, en op dit moment grotere aantallen, om in het gouden hart van Kali te kijken en te ontwakken ⁽⁵⁾. Maar dat betekent niet dat het Gouden Tijdperk, het Tijdperk van de Waarheid, de Satya Yoga, voor onze wereld is aangebroken. Nu niet ontsnappen in een mooie droom. Het is nog niet zo ver.

Maar Hans Stolp vervolgde enthousiast: *'Als je op deze en vele andere eeuwenoude voorspellingen let, dan leven wij kennelijk in een heel bijzondere tijd. Een tijd waarin de energierilling verhoogd wordt, waarin mensen weer zullen leren geestelijk te denken en waarin een nieuwe eerbied ontwaakt voor de aarde, de dieren, de natuur.'*

Een wonder, ons van buitenaf geschonken? Ik onderken dat er veel 'onvoorzienigheden' zijn in het leven, dat ook de evolutie van het bewustzijn met sprongen gaat, maar het gaat me te ver te stellen dat in 2012 de mensheid het Gouden Tijdperk ingaat.

De voorspellingen van Hans Stolp zie ik dan ook eerder als een utopische oproep. De nieuwe wereld, zoals die hier geschetst wordt, is een utopie, geeft een prachtig vergezicht, maar kan voorlopig maar met mondjesmaat worden gerealiseerd, omdat er een fundamentele omslag in de houding van de mensen en volledige verandering van de maatschappij in al haar geledingen wordt voorgesteld. En dat vraagt tijd.

Is een utopie dan een waandenkbeeld dat we maar beter kunnen vergeten? Verbeeldingskracht en een inspirerende utopie lijken mij momenteel van groot belang, omdat ze in onze gewelddadige, chaotische tijd een inspirerend, nieuw perspectief openen waardoor het leven blijft stromen. Maar dat betekent niet dat we – door een utopie te formuleren – al in 2012 wereldwijd een tijdperk ingaan dat te vergelijken is met de Hof van Eden.

Transformatie van bewustzijn

Als we dit overzien, kunnen we ons de vraag stellen waarom wij mensen, als wij in een diepe crisis terecht komen, toch telkens kiezen voor utopieën die niet werken? Wat is de blinde

vlek waardoor het ons telkens niet lukt een werkelijke revolutie op aarde te bereiken? Wat houdt ons voortdurend tegen waardoor we, ondanks al onze inspanningen, toch telkens bedrogen uitkomen? En waar dienen we dan wel aan te denken, als we ons leven op deze aarde werkelijk kwalitatief beter willen maken?

Toen deze vraag eens aan Osho, een Indiase Meester, gesteld werd, gaf hij dit veelzeggende antwoord:

'Talloze revoluties zijn uitgeprobeerd. Socialisme, communisme, feminisme en vele andere revoluties. Zij hebben de wereld niet veranderd, niet mooier gemaakt. Want ze hebben de mens zelf niet veranderd. De mens bleef steeds hetzelfde.' En: 'Een revolutie is alleen mogelijk als die in een individuele mens plaatsvindt. Sociale revoluties zijn pseudo-fenomenen. De enige revolutie die plaatsvindt, is die van de transformatie van bewustzijn in een mens. En pas als miljoenen mensen een transformatieproces ondergaan, zal de maatschappij veranderen. Niet omgekeerd. Je kunt niet eerst de maatschappij veranderen, en dan hopen dat mensen later vanzelf zullen veranderen.' ⁽⁶⁾

In het artikel hierna 'De moed alles te durven zien' ⁽⁷⁾ zal ik hier nader op ingaan.

Noten:

- (1) Eckhart Tolle, *Een nieuwe aarde - De uitdaging van deze tijd*, Ankh-Hermes, 2005
- (2) Yoshiri Francis Fukuyama, *The End of History and the Last Man*, 1992
- (3) De bekendste werken van Ayn Rad zijn *'The Fountainhead'* en *'Atlas shrugged'*.
- (4) Hans Achterhuis, *De utopie van de vrije markt*, Lemniscaat, 2010
- (5) H.P. Blavatsky, *De Geheime Leer*, Theosophical University Press Agency, 1988. Deel I, p. 412-3. Zie ook de boeiende artikelen van Wayne Gattfield 'Het Tijdperk van Kali'; en van Aat-Lambert de Kwant 'De Opinie van...', Reflectie, zomer 2011.
- (6) Osho, *The secret of secrets, Vol. II*, Osho Publikaties, Amsterdam
- (7) Ojas Th. de Ronde, 'Alles onder ogen zien – Gevaren en kansen aan de vooravond van 2012,' *Reflectie, Herfst 2011*.

De moed alles onder ogen te zien

Gevaren en kansen aan de vooravond van 2012

Ojas Th. de Ronde

De kritische situatie waarin wij momenteel verkeren is een onderwerp van veel gesprekken met mijn vrienden en vriendinnen. Af en toe krijg je daarbij een inspirerend inzicht. Zo onlangs toen ik hierover sprak met een goede Chinese vriend. Hij vertelde dat in de Chinese cultuur het woord 'crisis' uit twee beelden bestaat. Het ene beeld betekent 'gevaar' en het andere 'kans'. De wijsheid die hierin verborgen zit is: in grote gevaren die ons bedreigen is er ook altijd een kans die je moet zien te benutten. De vraag is nu: welke kansen liggen er?

In mijn artikel 'Fantaseren over 2012' ⁽¹⁾ heb ik geprobeerd duidelijk te maken dat politieke en sociale revoluties op zich onvoldoende zijn om een betere wereld te scheppen. Ook het idee van een 'hulp van buitenaf' – in de zin dat een almachtige God nu moet ingrijpen, omdat wij het zelf niet meer kunnen – is voor mij geen optie. Evenmin als de utopie die stelt dat het tijdperk van de duistere Kali Yuga in 2012 eindigt en dat we

binnenkort gezamenlijk kunnen rondwandelen in de Satya Yuga, het tijdperk van de Waarheid, de Hof van Eden.

Dergelijke utopieën zijn alleen maar meer van hetzelfde en dat lijkt op dit moment onvoldoende. Einstein wees hier ook al op toen hij zei: 'Een echt probleem kan nooit worden opgelost op het niveau waarop het ontstaan is.'

>>

Leven in het tijdperk van de Kali Yuga

Welke kansen hebben wij op dit moment dan wel? Als ik de wijze woorden van Einstein goed beluister, dan zegt hij: de crisis in de buitenwereld is een kans om naar binnen te gaan en diep in onszelf naar nieuwe antwoorden te gaan zoeken. Betekent dit dat de huidige crisis een kans is om, zoals Boeddha, naar binnen te gaan en ons nu definitief vrij te maken van begeerte, haat en onwetendheid en zo een staat van gelukkig 'nirwana' te bereiken? Of om, zoals Jezus het zegt, je oude zelf los te laten en in liefde met iedereen te leven? Is dit de transformatie die nu mogelijk is?

Eckhart Tolle schrijft hierover in zijn wereldwijde bestseller 'Een nieuwe aarde': 'Sinds mensenheugenis was de mogelijkheid van zo'n transformatie de boodschap van lichtbrengers als Boeddha, Jezus en anderen. Staat de mensheid er nu meer open voor dan toen? En: wat kunnen we doen om deze verschuiving in onszelf te versnellen? En, hoe kunnen we het nieuwe, ontwakende bewustzijn herkennen?''⁽²⁾

De meeste oude religies en spirituele tradities hebben een bepaald inzicht gemeen: dat onze 'normale' manier van denken en voelen lijdt onder een bepaalde tekortkoming. En die tekortkoming wordt gespiegeld in de buitenwereld. Dat zou je het slechte nieuws kunnen noemen. Maar hiermee hangt ook een tweede inzicht samen: het goede nieuws is dat een radicale transformatie van het bewustzijn van de mens mogelijk is.

Binnen het hindoeïsme wordt die transformatie aangeduid met 'verlichting'. In het boeddhisme is het 'het einde van het lijden'. En Jezus spreekt over 'verlossing'. 'Bevrijding' en 'ontwaken' zijn andere termen waarmee deze transformatie wordt aangeduid. Deze transformatie is het grootste wat een mens kan overkomen. De grootste prestatie van de mensheid is niet de kunst, de wetenschap of techniek, maar het inzien van de eigen stoornis, de eigen waanzin. Wie dit helder inzielt – en daar kan onze donkere tijd van de Kali Yuga ons goed bij helpen – kan volgende stappen maken. Wie dit niet inzielt, blijft blind voor de kansen van dit moment.

De demon onder ogen zien

Bij de ingang van Oosterse tempels staan vaak monsters opgesteld. Bij mijn bezoek in India had ik daar aanvankelijk grote moeite mee, want dat leek helemaal in tegenspraak met de vriendelijkheid waarmee je in christelijke kerken werd ontvangen. Soms zelf met een handdruk van de dominee. Maar langzamerhand begreep ik de wijsheid die met deze monsters werd uitgedrukt. Je moet eerst de demonen, zowel in de buitenwereld als in je binnenwereld, onder ogen zien, een plaats geven en dan vaarwel zeggen, voordat je de tempel binnen mag.

Dus nu de demon in de ogen zien. Niet gemakkelijk. Want volgens de Oosterse wijsheid spiegelen de demonen die je in de buitenwereld ziet ook de duistere patronen in jezelf. Wat je in de buitenwereld ziet, is niet per se de werkelijkheid zoals die is. Het kan ook gewoon je eigen projectie op de buitenwereld zijn.

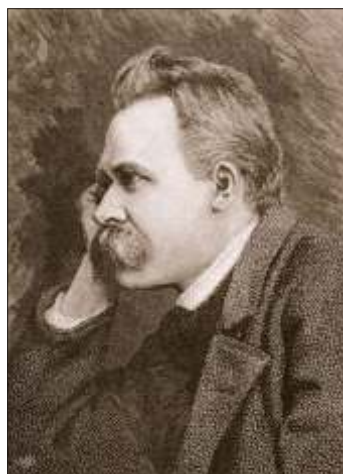
De demonen in de buitenwereld roepen daarom op tot een diepgaand zelfonderzoek, waarbij de waarheidsvraag centraal staat. Dat betekent: jezelf niet tevreden stellen met schijnzekerheden of troostende illusies die je even een veilig gevoel geven, maar geen wortel hebben in de realiteit. Het betekent: niet vluchten, maar doorvragen tot je ontdekt hebt wie er kijkt en wat die werkelijk ziet.

Dit zelfonderzoek doen in crisissen, in omstandigheden die je ervaart als een 'nachtmerrie', vragen veel moed. Moeilijk? Onmogelijk? Iets alleen voor Oosterlingen die een lange traditie hebben van meditatie en zelfonderzoek? In de jaren '80 van de vorige eeuw ving ik hier glimpen van op in het dagboek 'Het verstoorde leven' ⁽³⁾ van Ety Hillesum.

Deze joodse vrouw verwoordt in haar dagboek haar innerlijke zoektocht naar de waarheid in prachtige bladzijden die geschreven zijn te midden van de turbulentie van de Tweede Wereldoorlog en de absurditeiten van de Holocaust. Valse hoop en troostende schijnzekerheden laat ze vallen als ze zegt: 'Nu niet meer zeuren. Het is duidelijk: men wil ons als volk uitroeien. De vraag is alleen nog hoe ik daar mee omga.' Geen verwijten of beschuldigingen zijn in deze startvraag te horen. Ook geen pogingen te vluchten uit de nachtmerrie waarin ze terecht was gekomen. Integendeel. Ze kijkt de demon recht in de ogen en begint dan haar indrukwekkend zelfonderzoek.

De mens die zichzelf is ontstegen.

Toen ik dit las, werd ik herinnerd aan de mens die zichzelf is ontstegen, de 'übermensch', zoals die beschreven wordt in het beroemde boek van Nietzsche 'Also sprach Zarathustra'⁽⁴⁾. In dit profetisch klinkend fictieverhaal vertelt Nietzsche over de kluisenaar Zarathoestra die na tien jaar van volkomen afzondering besluit zijn boodschap wereldkundig te maken. Op het marktplein waar net een optreden van een koorddanser plaatsvindt, spreekt Zarathoestra het toegestroomde volk toe: 'Wij zijn als deze koorddanser!'

Friedrich Nietzsche

Het koord waar de koorddanser op balanceert, symboliseert het leven. Aan het begin van het koord is de mens een aap, aan het einde een 'übermensch', een mens die zichzelf heeft overstegen. Het leven is een wankele tocht naar die toekomstige mens. Maar pas op, waarschuwt Zarathoestra, al te vaak denken we dat we al aan de overkant zijn aangekomen, terwijl er nog een flink stuk te gaan is.

Volgens Nietzsches Zarathoestra bevindt onze cultuur

zich in een grote crisis. We kunnen niet meer uitgaan van de oude bronnen van zingeving, maar moeten zelf nieuwe bronnen aanboren. Er is een zogenaamde 'herwaardering van alle waarden' nodig. Dat vraagt moed. Want daarbij moeten we alles loslaten wat we tot nu toe als zekerheden hebben beschouwd. Schijnzekerheden moeten worden doorzien om tot de werkelijkheid van het leven zoals dat is door te dringen.

De nieuwe, moedige mens

De profeet Zarathoestra opent met dit zelfonderzoek een perspectief op de 'übermensch', de mens die zichzelf overstijgt. Deze is niet gevoelig voor een troostende illusie van een God die van buiten af in de wereld ingrijpt, omdat wij het zelf niet meer kunnen. Deze 'übermensch' zoekt geen onwezenlijke, schrale troost om aan de gevaren van een onzeker bestaan te ontkomen. Hij durft in de afgrond van het bestaan te kijken en

de chaos die hij daar aantreft tot zich te laten doordringen. Hij staat naakt en onbeschermd in het leven en vlucht niet langer in mooie fantasieën die geen waarheidsgehalte hebben. Hij proeft het leven in al zijn gruwelijkheid en schoonheid.

Vanuit dit standpunt reageert Nietzsche fel op het christendom dat volgens hem vastzit in versteende dogma's en zwelgt in imaginaire vormen van zonde, schuld en boete. Maar ook het boeddhisme kent in zijn ogen geen genade, omdat die het bestaan beschrijft als een lijdensweg en daarmee levensontkennend is en het lijden alleen vergroot.

Maar dit is m.i. ten onrechte. Het christendom kent veel vormen en met name de gnostische stroming heeft nooit een dogmatische leerstelling aanvaard en heeft de mens nooit gezien als een zondig wezen dat gestraft moet worden door een toornige God.

Ook wat het boeddhisme betreft reageert de Nietzscheaanse 'übermensch' alleen op het oude

Theravada boeddhisme. Het jongere Mahayana-Boeddhisme is anders. De filosoof André van der Braak schrijft hierover in zijn boek 'Het religieuze na de religie' ⁽⁵⁾: 'Het populaire en jongere Mahayana-boeddhisme, dat wijd verspreid is in Zuidoost-Azië, is niet langer levensontkennend maar levensbevestigend. Daar gaat het niet om het willen ontsnappen aan het leven, maar om ten volle in het leven te participeren.'

'We kunnen ons bestaan vullen met denkbeelden en vormen van troost die de zwaarte wegnemen, maar dat druist in tegen de leer van het Mahayana-boeddhisme. Daar gaat het om ten volle in het leven te participeren en er niet aan te willen ontsnappen. We moeten onze illusies en troostende schijnzekerheden los durven laten en het aandurven het leven tegemoet te treden zonder steun en zonder houvast.'

Kameel, leeuw en kind

Nietzsche's Zarathoestra vraagt ook een volledig accepteren van alle aspecten van het leven. Maar werkelijk in het leven participeren is niet eenvoudig, vindt Nietzsche. Daar is een gedaanteverandering voor nodig. De koorddanser, die het pad richting übermensch bewandelt, maakt driemaal een transformatie door. De eerste overgang is de transformatie tot kameel. Deze staat symbool voor een mens die ontberingen durft te doorstaan in zijn zoektocht naar de waarheid. Maar een kameel zoekt deze

Willeke van Hemert: *Het Alkind is geboren.*
www.healingart.nl

waarheid nog wel uitsluitend binnen het stelsel van regels waarin hij is opgegroeid en binnen zijn eigen cultuur.

Daar breekt de zoeker op een gegeven moment uit. De kameel verwijderd zich van de kudde en komt in de gevarezone, waar hij voor zijn leven moet vechten. Zo transformeert de kameel tot een leeuw. De kameel leefde nog in de sfeer van 'gij zult', de leeuw roept 'ik wil'. Hij bepaalt zelf zijn normen en zijn leven gaat niet langer gebukt onder het juk van een godsdienst of levensbeschouwing.

Tenslotte breekt voor de leeuw de laatste fase aan. Hij moet ook afstand doen van zijn 'ik wil' en inzien dat 'ik' en 'willen' slechts illusies zijn. Hij moet zich overgeven aan het leven zoals dat is. De leeuw transformeert dan tot het 'kind'. Zoals een kind heeft ook hij geen vaststaande ideeën meer en staat hij open en onbevangen in het leven. Kinderen leven in het moment en kunnen nog in totale intimiteit met het leven dansen.

Volgens André van der Braak heeft dit ook zijn parallel in het Mahayana-boeddhisme. 'De transformatie tot kind sluit aan bij het begrip 'sunyata', leegheid, de afwezigheid van een eigen ik. Sunyata staat voor de openheid die er altijd is, maar die wij met onze behoefte aan verklaringen dichtmetselen. In de boeddhistische oefening kan die natuurlijke openheid zich weer opnieuw manifesteren. Sunyata toont wat het betekent om echt in vrijheid, zonder houvast en geruststellende ideeën te leven.'

Liefde voor het leven zoals het is

Hoe is het, zo te leven, zonder houvast en geruststellende ideeën? Voor ons analytische denken is dit angstaanjagend. Dat wil de dingen en het leven uit elkaar kunnen halen om zo elk onderdeel goed te bekijken en beheersbaar te maken. Als dat niet lukt, omdat een verschijnsel te snel voorbijgaat of onzeker is, raakt ons analytische denken in paniek. En krijgen wij ook zelf het gevoel in een uitzichtloos rampenscenario terecht gekomen te zijn.

Dat is wat velen van ons momenteel overkomt. Op alle mogelijke niveaus zijn er veranderingen gaande die snel op elkaar ingrijpen en het leven van alledag heel complex en onoverzichtelijk maken. En dan kijken veel mensen angstig om zich heen en zoeken hulp bij oude patronen en oplossingen. Maar die blijken niet meer te werken. De chaos die dan ontstaat, is een voedingsbodemp voor talloze waanideeën, uitbarstingen van geweld en de roep om een sterke leider die van buiten af, eventueel zonder ons, orde op zaken gaat stellen.

Als er nu maar uitzicht zou zijn op spoedige verbetering, dan zou dit nog te dragen zijn. Maar volgens alle analytici gaat de situatie waarin we ons nu bevinden nog wel even duren. Ook Nietzsche zag dat. Tijdens een wandeling door de Zwitserse bergen rondom Sils-Maria in 1881 werd hij overvallen door een gedachte die hem niet meer los zou laten: de gedachte van 'de eeuwige wederkeer'. Terwijl het in onze aard ligt te hopen dat onze toekomst beter wordt, is de consequentie van 'de eeuwige wederkeer' dat er nooit iets verbetert.

Het lijkt mij een van de somberste gedachten waar iemand in verstrikt kan raken. Maar Nietzsche vond er een heroïsch antwoord op: 'Amor fati', de liefde voor het lot. In plaats van zich te laten deprimeren door het scenario dat deze gedachte oproept, stelt Nietzsche voor het leven zoals is te omhelzen. Zeg van harte 'ja'. Veroordeel het leven niet. Hoe het leven zich ook aan je voordoet, je omarmt het hartstochtelijk.

Een tantrisch 'ja'

Dit was ook het motto van mijn vroegere Indiase Meester Osho. 'Leef ten volle en geef daarbij volle aandacht aan wat er in je en om je heen gebeurt. Veroordeel niets maar omarm het in liefde. Het is een cadeau van het bestaan.'

Hij kon dit zo zeggen, omdat hij uit een tantrische traditie kwam. Zijn ouders waren Jains, maar omdat de astrologen bij Osho's geboorte zoveel bijzonders zagen, durfden zijn ouders de opvoeding niet aan en gaven hem over aan zijn grootouders. Zijn grootmoeder was een tantrica die als motto had: 'Probeer alles uit wat je interesse heeft en zie wat het met je doet. Handel dan zoals het je goeddunkt.'

Ook nadat Osho ontwaakt was, op 21 maart 1953, bleef dit motto hem inspireren en gaf hij het in zijn leven en talloze lezingen door. Hij nodigde zijn toehoorders uit tot een totaal 'ja' op het leven zoals het zich voordeed. En hij gaf aan dat, als je dit bewust en met liefdevolle aandacht deed, het ego overstege kon worden.

Dat werd hem niet door iedereen in dank afgenomen. Integendeel. Het was voor velen te ondogmatisch en vrijheidslievend. En het gaf bovendien plezier waar serieuze ernst de toon zou moeten zetten. Daarmee haalde hij zich in India de haat van de hindoe-fundamentalisten op de hals, en later in Amerika die van de conservatieve christen-fundamentalisten. Maar hij wijzigde zijn levenslied niet. Hij betreurde het alleen dat zijn boodschap zo werd misverstaan.

Dit 'uitproberen wat je interesse heeft' betekende immers niet dat je vanuit je ego-bewustzijn zomaar overal aan moest gaan proeven en alles kon doen waar je zin in had. Het moest met bewustzijn gebeuren. Osho's inspanning was erop gericht een diepgaand onderzoek te doen naar het geconditioneerde ego-bewustzijn. Hij leerde zijn leerlingen dit te zien, te voelen en zo overstijgen. Heel praktisch, geschikt voor iedereen die op zoek was naar de waarheid.

Hiertoe ontwikkelde Osho een nieuw type meditatie die ook voor Westerlingen geschikt waren. Hij beseftte dat een Westerling haastig en gespannen leeft en moeite heeft om rustig ergens aandacht aan te geven. Tegelijkertijd wist hij uit de Oosterse tradities dat alleen een rustig waarnemen van je gedachten en gevoelens het illusoire karakter hiervan kan openbaren. Daarom ontwikkelde hij 'actieve meditatie' waarbij het lichaam fysiek uitgeput raakt en er diep van binnen als vanzelf een vredige stilte intreedt. In die stilte is het eenvoudig je emoties als energie waar te nemen en je gedachten te zien voorbijflitsen. Op deze manier kan ook gemakkelijk het illusoire bestaan van de persoon gezien en overstege worden⁽⁷⁾.

Vanuit deze open houding kan de hele wereld met alles wat er in gebeurt, meegeleefd en ervaren worden. Niet gemakkelijk, want dan wordt niet alleen het zoete, maar ook het bittere geproefd. Dan ga je niet alleen om met wat veilig is, maar ook het duistere, gevaarlijke en onzekere komt in de picture. Je sluit niets uit. Alles is okay zoals het is.

Osho schreef hierover in het begin van zijn openbaar optreden aan een Indische discipel als volgt: 'Ik ben één met alles. Of het mooi of lelijk is, daar ben ik.... Wat menselijk is, is van mij. Bloemen en doornen, duisternis en licht, nectar en gif, het is van mij. Alleen wie dit ervaart, noem ik spiritueel. Want alleen het doorstaan van de angst van een dergelijke ervaring kan het leven op aarde werkelijk veranderen.'⁽⁸⁾

Angst voor de toekomst was Osho dan ook vreemd. Hij adviseerde telkens goed en met volle bewustzijn 'in het hier en nu' te blijven. 'Kijk naar een rozenknop', zei hij dan. 'Als je goed kijkt, zie je de hele roos al voor je. Beleef zo elk moment.' En ook: 'Als je ergens aan hebt gewerkt en het mislukt, treur niet. Je was er met hart en ziel bij? Kijk dan naar de lessen die je ervan hebt geleerd. Die blijven je bij.' Uit ervaring weet ik dat een dergelijke levenshouding je bij de bron van het bestaan brengt en een diep vertrouwen geeft in het leven zoals het is.

Aan kinderen gelijk

Hiermee voel ik me ook dicht bij de oorspronkelijke boodschap van de Grote Meester Jezus. Ik ben niet jaloers op de politieke en economische situatie waarin hij leefde onder de gewelddadige heerschappij van de dictator Herodes Antipas. Dat was een zwarte bladzijde in het Kali Yuga tijdperk. Historische onderzoekers hebben ontdekt hoe in die tijd niet alleen de wrede Herodes Antipas, maar ook groepen zwerfende terroristen, de 'zeloten' (ijveraaers), het openbare leven onveilig maakten⁽⁹⁾.

Deze extremistische zeloten hadden het gemunt op gematigde Joden, die in hun ogen heulden met de Romeinen. Zij vermoordden deze 'verraders' bij voorkeur op klaarlichte dag en op drukke plekken. Daarnaast staken ze gebouwen in brand waar belangrijke administratie lag opgeslagen, verwoestten huizen van autoriteiten en saboteerden de watertoevoer van Jeruzalem. Dit om angst te zaaien, de maatschappij te destabiliseren en daarna de macht te kunnen grijpen.

De asceet aan de Jordaan, Johannes de Doper, probeerde dit zinloze geweld te keren met donderpreken over de wraak van God en zijn oproep tot verdraagzaamheid en onderlinge liefde. Maar hij werd gedood. En Jezus overkwam hetzelfde toen hij de in voetsporen van Johannes ging preken. Maar wat een licht, wijsheid en liefde voor het leven spreekt nog uit zijn woorden!

In de crisis van dit moment lees ik weer graag in de *Quelle*⁽⁸⁾, een verzameling uitspraken van de oorspronkelijke Jezus. Deze *Q/Quelle* is de reconstructie van een serie uitspraken van Jezus, opgetekend enkele jaren na zijn dood en door Mattheus en Lucas als bron gebruikt.

Een centraal thema in deze *Q* is: wat er ook gebeurt, verlies het vertrouwen in het leven niet.

Zo zegt Jezus in *Q 51*: 'Vrees niet voor je leven. Wees niet bezorgd of je wel voldoende eten hebt of kleren hebt om te dragen. Het leven is meer dan eten en het lichaam meer dan kleding.' En in *Q 46*: 'Wat kost een mus? Een paar centen. Toch wordt geen enkel vogel door God vergeten. En jullie? Gods zorg gaat zelfs uit naar een enkel haar op je hoofd. Jullie zijn meer waard dan een zwerm mussen.'

En als mensen in Q hem vragen of het Rijk Gods spoedig zal aanbreken om een einde te maken aan alle ellende, geeft Jezus een bijzonder antwoord. Hij begint een praatje te houden over het weer. Dat was in die tijd nog voorspelbaar. Hij zegt dat iedereen toch weet dat het gaat regenen als er wolken vanuit het westen, van de middellandse zee, komen. En dat het heet wordt als de wind uit de zuidelijke, hete Negev-woestijn gaat waaien. En dan zegt hij: als je dit allemaal kunt analyseren, waarom zie je dan niet wat er hier en nu in jezelf voor mogelijkheden liggen. 'Jullie kennen de ligging van het land en kunnen de hemel lezen. Waarom zien jullie dan niet de kansen van wat er hier en nu gebeurt?'

Deze open aandacht voor de verborgen kracht van het hier en nu komt vaker voor in Jezus' uitspraken. In Q 79 zegt hij: 'Je zult het koninkrijk van God niet kunnen zien wanneer het komt. Men zal niet kunnen zeggen 'het is hier' of 'het is daar'. Maar zie, het koninkrijk van God is aanwezig hier en nu.'

Hoe kun je het dan ontdekken? Jezus is daarin duidelijk: je kunt dit alleen ontdekken als je je oude denkpatronen loslaat, want als je daarin gelooft, zit je vast in het systeem waarin je bent opgegroeid. Alleen door die patronen los te laten kom je tot je wezenlijke zelf. In Q 58 zegt hij het zo: 'Zij die krampachtig vasthouden aan zichzelf, zullen zichzelf verliezen. Zij die afstand nemen van zichzelf en mij volgen zullen zichzelf vinden.'

Ga je dan rondlopen als een naïeveling of een zombie? Integendeel, zegt Jezus. Juist dan kun je werkelijk open zijn, paraat, alert voor wat er gaande is. Dan word je waakzaam 'als iemand die weet wanneer de dief komt.' (Q 55).

Maar dit is geen angstige waakzaamheid in een crisis, die ook in Jezus' tijd het volk bezig hield. Als voorbeeld van een mens die het koninkrijk van God is ingegaan, iemand in wie de godsvonk is ontvlamt, blijft Jezus verwijzen naar kinderen. Zij hebben nog geen ego-bewustzijn en kennen de geheimen van het leven. Zo roept hij op een gegeven moment in Q32 extatisch: 'Ik dank u, Vader, dat u deze dingen voor wijzen en verstandigen verborgen hebt en ze openbaart aan hen die aan kinderen gelijk zijn.'

Geboorterecht

We leven nu tweeduizend jaar later en de situatie is nog steeds zorgwekkend. Catastrofaal op dit moment. Misschien maken de lichtdragers, die in het verleden ons de weg wezen, nu meer kans dan ooit. Misschien ontdekken nu niet alleen eenlingen, maar ook grotere groepen mensen, dat de wortel van de crisis gelegen is in het ego-gerichte bewustzijn. En dat ieder de mogelijkheid heeft dit te transformeren.

Het wordt tijd dat we van dit geboorterecht, dat ieder als een godsvonk in zich draagt, gebruik maken. Het is hoog tijd.||

Noten:

- (1) Ojas Th. de Ronde, Fantaseren over 2012, in : Reflectie, herfst 2011
- (2) Eckhart Tolle, Een nieuwe aarde - De uitdaging van deze tijd, Ankh-Hermes, 2005
- (3) Etty Hillesum, Het verstoorde leven – Dagboek van Etty Hillesum, De Haan, 1982
- (4) Friedrich Nietzsche, Also sprach Zarathustra, Samtliche Werke, KSA 1-15, 1980
- (5) André van der Braak, Het religieuze na de religie, filosoferen over ervaring en geloof, Ten Have, 2008.
- (6) In de jaren '80 van de vorige eeuw hield Osho(1931-1990) een aantal lezingen over Nietzsche en publiceerde daarover twee lijvige boeken: Zarathustra : the laughing prophet (1988) en Zarathustra: a god that can

dance (1990). Deze lezingen werden in resp. 1988 en 1990 uitgebracht door Rebel Publishing House, Keulen.

- (7) Voor meer informatie zie: www.vrienden-van-osho.nl/meditaties
- (8) Osho, A Cup of Tea, Osho Publikaties Amsterdam. Brief 54
- (9) Michael Burley, Blood and Rage. A Cultural History of Terrorism, 2008
- (10) Marcus Borg, Q – Het verloren Evangelie, Meinema, 1997.

Ojas Th. de Ronde behaalde in 1970 zijn doctoraal theologie aan de Universiteit van Nijmegen. Daarna verbleef hij enige jaren als spiritueel zoeker in India. Na zijn terugkeer in Nederland begon hij, samen met zijn vrouw, het coaching- en counselingbureau Fenix en werd hij docent aan de Humanuniversiteit, een internationaal centrum voor therapie en meditatie. Momenteel geeft hij workshops, schrijft artikelen en verzorgt wekelijkse webradio uitzendingen 'De Nieuwe Mens', www.denieuwemens.eu.

* * *
*

Bescherm de aarde

*Wij moeten de aarde beschermen,
Ontgiften en behouden*

*Bomen planten, vruchten plukken
In liefde, een leven lang.*

*De aarde verwarmt en voedt ons
Nog laten wij de ozonlaag
kapot maken toe,
de aarde wordt van ons zo moe.*

*De zee vervuult, de walvis huilt.
Golven komen af en aan.
De maan lijkt koel en ziet het aan.
Zij wij niet kinderen van de zon?*

*In de verte wandelt een man
Over het water en wenkt
Alsof hij ons redden kon*

Alison. K. Altes

Uit bundel aquarellen en gedichten

Een Spirituele Revolutie

Johan Pameijer

Ons bewustzijn verschuift in een rap tempo. De veranderingen zijn haast niet bij te houden. Wat gisteren een revolutionaire vernieuwing was, is vandaag achterhaald en ouderwets. In sneltreinvaart groeien wij van geloven naar weten. De gezaghebbende theologie dreigt op te lossen in een onafhankelijke spiritualiteit. Oude en beproefde rituelen verliezen hun greep op de mensheid. Kerken sluiten hun deuren, terwijl spirituele groeperingen groeien als kool. Het vereren van een goddelijk persoon is voorbij. Men wil God in al zijn grootsheid en diepte zelf ervaren. Op weg naar een hoger niveau van bewustzijn is een toenemend aantal mensen op zoek naar de Christus-in-zichzelf. De naam van de historische Jezus wekt onder talrijke jongeren nauwelijks enige weerklank op. Zijn betekenis verdwijnt achter de lichtende Christus-gestalte die niet ergens buiten ons verblijft, maar in ieder van ons woont.

“Het pad van de mens gaat niet alleen voorwaarts, maar ook omhoog, niet alleen naar de toekomst maar ook naar het licht,” schreef Manly P. Hall in zijn bekende boek “The mystical Christ”. Met vallen en opstaan heeft de mensheid zich de vorige eeuw op de stijgende weg begeven. Bestormd door onstuitbare vernieuwingen op technisch en maatschappelijk gebied laten wij ons meeslepen naar een hoger doel, dat volgens de Maya-verwachting op 21 december 2012 een scherp markeringpunt bereikt. “Klaarblijkelijk is er iets opmerkelijks aan het gebeuren – iets groots op wereldschaal,” constateert Kenneth Ring, een gerespecteerd onderzoeker van de bijna-dood-ervaringen. En dat opmerkelijke kan in het beste geval de mensheid omvormen tot een broederschap in waarheid.

Kwantummechanica

Er gebeurde van alles in die turbulente, fascinerende en in veel opzichten gruwelijke 20ste eeuw. Vele miljoenen mensen verloren hun leven in de absolute waanzin van verwoestende oorlogen, maar daar omheen werkten duizenden geleerden koortsachtig aan een wereldbeeld dat na de oorlog alles en iedereen bevrijdende perspectieven zou bieden.

De gaslantaarns van de eeuwwisseling waren nauwelijks gedoofd, toen Wolfgang Pauli de grondslag voor de kwantummechanica legde. Honderden natuurkundigen konden voortbouwen op zijn werk, waaruit de verleidelijke technologie van onze jaren is voortgevloeid. Zonder kennis van de subatomaire wereld met zijn onzekerheden en waarschijnlijkheden zouden de computer, internet, mobiele telefonie en de talloze verworvenheden op medisch gebied ondenkbaar zijn geweest.

Bijna argeloos maken we gebruik van de meest geavanceerde apparaten zonder te beseffen dat zij tijd en ruimte transcenderen. Een minuscule chip is drager van een gigantische stroom informatie. In een mum van tijd overbruggen wij duizenden kilometers en wij zijn op hetzelfde moment ooggetuigen van gebeurtenissen in verre werelddelen. Wonderen stapelen zich op, maar wij zien ze niet, eenvoudig omdat wij te gefixeerd blijven op het gebruikersnut. Wolfgang Pauli en zijn navolgers ontmaskerden niet alleen de vaste materie, maar toonden onweerlegbaar de betrekkelijkheid van ruimte en tijd aan.

Relativiteit

Daarom is het niet toevallig dat omstreeks 1905 Albert Einstein zijn eerste relativiteitstheorie publiceerde, een zevental jaren later gevolgd door een tweede. De vaste en harde mate-

rie, zo leerde hij, is niets anders dan energie. In wiskundige taal $E = MC^2$. Licht, zo toonde hij aan, is pure energie, die zich met een snelheid van 300.000 kilometer per seconde door de ruimte beweegt, de maximaal mogelijke snelheid. Sneller kan niet en dat heeft overweldigende gevolgen voor de bepalende fenomenen van tijd en ruimte. Beide krimpen bij nadering van de lichtsnelheid en als die snelheid eenmaal is bereikt, zijn zowel tijd als ruimte tot nul gereduceerd, dus in feite opgelost in het alomvattend Hier en Nu. De filosofische implicatie van dit feit is enorm. Onze tijdschaal en de ruimtewaarneming bestaan alleen en uitsluitend in ons hoofd en ze bezitten geen objectieve standaard.

Zowaar de toestand die door Boeddha het “Nirvana” is genoemd, het oosterse equivalent van het christelijke “Koninkrijk der Hemelen.” Ook Jezus relativeerde de tijd, toen hij opmerkte: “Eer Abraham was, ben ik.”

Met Einsteins wetenschappelijke inzichten verdween de macht van het mechanistische wereldbeeld, dat door het werk van de Britse alchemist en natuurkundige Newton in werking was gezet. Voortaan diende de wetenschap met andere wetten rekening te houden.

Nu het hek van de dam was, bestormden beoefenaars van uiteenlopende wetenschappen met succes talrijke nieuwe terreinen. Radio, televisie, wasmachines en magnetrons maakten ons leven gemakkelijker, maar de spirituele implicaties van de nieuwe techniek bleven lang onderbelicht.

Psychotherapie

Intussen speurde in het schilderachtige decor van de Zwitserse bergen een gedreven onderzoeker in de psyche van de mensen. Voortbouwend op de kennis van zijn leermeester Sigmund Freud en steunend op eigen ervaringen analyseerde Carl Gustav Jung het droomleven van duizenden patiënten. Met het ontledmes van zijn scherpe intellect drong hij door in de diepe lagen van hun persoonlijkheid. Geholpen door zijn kennis van alchemie, tarot, oosterse wijsheid en de mythologie ontdekte Jung de synchroniciteit tussen droomsymbolen en de mythologische beelden uit oude culturen. De taal van het onbewuste verleende toegang tot de diepste roerselen in de menselijke ziel.

Jung onderscheidde meerdere lagen in het niet bewuste deel van de persoonlijkheid en constateerde dat het onbewuste grote invloed uitoefent op het alledaagse bewustzijn van ons allen. Zelfs in het onbewuste onderscheidde hij een gelaagd-

heid. Onder het persoonlijke onbewuste, de opslagplaats van alle verdrongen en niet geaccepteerde ervaringen, ging nóg een laag schuil, het collectief onbewuste, de gemeenschappelijke woonplaats van de oerbeelden, de zogenaamde archetypen van het collectieve onbewuste, krachten met onberekenbare potentie.

Christus-in-ons

Jungs onderzoek mondde uit in zijn leer van de individuatie, de zelfreflectie die zou moeten leiden tot de verwerkelijking van het Zelf-archetype, en het onbegrensde Zelf is, volgens Jung, niemand minder dan de Christus-in-ons. Bijna vanzelfsprekend onderbouwde de profetische psycholoog met zijn onderzoek de aloude roep om zelfkennis, zoals die in de meeste heilige Schriften werd geformuleerd.

De scepsis over de Jungiaanse ontginning van de menselijke ziel weerhield een klein aantal psychologen er niet van om op het werk van Jung voort te borduren. Tegenwoordig is Jung even volledig geaccepteerd als Einstein op zijn terrein. Dankzij Jung kunnen we de wijsheid van de oude heilige Schriften op waarde schatten. In feite legde Jung een stabiele basis onder tal van spirituele methoden om het bewustzijn te verruimen. Het "Ik en de Vader zijn Een" kreeg door het werk van Jung wetenschappelijke steun. In combinatie met de kwantummechanica leidde zijn hooggewaardeerde onderzoek tot het moderne concept van het holisme, aangehangen door steeds meer hedendaagse onderzoekers.

Terug naar heelheid

Opvallend genoeg is de term gelanceerd door de Zuid-Afrikaanse staatsman, filosoof en geleerde Jan C. Smuts. "Holisme is een theorie die het bestaan van totaliteiten tot een grondtrek maakt van de wereld," noteerde hij in zijn boek "Holisme en evolutie", geschreven in 1926. Heelheid is de grondslag van de materiele fragmentatie. Evolutie is de voortgang naar heelheid.

Dat inzicht kennen we ook uit het in 1945 herontdekte Evangelie van Thomas, dat 114 aan Jezus toegeschreven gedachten bevat. "Wanneer u de twee tot een maakt, zult u zonen van de Mensheid worden." (log. 106). De wereld gaat nu door de fase op weg naar de beloofde heelheid.

Honderden experimenten, uitgevoerd door kritische specialisten, bevestigen de profetie over de opheffing van de tegenstellingen. Een geleerde schrijver formuleerde het aldus: "Onze hersenen construeren wiskundig een objectieve realiteit door frequenties te interpreteren die uiteindelijk projecties vanuit een andere dimensie zijn, een diepere bestaansorde die zich voorbij ruimte en tijd bevindt; de hersenen vormen een hologram dat door een holografisch universum wordt omvat." (Michael Talbot in "Het holografisch Universum")

In gewone taal wordt hier gezegd dat de heelheid van onze hersenen synchroon loopt met de heelheid van de kosmos. Een gewaagde stelling, die door de feiten grondig is onderbouwd. Elk fragment is drager van het geheel. Iedere cel van ons lichaam weerspiegelt als het ware ons hele lichaam, zoals het brein holografisch lijkt afgestemd op het universum. Het gevleugelde woord "Ik en de Vader zijn Een" galmt als een profetie door het heelal.

Verdwenen boeken

Haast planmatig past in deze ontwikkeling de ontdekking van eeuwenlang verloren gewaande bibliotheken, de ene in de

buurt van de Dode Zee en de andere bij de Egyptische plaats Nag Hammadi. Een schat aan boeken rees in 1945 en de jaren daarna uit de duistere spelonken van onbekendheid op en plaatste het door Kerk en theologie overgeleverde christelijke geloof in een totaal ander daglicht.

Naast de sekten van Farizeeërs en Saduceeëën bestond destijds nog een mystieke sekte, de Essenen. Naar velen beweren, is juist uit die sekte het mystieke christendom voortgekomen. Deze Essenen introduceerden een 'Leraar der Gerechtigheid' tegenover een leraar van de duisternis. Daar zou heel aanneemelijk de voedingsbodem kunnen liggen, waaruit de gestalte van Jezus is opgewassen tegenover het geweld van de Romeinse vervolgers.

Grootser en onverwacht was echter de ontdekking van Nag Hammadi. Op bevel van bisschop Athanasius van Alexandrië liet Theodorus, abt van een grote kloostergemeenschap in het toenmalige Tabanissi, alle boeken die niet strookten met de canon van Ireneus, uit de kloosterbibliotheek verwijderen. In tegenstelling tot de opdracht vernietigde hij ze echter niet, maar liet ze in kruiken bergen. Enkele van zijn vertrouwelingen gaf hij opdracht de kruiken op een veilige plaats te verstopten, zodat ze na verloop van tijd weer opgegraven konden worden. Deze opgraving liet bijna 1600 jaar op zich wachten, maar toen was de tijd rijp voor een spirituele revolutie. Precies op het juiste tijdstip begon een Bedouïen naar teelaarde te graven op de plek waar de boekenschat verborgen lag.

Een gnostische bibliotheek

Het stof der eeuwen bedekte niet alleen een dictatoriale politiek van de jonge, zich naar Romeins voorbeeld organiserende Kerk, maar na te zijn weg geblazen, kwam er zicht op een christendom van persoonlijke verantwoordelijkheid en geestelijke vrijheid. De boekenschat van Nag Hammadi bevatte, zoals inmiddels algemeen bekend, de gnostische bibliotheek, waartegen de bisschop van Lyon, Irenaeus, zich in zijn vijfde-ige cyclus "Tegen de ketterijen" zo heftig had gekeerd.

Dankzij de vondst kreeg het christelijke geloof voor velen een totaal andere inhoud. En die inhoud paste wonderwel bij de revolutionaire ontwikkelingen in de wetenschap. Haar gnosis, de kennis van het hart, is van geheel ander karakter dan de dwingende theologie van het intellectueel geformuleerde dogma. Eeuwenlang had de Kerk een waar schrikbewind nodig om doctrines die haar gezag ondermijnden de kop in te drukken. De gnostici matigden zich geen bijbelse geschiedenis aan, maar wezen voortdurend op de innerlijke gesteldheid van haar navolgers. Haar verwijzing naar de innerlijke Christus sluit beter aan bij de hedendaagse behoefte dan het beroep op een historische figuur die voor onze zonden moest sterven.

Mani en Hermes

Parallel met de hernieuwde aandacht voor de gnosis stijgt de interesse voor de religie van Mani, een ondergesneeuwde en bruto vervolgd wereldreligie, die destijds van Rome tot Peking miljoenen mensen inspireerde. Ook Mani werd slachtoffer van vervolgingen, maar vondsten in Egypte en Chinees Turkestan (Turfan) maakten vele zoekers naar waarheid tot bewonderaars van poëtische teksten, op schrift gesteld door vredelievende volgelingen van Mani's mystieke leer.

Aan de andere kant van het gnostische spectrum bloeit de bloem van het Alexandrijnse Hermetisme, dat mede door de vondsten een verfrissende aandacht kreeg. Haar axioma "God,

Kosmos en Mens zijn een” past naadloos bij de stroom van ontdekkingen die het universum als een levend web van energievelden herkent en de mens als een kind van de kosmos. Vaag zweeft ons de vermaning “Weet gij dan niet dat gij goden zijt” voor de geest.

Een culminatiepunt

De cirkel lijkt zich te sluiten. Met de nadering van het cruciale jaar 2012 naderen we een culminatiepunt. Kiezen we voor de wraakzuchtige schepper van de dualiteit die in het Nieuwe Testament evolueert tot de liefdevolle Vader van Jezus, of conformeren we ons aan het levende bewustzijnsveld van de kosmos.

Van dat laatste hebben alle oude wijzen geweten. Dat gevoel van een vitale verbondenheid met het verre uitspannel heeft de mensheid altijd al gebiologeerd. De afwezigheid van kunstlicht veroorloofde iedere sterveling een blik op de eeuwigheid van de sterrenhemel. De vraag hoe dit alles tot stand kwam, werd in mythologische vertellingen beantwoord. Bij kampvuren en in binnenhoven brachten de vertellers de kosmos tot leven. Wij missen deze mogelijkheid, omdat onze wereld nu eenmaal volslagen anders werkt dan de hunne.

Onder het motto “God is Licht” mogen wij ons van een onbevattelijke waarheid overtuigen. Als Jezus zegt: “Ik ben het Licht der wereld” voelen we ons gesteund door de gnosticus die de wereld uit het Lichtrijk laat afdalen. Hij vindt Albert Einstein aan zijn zijde. Zo dekt de geavanceerde wetenschap de gnosis. Kennis van hoofd en hart zullen in de nabije toekomst meer en meer samenvloeien. Dat zou de zekerheid van 2012 kunnen zijn.

Bijna-doodervaringen

Een aanwijzing daarvoor is het fenomeen van de bijna-doodervaringen, ook een lichtstraal binnen onze duistere tijd. BDE's zijn er altijd geweest, maar het was de psychiater Raymond Moody, die ons er in de jaren 70 van de vorige eeuw via bestsellers opmerkzaam op maakte. Mensen die een bijna-doodervaring meemaakten, vingen glimpen op van de verrijzenis naar de etherische sferen zonder tijd en ruimte.

Gedurende de nabijheid van de dood, gekenmerkt door hartstilstand en een vlak EEG, treden ze uit hun lichaam, zien neer op hun stoffelijke omgeving, reizen door een tunnel op weg naar een helder, maar nooit verblindend liefdeslicht. Alleen al in Amerika kunnen miljoenen mensen op zo'n ervaring bogen. Ook in ons eigen land blijken BDE's veel vaker voor te komen dan wij denken. Een intense BDE muteert elk bewustzijn, zelfs dat van mensen die er alleen maar over hebben gelezen. Nu er zoveel over wordt gesproken en geschreven veranderen de BDE's zelfs het wereldbewustzijn.

Bewustzijn

De cardioloog Pim van Lommel concludeert op grond van gedegen onderzoek, dat bewustzijn onafhankelijk van de hersens bestaat. Dat is een formidabele doorbraak in de muur van onze materialistische gevangenis. Zijn mening voegt zich bij geleerden uit andere disciplines die tot dezelfde conclusie komen. De hersens fungeren als een ontvangsttoestel en niet als de zender. Bewustzijn is de oorzaak van het universum, niet een gevolg. Met deze slotsom uit goede bronnen zijn we terug bij het opperwezen. Noem het God, Wereldgeest, Allah of gewoon Het. Het idee dat het universum een intelligente oorsprong heeft en dat ons intellect daarvan deel uitmaakt, is al verruimend genoeg.

Een uitstekend boek over de geschiedenis van de gnosis vat het geheel van gebeurtenissen kernachtig samen. “Alle dingen zijn in beweging en veranderen, alle dingen maken voortgang en keren terug, alles is betrekkelijk in het goddelijke en oneindige universum. Alle leed is gebonden aan het moment, alle principes die zich kunnen verenigen doen dit. Ieder onzichtbaar punt of centrum in het heelal is een oneindig Pleroma (volheid) – als een fragment van een holografisch beeld – dat het Zijn uitstraalt en het ontvangt, een oneindig aantal punten van volkomenheid “¹⁾ die opstijgt vanuit de laagste sferen van de natuur tot het uiterste hoogtepunt ervan, vanuit het fysieke heelal dat de filosofen kennen tot de verhevenheid van het archetype waarin alle godgeleerden geloven...totdat wij een oorspronkelijke en universele materie bereiken, die overal van gelijke samenstelling is, die het Zijn is, de basis van alle soorten en vormen.” (Tobias Churton: De Geschiedenis van de Gnosis, p.117).

¹⁾ aanhaling Giordano Bruno (1548-1600), die eindigde op de brandstapel

Vereren of ervaren

De geschiedenis kent vereerders en ‘ervaarders’. De indruk bestaat dat de vereerders trouw hun kerkelijke rituelen uitvoerden, terwijl ze bijna gelijktijdig de ervaaarders als ketters vervolgden en vermoordden. Dit historische feit vraagt bezinning nu wij zoveel meer weten dan zij destijds. Is de tijd niet aangebroken om het accent te verleggen van vereren naar ervaren en van theologie naar spiritualiteit? Zwelgt het opperwezen in onze adoratie of scheidt het genoeg in onze groei. Wij neigen ertoe aan God menselijke eigenschappen toe te kennen, maar het pleromatische symbool van de totale heelheid, levend in sferen van eeuwigheid en onsterfelijkheid, moet van geheel andere orde zijn dan de beperkte, in zijn ego gevangen mens.

Zijn doel ligt verscholen in onze bewustzijnsverruiming tot het ervaren van het ongebroken geheel aan toe. De uitstraling van wat wij wel eens het “goddelijke plan” noemen blijkt overduidelijk uit alle grensverleggende mijlpalen die ons in de loop van de voorbije honderd jaar de weg hebben gewezen en waarvan hierboven een fragmentarische opsomming is gegeven. Het lijkt op het scheuren van het voorhangsel in de tempel. “Niets is verborgen wat niet geopenbaard zal worden”. Ook woorden die aan Jezus worden toegeschreven.

Frequentieverhoging

De tijd van openbaring lijkt nu aangebroken. Alles in ons en om ons heen versnelt bijna onrustbarend. Serieus onderzoek bracht een frequentieverhoging aan het licht die er niet om liegt. In een relatief kort tijdsbestek nam de trillingsfrequentie van alle materie toe van 7,6 naar 8,4 trillingen per seconden. Wellicht heeft dat te maken met de supernova-uitbarsting van 1987, waarover ik in het voorjaarsnummer van Reflectie schreef. Als dat klopt, moeten wij ons aanpassen, zowel in ons denken als in ons voelen.

Overall ter wereld streven mensen naar verlichting. Kerken, moskeeën en tempels hebben de plaats ingenomen van kloosters en kluizen. In kleine kringen mediteert met zich suf, op jacht naar de snelle transformatie. In verband daarmee is het zinvol de waarschuwendende woorden van een autoriteit als John Blofield in gedachten te houden. Ritueel omwille van zichzelf geldt als de grootste belemmering voor verlichting, beweert hij in “Het diamanten voertuig”. Deze vermaning komt niet van de eerste de beste. Ze wordt toegeschreven aan de Boeddha

zelf. Vanouds bekende hulpmiddelen als het gebruik van rituele gereedschappen of het offeren van wierook, bloemen en lampen worden nooit van wezenlijk belang geacht.

De geest is koning

Het ritueel gedijt beter in een kale grot dan in een rijk gestoffeerde kapel. Eenvoud in elk opzicht bevordert de intentie van elk streven. Vooruitgang kan niet worden verworven door liturgieën, heilige formules en kostbare gewaden. "Zoals overall is ook hier de geest koning," zegt Blofield. Iedere mate van transformatie is gebaat bij ervaring en verlicht denken. Daarmee scoort John Blofield een belangrijk punt. Bewustzijnsgroei vereist inspanning, geduld en toewijding, zeker nu het universum zelf de mensheid tot bezinning en zelfreflectie maant.

Moderne bewustzijnsonderzoekers hebben de kracht van het denken blootgelegd en ontdekt welke machtige energieën door ons denkvermogen in gang worden gezet. Het ego-denken dient te wijken voor een inclusief werelddenken. Alle onderzoeksresultaten van de voorbije eeuw wijzen daarop. Wij hebben ons lot zelf in handen.

Ons fysieke lichaam, onze psyche en onze geest versnellen naar meer subtiele waarden. Dat zou kunnen leiden tot de toenemende transparantie, die ons voor 21 december 2012 in het vooruitzicht is gesteld. Bewuste afstemming daarop lijkt een dwingende noodzaak, nu de tegenstellingen zich verscherpen in een wereldbeeld dat met de dag holistischer wordt. Herinner je wat de Hermetische filosoof tweeduizend jaar geleden al opmerkte: God, Kosmos en Mens zijn EEN. Dit woord is waarlijk vlees geworden!

Johan Pameijer (Amsterdam, 1930), gepensioneerd kunstredacteur, is werkzaam als vrij-katholiek priester in de kerkgemeente Raalte. Hij is auteur van een flinke reeks boeken op christelijk esoterisch, gnostisch en algemeen spiritueel vlak; zie www.vkk.nl (bij kerkgemeente Raalte). Hij is nog steeds werkzaam als auteur van zulke boeken, en met het geven van lezingen.

* * *

Reflectie lezen levert op ... een stukje 'human interest' ...

Paul van Rooijen

Iedere geïnteresseerde weet dat het lezen van *Reflectie* veel kan opleveren. Het scherpen van eigen gedachten, het totaal oneens zijn en mogen zijn met artikelen, boeiende ervaringen lezen, te veel 'must-read' boeken om op te noemen en sinds wat langere tijd ook nog allemaal muziektips waarvoor de tijd al helemaal te kort dreigt te zijn. Aangeboden in een dusdanig ruim 'format' dat wegleggen en een tijd later weer oppakken geen onderbreking vormt voor de eigen dialoog (eens/ oneens/ 'misschientje' ... etc.) met de erin aangeboden artikelen.

Maar in het zomernummer van 2006 las ik een wat ander soort stukje. En dat stukje heeft jaren met mij meegereisd.

Het was de aankondiging en achtergrond van de Hogere Beroeps Opleiding *Zingeving & Spiritualiteit* aan de Hogeschool Geesteswetenschappen, Utrecht. Het antwoord op mijn weg van zoeken. Zo werd ik deel van de eerste lichting überhaupt van deze boeiende studierichting. Nu ben ik een van de eersten in Nederland die als zingevingstherapeut, een nieuwe beroep, is afgestudeerd.

Voor mijn examen heb ik een scriptie moeten schrijven die mijn scriptiebegeleider van een dusdanig niveau en dusdanige meerwaarde achtte voor 'het veld' dat hij mij heeft gestimuleerd er meer mee te doen. Dat is gelukt. "*Vragen om de dood*" gaat als 'volwassen' boek verschijnen. Het is een onderzoek naar zelfbeschikking als rechtsbeginsel en rechtsregel in relatie tot euthanasiewetgeving en vragen rondom levens-einde. Niet direct mystiek of esoterie, maar wel een gewogen betrekking en samenhang tussen psychologie, filosofie, ethiek en recht. En mogelijk kan er belangstelling voor bestaan binnen de VKK. Dat is de reden dat ik dit stukje heb geschreven.

Ik heb in hoofdzaak twee redenen om dit stukje te willen laten opnemen in ons mededelingenblad. Als eerste, het feit dat iets in *Reflectie* mijn leven heeft veranderd (dank jullie wel!). En ten tweede, dat het wetgevend kader, vormgegeven door een consensus, zondermeer mogelijkheden borgt maar tegelijkertijd niet alle mogelijkheden toe kan staan. En dat spanningsveld toont zich ook bij de euthanasiewetgeving. Tegelijkertijd is elk individueel mens niet gelijk te stellen met een 'consensus', laat staan een 'kader', maar bestaat een, ook individueel, spanningsveld tussen de mogelijke overwogen en ervaren zinloosheid en sacrale dimensies van het recht. Hoe innerlijk vrij we ook zijn, de mogelijkheid bestaat dat we ons binnen dat speelveld van wettelijk gestelde grenzen aan het kiezen van een of ons eigen levenseinde moeten begeven. Dan is het goed kennis te hebben van de stand van zaken op dit moment. En van de overwegingen die aan die stand van zaken ten grondslag liggen. En kennis te hebben van de hoedanigheid van de mogelijkheden die binnen dat wettelijk kader voor ons bestaan.

Wilt u meer weten? vitalitas@planet.nl of 070-3683177

Paul van Rooijen: zingevingstherapeute dus. Daarnaast is zij sub-diaken in en bestuurslid van de kerkgemeente Den Haag. Ook haar schrijverskwaliteiten worden inmiddels gezien.

* * *
*

The Serpent of Wisdom (Nicholas Roerich)

2012 en het tijdloze bestaan

Lydia Schaap

Een thema in Reflectie: 2012

Het thema beschouwend, is de eerste impuls erover: een jaartal heeft zijn wortels in de tijd en is daarmee een getal, vastgesteld vanuit een bepaalde historische cultuur.

In die zin is het slechts een loos punt, in het Tijdloze Bestaan. Tijd is sowieso een illusie, maar dit is niets nieuws onder de zon, zeker niet voor de lezer van Reflectie. Toch, 2012, het fascineert en houdt het gemoed van velen bezig.

De inheemse volken weten al zo lang dat Het Universum en Moeder Aarde een organisch ritme hebben en er voor alles een tijd is. Een tijd van eb en vloed, in- en uitademing, inkrimping en uitdijing, ontluiking, groei, rijping, oogst en terugkeer naar De Bron van Al wat Is. Wijsheid waar "wij", levend in het intellect, pas nu, misschien juist nu, interesse voor tonen. Intuïtief voelend, dat het van levensbelang is te leren van hen, die zo dichtbij Moeder Aarde en Haar ritmes zijn blijven leven. De tekenen des tijd, wijzen op een steeds sneller lijkende verandering, overal waar men kijkt, als men er oren voor heeft om te horen en ogen om te zien...

Of schakelt men wellicht aan op een collectief veld, waar de verwachtingen over 2012 uitéénlopen van: catastrofes tot verlichting? De woorden van de Boeddha in herinnering brengend: *"It's the mind that creates this world"*.

Wat wil ik creëren? Waar focus ik mijn "mind" op?

Ik ben net zo benieuwd wat er op dit papier zal verschijnen over 2012, nu ik hier in de nazomerzon zit te schrijven als ú misschien bent als lezer, die op een stormachtige herfst dag, Reflectie inkijkt.

2012, in het eeuwige Nu vervat.

Dat verleden en toekomst in het eeuwige Nu vervat zijn, maakt dat de gewichtige betekenis die ik geef aan een jaartal, wegvalt. Het logische verstand kan dit niet bevatten; wil grijpen naar getallen, structuren, wetmatigheden, tijdgebonden feiten, overtuigingen, geboren uit het verleden en historisch onderbouwde verwachtingen voor de toekomst.

Echter, het is al genoeg om zich bewust te zijn, dat alle paradoxen één en ondeelbaar zijn, om logica een halt toe te roepen. Het logisch denkend brein kan er eenvoudigweg niet bij. Dat Hemel en Aarde elk moment in het Nu een Liefdesdans maken, in volmaakte éénheid, is voor het scheidende denken teveel. De aarde lijkt toch, in de vorm, duidelijk los te staan van de blauwe hemel.

Vanuit de stille waarneming van het bewustzijn zijn, dag en nacht, schaduw en licht, man en vrouw, pijn en verlichting, dood en leven, alpha en omega, verleden en toekomst, echter niet met elkaar in strijd of tegengesteld. Daarom is het ook, dat wie in het hoofd leeft en puur vanuit de analytische blik de wereld waarneemt, niet mee kan in de dimensie van de intu-

ïtieve wijsheid en het hart. Het Maya-volk, meesters in tijd en kalenders, moeten wel deze dimensie hebben betreden en er in innig contact mee hebben gestaan. Daar waar het eeuwige Liefdesbewustzijn kan dóórzien, dat tegenstrijdigheden niet in strijd zijn met elkaar, maar twee helften zijn van dezelfde medaille, die elkaar juist aanvullen en bekrachtigen.

Ik kan de grens naar een nieuwe wereld, een nieuw bewustzijn, niet oversteken met mijn verstand.

De wachter op de drempel van het huidige tijdperk, zal vragen om het paspoort van intuïtief bewustzijn. Het is waar, dat alleen vanuit dit waarnemingspunt, Wezenlijke Liefde, waar geen voorwaarden en verwachtingen aan gekoppeld zijn, kan stromen. Vrij als een wilde rivier, zonder Haar te willen vasthouden en kanaliseren. Het is van overlevingsbelang het hart, in zichzelf, op de troon te zien. Dit is alleen mogelijk als het afgescheiden, verstandelijk denken, stil is en dienstbaar aan Het Geheel.

Tijd, 2012, het speelt zich in dit één en ondeelbare moment van NU af.

Kijken met een organische blik maakt, dat het aan de innerlijke barometer te voelen is, dat er een rijpingsproces gaande is, in mij, in mijn omgeving en het collectief. De aren rijpen en er komt een punt waarop er geoogst kan worden. Mijn cellen vertellen mij, dat de oogst niet lang op zich zal laten wachten. Echter alleen de Grote Landbewerker zal weten, wanneer de ploegen gereed zullen zijn hun werk te doen. Zelfs Meester Jezus, getuigend van Zijn Grootheid, wist niet wanneer "het einde der wereld" zou plaatsvinden. Het einde van de oude wereld, zo noemen de Maya's het, in hun kalenders.

"The year zero"

Voorbij dit nulpunt, zal de nieuwe wereld geboren worden. Geboorte van Moeder Aarde in Haar stralendste en zuiverste vorm. Gereinigd van de onbewuste vervuiling van de mensheid. De mens, bewust in innige verbinding levend met Haar, zal een nieuwe wereld in gaan. Bevrijd van de droom, waar hij al eonen in verstrikt zit: de droom, zichzelf te ervaren als een afgescheiden entiteit.

DNA-patronen, die de mens in een onbewuste toestand hebben vastgehouden. "Patron", meester. De mens is onderdrukt, door zijn eigen onbewuste patronen, die, als een meester, over hem een dictatoriaal bewind voeren en zijn gedrag aansturen. Bij zijn ontwaken, zal de mens niemand in zichzelf aantreffen, slechts leegte, vol van het Ene, Het Mysterie, Het Onbekende, Het Onbenoembare.

Illusoire patronen smelten, als sneeuw voor de zon.

Ooit komt er wetmatig een punt, dat de slinger, in haar beweging, een verzadigingspunt bereikt en even stil zal staan, in een nulpunt, om vervolgens de andere kant op te bewegen.

Zou dat nulpunt ergens rond of in het jaar 2012 kunnen liggen?

Het verzadigingspunt nadert. Ik moet wel erg stijf de ogen dichthouden, als ik dat niet gewaar ben.

Zou het op 21-12-2012 zijn, de datum waarop men, astrologisch gezien, een ongekende samenstand van de planeten heeft berekend? Misschien eerder of later? Ik las dat Maya-elder, Don Alejandro, 19-02-2013, als mogelijk verzadigingspunt heeft genoemd.

Hoe het ook zij, het zal een punt zijn ergens in het Nu, waarop de vogels en de gehele schepping, voor

een moment hun adem in zullen houden. Waarop ons hele technologische, op intellect gestoelde, systeem zal instorten. Het moet wel simpelweg uit elkaar vallen, want het blijkt niet afgestemd te zijn op de fijn besnaarde, zuivere Liefdesfrequentie van Het Grotere Geheel en Moeder Aarde.

Het wereldse systeem bestaat niet uit duurzaam, organisch leven. Het strookt niet met natuurlijke materialen. Niet met de vlinder, die onverstoort haar weg weet te vinden; niet met het lieveheersbeestje, dat met haar lieve zachte pootjes, een grasspriet bewandelt; niet met de bijen, die met hun gegons, ons in leven houden; niet met de dolfinen en walvissen, die met hun sonar de trilling van het water en de aarde reinigen en verhogen; niet met het zwermen van spreeuwen, die in de avondzon, genezende geometrische patronen, in de vervuilde lucht weven; niet met de bomen, die hun uiterste best doen alle verontreinigende koolstof om te zetten in zuurstof, zodat wij kunnen ademen; niet met de kristallen en edelgesteenten, die in de aarde de energiefrequentie verhogen; niet met de katten, die met hun gespin, heilzame trillingen uitzenden; niet met de zwaluwen, die hun vreugdedans maken in de lucht; niet met de waterlelie, die haar stralende schoonheid laat zien, geworteld in het donkere modderige water; niet met de wilde roos, die haar geur verspreidt, ongeacht of iemand die opmerkt; niet met de hoge lokroep van de roofvogel (adelaar), die ons bewustzijn uitnodigt zich te verheffen.

Wat het verzadigingspunt, het kosmische nulpunt, in gang zal zetten, wie kan het weten? Het Mysterie Zelf zal voorzien in elke nood.

Dat de wereld, Moeder Aarde, mens, dier, plant en water in nood verkeren, is een feit in de wereld van het logische brein.

Vanuit een ander bewustzijn kan het wellicht, in één oogwenk, rozen doen regenen.

De slang van wijsheid zal zich verheffen en alle kennis uit het intellect wissen. De Godin, wonend in het hart van de mens, zal verrijzen.

De geboorte van wijsheid

Het meesterlijk geschilderde werk van Roerich, afgebeeld bovenaan deze tekst, verbeeldt de geboorte van de Wijsheid. Alleen vrouwen, het vrouwelijke, symbool staand voor intuïtieve waarneming, zijn afgebeeld. De Slang in de Hemel kijkt neer en waakt over het geboorteprocess. De vroedvrouwen helpen, liefdevol en zacht, De Godin geboren worden, uit de baarmoeder en onderwereld van Moeder Aarde. De Godin verrijst. Haar Borsten maken, in het midden, plaats voor Haar Open Hart.

Jezus zei eens: "Wees dan wijs als slangen", wellicht duidend op dit huidige tijdperk.

Ikzelf kan slechts meebuigen. Soepel, flexibel zijn als bamboe in de wind, innig voeling houdend met waar de wind mij heen wil bewegen. Vertrouwend op de Eeuwige Hand van het Tijloze Bestaan, die de aren zullen bevoelen en bevelen ...dat het tijd is...

Lydia Schaap, moeder van twee zonen, is werkzaam geweest als docente en 'loopbaancoach'; geïnspireerd door Het Leven, waardoor er een diep bewust-zijn is voor dat leven in en om haar heen.

* * *

Marcel Messing: "Het aftellen is begonnen"

Uit een interview met Aat-Lambèrt de Kwant

2012, bekend bij de Maya's en vele andere oude volken, betekent ook voor de bekende publicist en mysticus Marcel Messing niet, zoals sommigen denken en roepen, het einde van de wereld, maar het eindpunt van een grote cyclus en tegelijkertijd het begin van een wending in het tijdsgebeuren: een mogelijke terugkeer naar de Bron.

Maar net als László roept hij op wakker te worden. De weën van de grote transformaties beginnen volgens hem nu voor iedereen voelbaar en zichtbaar te worden. "Eigenlijk", zo zegt hij, "waren we nooit van de Bron gescheiden, maar gevangen door illusies, gemanipuleerd door allerlei materialistische theorieën, de media (vaak in handen van de machtselite) en bepaalde wetenschappelijke publicaties (meestal door de machtselite gesubsidieerd), dáchten we ervan gescheiden te zijn. De grote overgang waarvoor de aarde en haar bewoners nu staan, komt in een cyclus van circa 25.920 jaar twee keer voor (op de helft van de cyclus en aan het eind ervan: nu.)"

Ons zonnestelsel verkeert volgens Messing evenwel in een nog grotere cyclische overgang. Het is een natuurwet (onbekend binnen de dogmatische wetenschap) dat aan het einde van een grote cyclus alles wat is opgebouwd door de heersende machten ineens stort. Op alle niveaus: politiek, sociaal, religieus, in het bank- en verzekeringswezen, klimatologisch, enz.

In zijn boek *Het huis op de rots gebouwd*, waarin hij vier parabels van Jezus actualiseert, ⁽¹⁾ zegt Marcel Messing: "Het hertzgetal van de aarde neemt toe. Het hart van de aarde klopt in stijgend ritme. Materie krijgt een ander trillingsgetal. De ascensie van de aarde is begonnen. Ze klimt op naar een hogere dimensie, waarin alles anders wordt. Zelfs sceptici merken dat het om meer gaat dan een hype of rage. Ook zij gaan op onderzoek uit. Voorzichtig nog. Mayakalender, 2012, planetaire veranderingen. Internet, enz. verschaft miljoenen items. Zij die nog boeken lezen, vinden genoeg literatuur. Wie echter op zijn intuïtie vertrouwt en nog niet verslaafd is aan de virtuele werkelijkheid weet dat het aftellen begonnen is. Een nieuwe tijd breekt aan. Niet een tijd zoals vele 'new-agers' dat zien, maar een tijd van radicaal andere mogelijkheden. Mits we het roer razendsnel omgooien."

In zijn treffende en prachtig geïllustreerde boek *Tussen licht en duisternis* ⁽²⁾, beschrijft hij in de vorm van een verhaal waarin de dieren de hoofdrol spelen, de beslissende overgangssituatie waarin onze aarde en alle levende wezens zich bevinden.

Dit thema heeft hij verder uitgewerkt in zijn boeken *Worden Wij Wakker? Over de verborgen krachten achter het wereldtoneel* ⁽³⁾ en *Het huis op de rots gebouwd. Over de parabels van Jezus, deel III* ⁽⁴⁾.

Ook al heeft hij twee websites (die door anderen worden beheerd) Messing maakt geen gebruik van e-mail of internet. Bewust niet, onder andere omdat hij ziet aankomen dat internet en de elektronica binnen niet al te lange tijd zullen uitvallen, zoals ook Ervin László dat ziet gebeuren.

Hij bereidt zich liever geestelijk voor en verzamelt kennis op een andere manier. In zijn geval bereikt hem op het juiste moment relevante informatie. Hij staat in contact met wat hij noemt zielenbroers en -zussen. 'Er zijn op dit moment heel veel wijze mensen werkzaam, zoals in onze websitegroep. Zij dragen veel informatie aan waar we regelmatig overleg over hebben. Op een websitebijeenkomst heb ik eens gezegd dat ik de kern van de oerwijsheid tracht te verbinden met actuele kennis en informatie. Omdat ik het draaiboek van de oerwijsheid beetje bij beetje begin te begrijpen, kan ik wat nu gebeurt beter inschatten, verklaren en toelichten. Wie inzicht heeft in bijvoorbeeld de oude wijsheidsgeschriften, gaat inzien waarom de dingen nu gebeuren zoals ze gebeuren. Een enorm signaal in mijn leven was Big Brother. Ik had al boeken gelezen van Orwell (o.a. 1984) en H.G. Wells en ik begon heel scherp in te zien hoe de demonische machten en krachten matrices begonnen te ontwikkelen om de mens onder controle te houden. Als je eenmaal

de achtergronden kent waarom ze dat doen, begrijp je wat de bedoeling daarvan is."

Anderhalf tot maximaal vijf dagen in het donker

Marcel Messing wil beslist niet de onheilsprofeet zijn waarvoor hij nog al eens gehouden wordt. De feiten lijken hem gelijk te geven.

In eerdere interviews die ik met hem had, wees Marcel Messing er al op dat 2012 zijn schaduwen vooruitwerpt: de tsunami's in Japan, de zwaarste tornado's ooit in de VS en recent aardbevingen in Spanje, waar deze eerder niet voorkwamen. Volgens Messing staan ons in Europa nog meer aardbevingen te wachten. "Als je alleen al kijkt naar de aardbevingen van het laatste jaar, dan blijkt dat er veertig tot vijftig procent meer aardbevingen waren dan de laatste vijftig jaar. Denk aan Haïti, waar we werden geconfronteerd met een schaamteloze hulpverlening of het gebrek daaraan. We worden wereldwijd geconfronteerd met grote verschuivingen, waarover burgers door media en politiek nauwelijks geïnformeerd worden. De huidige ontwikkelingen op de planeet hebben niet alleen te maken met grote klimaatverschuivingen, maar ook met het feit dat onze planeet door een fotonengordel heen trekt. "De tocht door die fotonengordel zal een grote transformatie in onszelf tot gevolg hebben.

Marcel Messing spreekt ook over de grote zonne-erupties die in de komende tijd zullen plaatsvinden en wijst op de energetische activiteit van de magnetars ⁽⁴⁾, geïmplodeerde neutronensterren, die een onvoorstelbare energie vrijmaken die de magnetosfeer van de aarde fundamenteel beïnvloedt en er zelfs doorheen kan gaan. "Dit gebeurt allemaal volgens een kosmisch plan van wijsheid en inzicht. Als ons zonnestelsel door de fotonengordel zal trekken en wij vanuit de aarde de zon dus een tijdje niet zien, zal er, zoals ik al zei, een korte periode van duisternis zijn. Maar als bijvoorbeeld eerst Saturnus of Jupiter door de fotonengordel trekt, zal er aan de hemel op grote schaal een soort Bengaals vuurwerk zichtbaar worden en je kunt je voorstellen dat dit veel angst en paniek zal veroorzaken. Mensen die daarop niet zijn voorbereid of er de spot mee gedreven hebben, zullen toch mede getuige zijn van dit verschijnsel, dat in symbolentaal in het Boek Openbaring omschreven wordt als 'sterren die uit de hemel vallen'. In natuurkundige zin gaat het om het 'oplichten van de ringen' (aura) van een planeet als Saturnus of Jupiter, wat op een groots vuurwerkspektakel lijkt. Dit fenomeen wordt dus veroorzaakt door de tocht van ons zonnestelsel door een fotonengordel. Die tocht zal tevens een grote transformatie in die mensen teweegbrengen die op de terugkeer van het oerlicht zijn voorbereid, in symbolische taal beschreven in de parabel van de vijf wijze en de vijf dwaze maagden. Op het cruciale moment dat de aarde door de fotonengordel heen gaat en terugkeert in het oerlicht, vindt er een dimensiewisseling plaats waardoor het lichtlichaam, het werkelijke lichaam van de voorbereide mens, zich kan manifesteren en de voorbereide mens 'in een stip des tijds' kan veranderen. In de taal der symbolen wordt dit 'de wederkomst van Christus' genoemd, wat gepaard gaat met een enorme lichtflits van Oost naar West."

Messing doelt hier niet op een letterlijke wederkomst van bijvoorbeeld de *Maitreya*, zoals de Schotse kunstschilder en esotericus Benjamin Creme dit al jaren beweert. Weliswaar spreken alle religies van een wederkomst (de terugkeer van een verlosser of heiland), maar voor Messing gaat het meer om een innerlijk ontwaken van de christuskracht, de goddelijke essentie, die bij het binnengaan van de aarde in de fotonengordel manifest kan worden in al diegenen die een leven hebben geleid dat op de spirituele essentie is gericht. Hij wil er tijdens ons gesprek niet al te veel over zeggen, maar wijst er nog op dat hij het ook niet eens is met Alice A. Bailey en wat zij schrijft in haar boek *De wederkomst van Christus*. Ook zij gaat uit van een letterlijke terugkeer, wat volgens hem niet aansluit op de gnostische overleveringen, waarin gewezen wordt op de innerlijke Christus. Christus is in u.

Messing: "Het is Jezus, de Christus zelf geweest die erop wees dat er in de eindcyclus sprake zal zijn van vele aardbevingen en overstromingen, van oorlogen en hongersnood, van vreemde verschijnselen in de lucht, van angst die overal heerst, van mensen die zullen roepen: 'De Christus is hier, de Christus is daar.' Jezus waarschuwde uitdrukkelijk voor valse christussen en wees erop dat Christus zich in onszelf bevindt. In de gnostiek wist men al dat 'de wederkomst van de Christus' niet letterlijk moest worden opgevat, maar te maken heeft met een dimensiewisseling die gepaard gaat met een intense 'lichtflits' aan de hemel. Het gaat dus om heel andere gebeurtenissen dan een letterlijke terugkeer van de Christus. Het gaat uiteindelijk om de boeddhageest, de christuskraft, het koninkrijk van God, dat in ons en tegelijkertijd buiten ons is. Na een lange periode, waarin we als verlorren zonen en dochters in de stof verzonken waren, krijgen we nu de kans dat de christusenergie weer in onszelf ontwaakt."

Wakker worden. Niet straks, maar nu

Marcel Messing is ervan overtuigd dat de werkelijke boodschap van Jezus bewust werd vervalst en verstoffelijkt. Zo'n tweeduizend jaar geleden kwam er een groot meester naar deze planeet, zoals in alle cycli van de tijd grote meesters naar de aarde komen. "Omdat deze meester optrad in het cruciaal tijdsgewricht tussen het Vissen- en Watermantijdperk, wetende dat in het Watermantijdperk de grote openbaringen en ontsluitingen (de Apocalyps) zouden plaatsvinden, hebben de tegenkrachten, waarover in mijn boek veel geschreven is, er alles aan gedaan om zijn 'blijde boodschap' (hoe de mens zich kan bevrijden uit de matrix) tegen te houden, te vervalsen, te verstoffelijken. Ook Petrus speelde daarin een belangrijke rol en je ziet dat de Kerk vanaf die tijd de mannelijke dominantie naar voren bracht en dogma's instelde. Het is een enorm machtsinstituut geworden, waarin de vrouw niet meetelde, geen ziel zou hebben en een mislukte man werd genoemd. Die macht is uitgemond in inquisitie, folteringen, kruistochten, vervolging van gnostici, mystici en vermaarde theologen die anders dachten. Veel vooruitgang en wetenschappelijke ontdekkingen zijn al dan niet met grof geweld in de kiem gesmoord. Als de werkelijke essentie van de woorden van Jezus begrepen en nagevolgd zou zijn, zou de wereld er totaal anders hebben uitgezien. Steeds weer zie je dat het omgekeerde van de verkondiging van de liefde naar buiten werd gebracht."

Na bestudering van tientallen bronnen, is Messing ervan overtuigd dat het machtsinstituut Kerk, dat ook hemel, hel, vagevuur en voorgeborchte schiep, tot de dag van vandaag, puur een instrument is geweest om de mensen te controleren.

Big Brother in optima forma! "Terwijl", zo zegt hij, "steeds opnieuw de liefdeslijn, de innerlijke lijn waarin geleerd wordt hoe de mens het

lichtlichaam (door boeddhisten het diamanten voertuig genoemd) kan vervaardigd, werd afgesneden, verboden en kapotgemaakt.

Vrijheid is ons natuurlijk erfgoed

Marcel Messing wordt nogal eens doemdenken verweten. Toen ik een vriendin wees op de inhoud van de boeken van Messing zei ze: "Ik wil het gewoon niet weten. Je moet je gewoon niet in het kwaad verdiepen!" Deze houding leidt er volgens Messing toe dat je onwetend blijft. Het is volgens hem immers onze onwetendheid, die een mogelijk kwalijker herhaling van Atlantis in beweging kan zetten. "Ik zou dat vroeger niet zo hebben gezegd, maar ik vind dat de mens verzaakt aan het mens-zijn, door zich in een valse vorm van geluk te wentelen, ook door enkel maar bezig te zijn met de eigen verlichting, maar intussen zijn verantwoordelijkheid voor de planeet, natuur en milieu en voor elkaar te verzaken. Osho (en ik citeer hem ook in mijn boek) had het al scherp door:

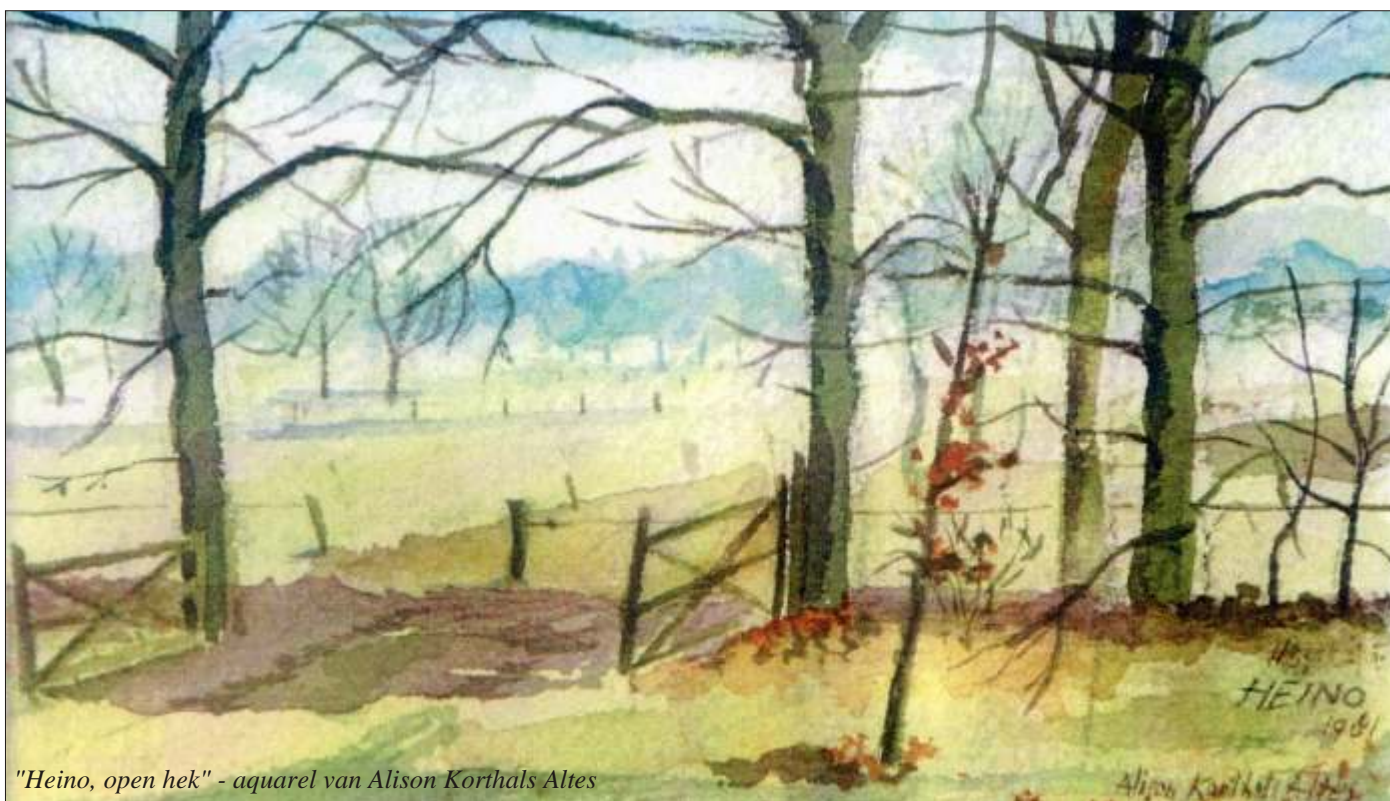
'Maar zelfs al geven we jullie vijftig jaar, wat gaan jullie dan doen om te zorgen dat het menselijk bewustzijn op een hoger plan wordt gebracht, zodanig dat we de mondiale zelfmoord die gaat gebeuren kunnen voorkomen? De enige manier om dat te vermijden is een meer meditatieve houding in de wereld te brengen. Maar het is zo'n krankzinnige wereld, dat het bijna ongelooflijk lijkt.'

"We zijn nu vijftig jaar verder en 2012 nadert. Osho en anderen zagen en zien dat haarscherp in. Ik denk aan Gregg Braden (geoloog, computersysteemontwerper en auteur), Rupert Sheldrake (bioloog) en vele anderen die ons waarschuwen."

In zijn boek *Worden Wij Wakker?* zegt Messing dat de komende paar jaar ieder van ons tot een keuze zal moeten komen. "Die keuze zal alles te maken hebben met het einde van de vrijheid en de privacy of de realisatie van onze vrijheid, in vol bewustzijn, in volle kracht. Vrijheid is ons natuurlijk erfgoed. Vrijheid is de manifestatie van liefde. Geen goedkope vrijheid van eigendunk en eigen willen, maar vrijheid die geborgen is in de grote levenswetten, in harmonie en vrede."

En in zijn pas verschenen boek "Meester van de Eindtijd" geschreven in de geest van Kahlil Gibran, zegt hij: "Als de Meester van de Eindtijd komt, breekt het einde van de valse goden aan, van de godsdienst die de mens verziekt tot in zijn ziel. Wat je altijd zocht, heeft je nimmer verlaten. Waarom zou je bloemen van liefde zoeken als je erbovenop zit? Spreid zacht je vingers uit op de prachtige bloemen die hier groeien. Hun kleurrijke hartjes verwijzen naar het ene hart van licht dat overal klopt. Laat je geest meenemen naar eindeloze vertes. Jullie zijn kinderen van het licht. In jullie zelf zijn de weg, de waarheid en het leven. Dans in de wind en word de wind. Stop met zoeken, je bent al gevonden."

* * *

"Heino, open hek" - aquarel van Alison Korthals Altes

2012 – Waar is onze Hollandse nuchterheid?

Rudolf H. Smit

De achtergrond van bovenstaande artikelkop is gebaseerd op verbijstering en op een lichte vorm van wanhoop. Wij Nederlanders beroemen ons erop dat we zo nuchter zijn. Waarom, oh waarom dan zijn zoveel mensen in dit land gegrepen door de 2012-hype? Ik begrijp daar werkelijk niets van! Waardoor gebeurt het steeds weer dat mensen gegrepen worden door een “einde-van-de-wereld” gedoe? Bestaat er bij die mensen zelfvernietigingsneiging, of zoiets? Joost mag het weten.

Zou het er aan kunnen liggen dat, mede door het slechte geschiedenisonderwijs van de afgelopen decennia, heel veel mensen geen historisch besef hebben? Immers, de geschiedenis leert ons dat er om de haverklap voorspellingen waren over “het einde der tijden”. Ik heb wat zittingen in diverse bronnen en ik vond het volgende lijstje:

44 na Christus — Jezus was kort daarvoor aan het kruis genageld, en daar kwam Theudas, een nieuwe messias. Die nam 400 volgelingen mee de woestijn in om het einde der tijden af te wachten. De Romeinen wisten wel raad met hem en maakten hem een kopje kleiner.

500 – Een prachtig getal; dat kon niet goed zijn, dachten nogal wat mensen. Ze verkochten alles wat ze hadden en wachtten het einde der tijden af. Jammer voor ze, want er gebeurde niets bijzonders.

989 – Er was een mooie komeet aan de hemel. Voor veel mensen een slecht teken. God zou klaar staan voor het finale oordeel. Overigens verschenen er vóór en na die datum nog vele en dikwijls heel mooie kometen – elke keer weer raakten mensen in angst, maar nooit gebeurde er iets heel ernstigs, laat staan het einde van de wereld.

1572 – Een monnik, Benedictus Aretius uit Zwitserland, ging wat rekenen met getallen in de Bijbel. Welnu: in 1572 zou het afgelopen zijn. Jammer voor die Benedictus... we zijn er nog steeds.

1914 – Een groep christenen rond de wereld gelooft na bestudering van de Bijbel dat het einde der tijden aan zou breken in dat jaar. Toen dat niet gebeurde, stelden ze de datum bij naar

1918 – Toen ze nog steeds leefden, stichtten ze maar een nieuwe sekte, de Jehova's Getuigen. Die bestaan (samen met de wereld) tot vandaag de dag en leden gaan van deur tot deur om te waarschuwen voor het einde der tijden. (Maar natuurlijk zullen sommigen zeggen, dat toen de Eerste Wereldoorlog uitbrak – er eigenlijk ook sprake was van een einde der tijden. Inderdaad, maar nu, bijna 100 jaar later is de Aarde er nog steeds, èn met een steeds verder uitdijende wereldbevolking.)

1957 – de Jehova's kondigden het weer aan: het zal deze keer echt gebeuren...

1975 – Ja hoor, daar waren we weer! Het zou nu toch heel, heel, heel echt gaan gebeuren. Het enige wat we zagen was

een nova aan de sterrenhemel. De kop van het sterrenbeeld zwaan kreeg er gedurende een paar maanden een helder sterretje bij. (zelf gezien – rhs)

1982 – In dat jaar was er een zogenaamde “line-up” van de belangrijkste planeten van ons zonnestelsel. Sommige onverantwoordelijke astrologen voorspellen de vreselijkste gebeurtenissen. Een Australische astroloog zei dat Australië in tweeën zou worden gespleten zo'n beetje langs de lijn Adelaide-Darwin. Nogal wat mensen langs deze lijn schrokken zich een hoedje en verkochten subiet hun huis en verhuisden naar elders. Maar... is Australië in tweeën gespleten?

1994 – Neen toch! De Jehova's dachten dat het nu werkelijk gedaan zou zijn met de wereld.

1999 – Het is 7 juli. Volgens de 16e eeuwse ziener Nostradamus zullen er vreselijke dingen gaan gebeuren op die dag... Niets dus.

1999 – Het is augustus. Voor het eerst in vele jaren een totale zonsverduistering boven West-Europa – gaat zelfs vlak onder ons eigen Limburg langs. Weer velen in angst. Er gebeurde niets bijzonders, behalve dat het op die dag op veel plaatsen plensde van de regen. Dus wel een korte tijd duisternis, maar geen afgedekte zonnenschijf te zien.

2000 – De onheilsprofeten stonden alweer klaar... maar we zijn er nog!

Waarom toch dat eeuwige *weg-met-ons-geloof*?

Op zoek naar een nieuwe datum

En in de loop van deze eerste tien jaren van het nieuwe millennium ging men op zoek naar een nieuwe datum waarop het einde zou aanbreken. Hé, 2012, een mooi getal, enne... hadden de Maya daar niet iets over gezegd? .... Etc etc etc

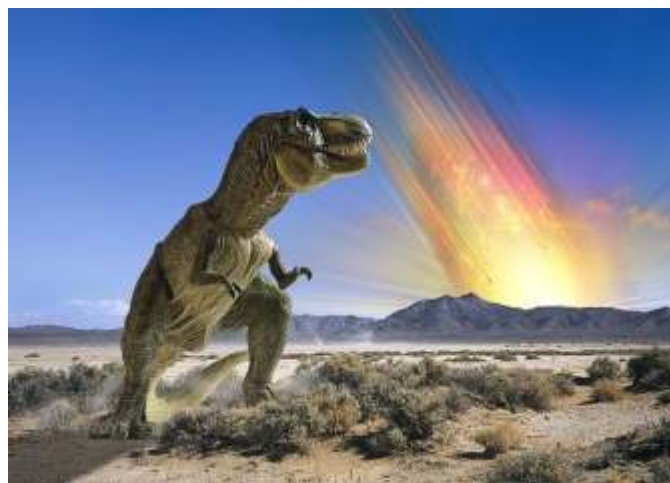
Inmiddels is er een minidorpje, Bugarach, ergens in het zuiden van Frankrijk dat nu al wordt overspoeld door mensen die denken daar veilig te zijn als volgend jaar, op 21 december, de grote klap gaat komen... De burgemeester van dat dorp wordt knetter van al die nieuwelingen volgens krantenberichten. Geen wonder, denk ik maar.

Is al dit gedoe nou niet vreselijk vermoeiend? Ja maar, zeggen sommigen nu, kijk toch om je heen, kijk naar de TV-journaals, het is een en al kommer en kwel met deze wereld. Dus het zou wel eens waar kunnen zijn. Welnu, kommer en kwel waren en zijn van alle tijden. Elk jaar kent wel zijn onheilsprofeten.

Ja maar... het bijbelboek Openbaringen dan? Welnu, de meeste bijbelgeschiedkundigen zijn het er over eens dat die Johannes niet dezelfde was als de schrijver van het Evangelie van die naam, maar bovendien, dat diens visioenen sloegen op de eerste eeuw zelf en dat een en ander te maken had met de Romeinse keizer Nero. U weet wel, dat mannetje dat er een sadistisch plezier in had bij wijze van vermaak christenen te laten afmaken in het Colosseum. Het liefst door wilde dieren, geloof ik, in elk geval op zo wreed mogelijke wijze.

Krater Chicxulub – inslag gigantische asteroïde
 Natuurlijk, er is een kans dat een forse meteoriet inslaat. Want dat is wèl een feit: zo eens in de zoveel miljoenen jaren ontving onze aardbol ongenood bezoek van een asteroïde, een ding met een doorsnede van enkele kilometers. Circa 65 miljoen jaar geleden werd onze aardbol getroffen door een kanjer van naar schatting 10 kilometer doorsnede, op een plek waar nu het Midde-Amerikaanse schiereiland Yucatan ligt. Daar heeft men een onderzeese inslagkrater, genaamd Chicxulub, gevonden met een doorsnede van ca 180 kilometers. Het staat vast dat deze inslag leidde tot een massale uitroeiing van het toenmalige aardse leven, waaronder dat van de dinosauriërs.

Een impressie van de asteroïde-inslag zo'n 65 miljoen jaren geleden. Nu staat de Tyrannosaurus Rex nog toe te kijken. Korte tijd later zal hij worden weggevaagd.

Dat een dergelijke inslag wederom kan gebeuren, is een zekerheid... maar wanneer? Geen idee. Al jarenlang houdt men de omgeving van de aardbol goed in de gaten, en aldus worden er voortdurend "aardscheerders" ontdekt. Dat zijn grote rotsblokken die op enkele tienduizenden kilometers afstand de aarde voorbij schieten. Tienduizenden kilometers lijken erg ver, maar zijn op astronomische schaal gezien, een griezelig korte afstand. De nuchterheid gebiedt dus te zeggen dat vroeg of laat zo'n groot uitgevallen steen op onze aardbol zal neerstorten, met alle gevolgen van dien. Theoretisch gezien zou dat morgen kunnen zijn, of volgend jaar 2012, en alweer theoretisch gezien zou dat zelfs 21-12-2012 kunnen zijn. Maar de kans dat het gebeurt, is dus zéér, zéér klein.

Hoe het ook zij, als zo'n ding valt, is het enige wat ons dan nog te doen staat het naar boven sturen van een schietgebedje. Huis verkopen, en op een berg gaan zitten in Frankrijk of ergens anders op de aardbol, heeft dan geen enkele zin. Dan is het echt over en uit... *) **Maar nogmaals, de kans dat zoiets gebeurt in onze tijd van leven is verwaarloosbaar klein.**

Kortom, als u van mij een 2012-voorspelling wilt horen? Vóór, op en na 21 december 2012 gebeurt er niets bijzonders. We gaan vrolijk het jaar 2013 in.

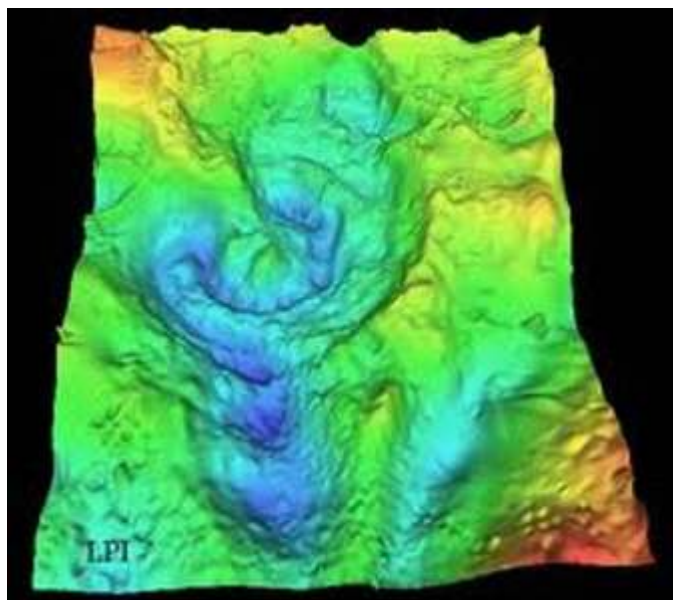
Huh?! O nee toch! Het ongeluksgetal zit in 2013! ...

Kom op mensen, laten wij, Hollanders die we zijn, asjeblijft nuchter blijven! ||

*) Er wordt wel beweerd dat er plannen zijn zo'n binnenstormend gevaarte te verpulveren door er een of meer raketten voorzien van waterstofbommen (H-bommen) op af te sturen. Dat is wensdenken, want zelfs een serie forse H-bommen zullen niet in staat zijn zo'n gevaarte volledig te verpulveren. Er zullen hooguit wat brokstukken afvliegen maar die vallen dan net zo hard richting aardbol met alle vreselijke gevolgen van dien. Hooguit zou een rotsblok van die grootte, indien ruim van te voren ontdekt, door middel van een of meer H-bommen een zetje gegeven kunnen worden waardoor hij uit zijn baan schiet en langs de Aarde vliegt. Maar ook dat is twijfelachtig.

Velikovsky - Nog een opmerking over een bewering van Velikovsky, die door Aat de Kwant in zijn column wordt aangehaald, namelijk dat de planeet Venus enkele duizenden jaren geleden als een komeet langs onze Aarde raasde, aldus grote rampen veroorzakend. *Dit is falakante onzin.* Venus is bijna zo groot als onze aardbol, en bevindt zich in een zeer stabiele, vrijwel ronde baan om de zon. Zoiets kan alleen maar tot stand zijn gekomen na een periode van miljarden jaren. Net als de Aarde is Venus een stabiele entiteit van ons zonnestelsel.

Rudolf Smit is de opmaker van Reflectie - Astronomie (sterrenkunde) heeft sinds zijn jeugd zijn diepe interesse.

Deze Chicxulub krater ligt grotendeels onder de zeespiegel, dus via moderne scanmethoden heeft men de ringvormige structuur toch goed zichtbaar kunnen maken.

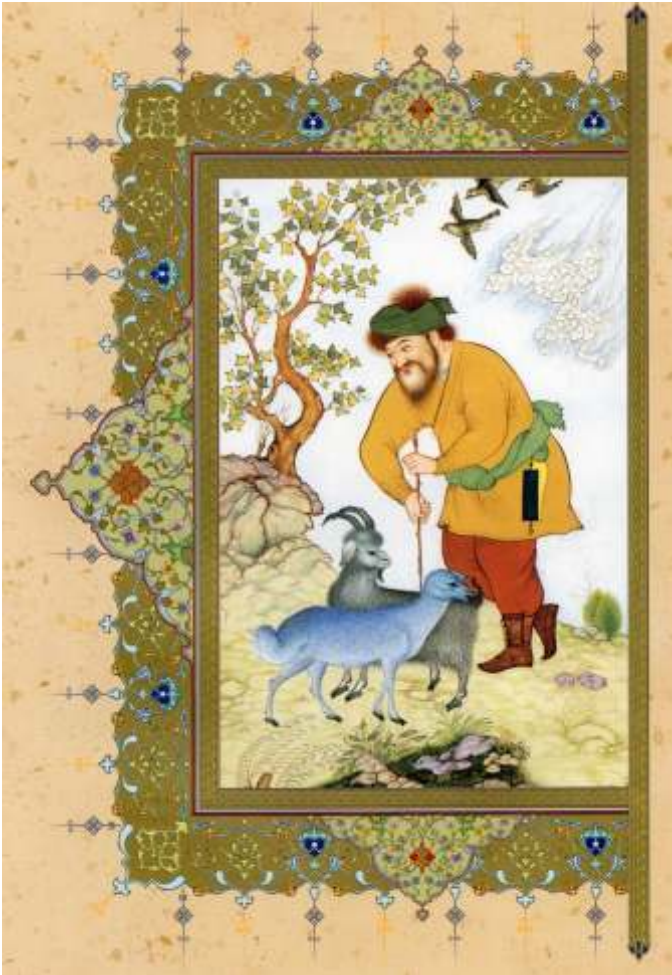

Een impressie van een asteroïde-inslag op Aarde, als van 65 miljoen jaren geleden, gezien vanuit de ruimte

Hazrat Djalallu'ddin Rumi

Ook hij gaat ons voor naar '2012'

Rachel Sonius

(Illustratie van een miniatuur uit een Iraanse agenda)

De kruier rent op de zware last af en neemt haar van anderen over, omdat hij weet dat lasten de basis zijn voor gemakten bitere dingen de voorbode zijn van geluk. Zie de kruiers kibbelen om het vrachtje! Zo gaan zij te werk die de waarheid zien. (Masnavi II, 1834 – 1937)

Vluchten of vertrekken ?

Het is niet eenvoudig om 2012 te koppelen aan een artikel over Rumi (1207 – 1273), met daarin opgenomen een boekrecensie over de uit de beroemde Masnavi geselecteerde dierenverhalen, of toch wel? Want ook in zijn tijd migreerden mensen, op de vlucht voor slechte koningen, op de vlucht voor vernietigingen van hele gebieden. Iedereen kent vast nog wel uit de geschiedenis de verhalen van de plunderingen van de Mongolen, onder leiding van Tjingis Chaan, wat Grote Leider betekent, een aangenomen titel (ca.1162 tot 1227) ; zijn eigen naam was Temüjin. In de periode van 1218 tot 1224 veroverde

hij Turkestan, Transoxanië en viel hij Perzië en Oost-Europa binnen. Hij moordde hele bevolkingen uit, met veestapel en al, vernietigde al hun bezittingen, waardoor ook veel van de in boeken opgetekende (innerlijke) kennis verloren ging. Denken we aan Heersers, die het soms op een akkoordje met Temüjin gooiden, om vijandige volken aan te vallen, maar die uiteindelijk zelf ook in handen vielen van deze rücksichtslose heerser. En zo gebeurde het, dat de vader van Djalallu'ddin besloot, Balkh te verlaten. En niet te vertrouwen op de woorden van een toenmalig heerser dat het zo'n vaart niet zou lopen. Djalallu'dins vader was een bekend leraar en geleerde, die het verstond de mensen en zijn leerlingen in de madresse (religieuze scholen) te bezielen met het vuur van de liefde voor God. Hij was een rechtvaardig en ernstig man, die zijn leven baseerde op de Koran en de Sunnah. De Sunnah, waarin uitspraken van de profeet Mohammad, die veel van wat er in de Koran stond, kon verduidelijken. De familie vertrok omstreeks 1210 uit Balkh, gelegen in het huidige noordwesten van Afghanistan, met 'bestemming onbekend'. De reis ging over Nishapur, waar een ontmoeting plaatsvond met een andere grootvorst van de mystiek, Faruddin Attar. De overlevering vertelt dat Attar zeer onder de indruk was van Djallau'ddin, getuige Attars uitspraak: "Wat een verbaazingwekkend gezicht! Daar gaat een rivier (de vader, red.) die een immense oceaan (Djallallu'ddin, red.) met zich voortsleept" en "Deze zoon van jou is voorbestemd om vuur in vele harten van de wereld te ontsteken".

Voort ging het, naar Bagdad, waar zij werden onthaald door Sheik Shehabe'ddin Sührewardi, een van Bagdads beroemdste geleerden. Daar bereikte hen het nieuws dat Balkh in handen van de Mongolen was gevallen. Djalallu'ddins vader voorzag ook de val van Bagdad en waarschuwde de Sheik voor de komst van de Mongolen. Toen trok hij met zijn kleine karavaan verder naar Mekka voor een pelgrimage, dan naar Medina alwaar zij de graftombe van de Profeet Mohammad bezochten.

Op naar Jeruzalem. En van Jeruzalem naar Damascus. En daar kreeg Djalallu'ddins vader een openbaring dat zij moesten vertrekken naar Anatolië, om zich daar te vestigen. Inmiddels was ook Bagdad in handen van Temüjin gevallen. Zo kwam het dat de familie van Djalall'uddin zich vestigde in het huidige Karaman (destijds Larende, in de nabijheid van Konia). Er werd een madresse voor de vader van Djalallu'ddin gebouwd en de jongen volgde daar zijn vaders onderrichtingen; hij studeerde dag en nacht. De faam van zijn vader verspreidde zich in die jaren naar Konia, van waaruit een uitnodiging kwam van Sultan Allaeddin Keykubad.

Konia was in die tijd een stad waar soefies, geleerden en religieuzen uit allerlei tradities samen kwamen. Iemand van aanzien kon zeker een uitnodiging verwachten. Opnieuw ondernamen men de reis, maar nu om zich voorgoed in Konia te vestigen.

Niets nieuws onder de zon

Ook vandaag de dag zijn vele mensen op de vlucht voor hardvochtige regimes, voor oorlogsdreiging, of ‘gewoon’ om hun lege maag te vullen. Maar al te vaak worden vele landen op dit moment geteisterd door natuurrampen, grote droogte of tsunami's. De wereld is op drift geraakt. De ene schokkende gebeurtenis na de andere voltrekt zich, ook in het Westen. Er is onrust en onvrede en er wordt naarstig gezocht naar snelle oplossingen om het tij te keren. Maar zoals altijd wordt er in de rampspoed een nieuw inzicht geboren. Dat was zo, vroeger, en dat is nog zo. Konden we maar allemaal de eenheid, die aan ons hele bestaan ten grondslag ligt, zien, ervaren. Konden we maar allemaal de wisselwerkingen ontdekken. Konden we maar allemaal begrijpen dat wat ooit in het verleden is gebeurd, wellicht vandaag zijn weerslag vindt, en daar lering uit trekken. Konden we maar allemaal begrijpen dat juist liefdevolle dienstverlening een oplossing kan zijn voor de huidige toestanden in de wereld.

Maar ...er zijn ‘tegenbewegingen’ aan de gang. We zien tekenen ervan immers in onszelf en anderen; tekenen van een dieper bewustzijn. We zijn op zoek naar onze eigen (innerlijke) stabiliteit in een veranderende wereld. We zijn meer op zoek naar de betekenissen van de verschijnselen. We zoeken naar een ideaal om voor te leven, en pogen te begrijpen wat ‘mens zijn’ eigenlijk betekent. We zijn op zoek, hoeveel moeite dat ons ook kosten mag, naar een **eenheidsbeleving**. We pogen de afgrond tussen Schepper en schepsel te overbruggen door Hem te zoeken in onszelf.

De laatste woorden van Djalallu'ddins vader waren:

“Streef ernaar om een pagina van het boek van het hart in het geheugen te prenten, zodat de betekenis ervan met je ziel tot de eeuwigheid ermee overeenstemt. Na de dood zal alleen liefde je bij de hand nemen.”

De kindertijd van Djalallu'ddin in Balkh was er een van het luisteren naar hymnen van oudere derwischen, van luisteren en bijwonen van de onderwijzingen van zijn vader, en tijdens hun tocht naar Konia raakte de jongen bekend met de beroemde geleerden en soefies van die tijd. En hij geloofde, na de dood van zijn vader die daar begraven ligt, dat hij in Konia moest blijven en noemde de stad “De stad van de metgezellen van God”.

Met zijn vrouw en kinderen bewoonde hij enkele cellen in de madresse; en de studenten en volgelingen van zijn vader verzamelden zich rondom hem, hoewel hij zelf niet echt geloofde in staat te zijn z'n vader op te volgen. Tot het nieuws hem bereikte dat ‘een nieuwe zon van verlichting’ Anatolië had bereikt. Deze ‘Zon’ bezocht hem en ‘bescheen’ hem en zo werd Djalallu'ddin volgeling in plaats van Sheik.

De naam van de nieuwkomer was Shams-i-Tabriz.

De ‘Godmens’ Shams-i-Tabriz

Alles wat Djalallu'ddin had geleerd en aan kennis en inzicht had vergaard, scheen te vergaan in de nabijheid van Shams die onvoorwaardelijke gehoorzaamheid eiste. Hij vergat zijn leerlingen, hij vergat zijn rustige, geordende en zekere bestaan, hij vergat zijn vrouw en kinderen, hij vergat de plichten die hij had in de gemeenschap, en trok zich met Shams terug op onherbergzame plaatsen waar hij niet gestoord kon worden.

“De opperste Monarch had de deuren stevig toegesloten. Heden is Hij in de deuropening verschenen, gehuld in het gewaad van stervelingen”. (Rumi)

Maar Shams had zich vijanden gemaakt. Hij was autoritair en zelfbewust, boezemde ontzag in, en men was bang voor zijn bijtende spot. En de leerlingen van Djalallu'ddin vergaten hun meester niet, en gingen na de nodige beledigingen en spotterij aan het adres van Shams uiteindelijk over tot geweld. Shams vluchtte, maar Djalallu'ddin haalde hem terug naar Konia. Opnieuw vluchtte Shams, naar Damascus... een wanhopige Djalallu'ddin achterlatend. In deze wanhoop, uit en door dit verdriet en deze pijn van gemis, ontstond ‘de stroom der poëzie’, hij speelde zijn muziek met ongekende weemoed en verlangen, en zijn gedichten wekten een gevoel van onbeschrijflijke schoonheid op.

Voor Djalallu'ddin was Shams de Godmens. Hij schrijft:
*‘De Godmens is dronken zonder wijn, de Godmens is verzadigd zonder vlees,
 de Godmens is verbijsterd en ontzind, de Godmens heeft noch voedsel, noch slaap,
 de Godmens is een vorst in dervishkleed, de Godmens is een schat in bouwvallen,
 de Godmens regent parelen zonder wolken, de Godmens straalt de glans van honderd manen uit,
 de Godmens schijnt het felle zonlicht dood, de Godmens wandelt in der waarheid licht,
 de Godmens put geen wijsheid uit de boeken, de Godmens kent noch boos, noch goed;
 geloof is hem gelijk aan ongelooft,
 de Godmens is het donkere niets ontkomen, de Godmens schrijdt met vorstelijk gevolg,
 toch leeft er geen, verborgen als hij, Shamsi Din.
 Het doel des levens is : “de Godmens vinden”.*

Shams-i-Tabriz keerde nog éénmaal terug. Opgehaald door Djalallu'ddins zoon. Enkele weken later werd hij op gewelddadige wijze om het leven gebracht. Door wie blijft in nevelen gehuld. Shams-i-Tabriz was voor Djalallu'ddin de goddelijke Geliefde, het Ene Wezen, naar wie hij met hart en ziel hevig bleef verlangen. Uiteindelijk vond hij Shams in zijn eigen hart.

Tot de Ene: vroeger, nu,
 in 2012 en tot in de Eeuwigheid.

Het soefisme kent bepaalde oefeningen die een mens helpen dichter bij de Ene te geraken. En Hazrat Inayat Khan gaf de wereld een gebed, Saum, dat eindigt met:

“Trek ons nader tot u, ieder ogenblik van ons leven, tot zich in ons weerspiegelen moge, Uw genade, Uw heerlijkheid, Uw wijsheid, Uw vreugde en Uw vrede”.

In de Vrij-Katholieke kerk zegt de priester na de communie-uitreiking:

”Onder aardse sluier zijn wij nu in mystieke gemeenschap verbonden met onze Heer Christus. Weldra zullen wij Hem met ongesluierd gelaat aanschouwen en, ons verheugend in Zijn Heerlijkheid, naar Zijn beeld en gelijkenis worden veranderd. Dan zullen Zijn discipelen in grote vreugde worden gebracht voor het glorierijke Aangezicht van Zijn Vader”.

Die tekst en het Postcommunio: ‘...verkwikt zijn door Uw hemelse gaven...’ en ‘...uw genade zo in onze harten zij gegrift, dat zij zich in al onze handelingen openbare... door

Christus onze Heer, geeft schitterend weer wat één van de bedoelingen van deze Dienst kan zijn... de Ene, God, Zijn Zoon en de Heilige Geest in ons hart te weerspiegelen, zodat wij op onze beurt dit de wereld in kunnen brengen met onze handelingen. En onder handelingen kan onder meer worden verstaan: het doen, het denken, het herinneren van de Schepper en zijn Metgezellen, het danken in gebed, alleen of met elkaar, Christus Jezus pogen na te volgen, De Godmens te vinden..., in ons Zelf via ons eigen pad, onze eigen afstemming, onze eigen vibratie.

Interpretaties plaatsen in hun tijd !

“Wanneer gij u hebt opengesteld voor Zijn licht, o beminde; wanneer gij dat wat versluierd was zonder sluier hebt gezien; dan zult gij als een ster Zijn hemelbaan doorlopen.

(Djalallu'ddin Rumi)

Zoals gezegd, beleven wij roerige tijden, en krijgen veel doemgedachten over ons uitgedoten. Er wordt gesproken over de ‘achterblijvers’ die niet meegaan naar de vijfde dimensie, maar opnieuw, ‘later’ een kans zullen krijgen. Mensen zeggen alvast hun banen op, verhuizen naar betere oorden, of sluiten zich aan bij groeperingen die zeggen dat zij daardoor gered zullen worden. Maar was het niet Jezus Christus, die zei: “Zie, ik maak alles nieuw”? Heeft Hij niet een plaats bereid in het huis van Zijn Vader? Voor iedereen? We hebben inmiddels toch wel zoveel begrepen van de Liefde, dat zij wordt uitgedoten over allen en iedereen? Als wij in vertrouwen Leven, (en dan Leven met hoofdletter), kunnen wij beter een helpende hand gaan bieden, waar nodig...kleine oases van rust zijn, ...voor onszelf en voor de omgeving...het Leven eindigt immers niet? Toegegeven, het is niet eenvoudig, de wereld vandaag te overzien, maar dat neemt niet weg dat in elk mens de drang en de mogelijkheid bestaan een betere wereld te scheppen, naar zijn eigen vermogen, naar zijn eigen standpunt. En het ‘nader komen tot...’ is van een ongekende hulp daarbij. Laten we ruimte maken in ons hart, voor onze Schepper, die ons het Universum waarin wij leven schonk om kennis te nemen van zijn Wezen, voor onze medemensen, voor onze dieren, voor de natuur en moeder aarde, door de Godmens in ons hart, als een Zon, toe te laten. Laten we standvastig zijn, welke calamiteit ons ook moge overkomen, als persoon of als geheel, zodat de calamiteit ons niet overspoelt, maar juist de stralen van de Godmens in ons, en buiten ons, ons moge omvatten...en we een baken blijven, op de baren van de woelige zee van de tijd.

“Mijn gedachten heb ik in de aarde van je geest gezaaid, mijn liefde is je hart binnengedrongen, mijn woord heb ik in je mond gelegd, mijn licht heeft je hele wezen verlicht, mijn werk heb jou in handen gegeven”.

(Hazrat Pir-o-Murshid Inayat Khan).

“Jezus zei: Zie de levende wanneer je leeft, opdat je niet doodgaat, en hem zoekt te zien en hem niet zien kunt”.

(Thomas-evangelie, logion 59)

“Iemand met een leeg en zuiver hart weerspiegelt beelden van de Onzichtbare.

Hij wordt intuïtief en kent onze diepste gedachten, want ‘de gelovigen zijn een spiegel voor elkaar’ “. (Djalallu'ddin Rumi, Masnavi I, 3144-3145)

(Rumi) verkregen van W. van der Zwan

De Masnavi van Rumi

Ook wel ‘de kleine Koran’ genoemd.

Deze van oorsprong Perzische dichter en mysticus schreef de Masnavi, een leerdicht, dat zes boeken en meer dan 25.000 versregels bevat.

Citaat van Sipko den Boer van Treshold:

”Het innerlijk pad waarop Mevlana (Turks voor ‘onze meester’) ons wijst, is een weg die door het hart gaat. Rumi heeft als mystiek dichter op geïnspireerde wijze gebruik gemaakt van het woord om zeer diepe, mystieke wijsheden uit de islamitische traditie over te brengen. Toch kwam hij telkens weer uit bij het gevoel dat woorden slechts stof zijn op de spiegel van de ‘ervaring’. In deze wereld is het zaak het hart te zuiveren, te polijsten en uiteindelijk te vervolmaken als een spiegel waarin Gods kwaliteiten zich weerspiegelen”. De training van de Mevlevi-derwisjen (en ook andere soefie-orden. -red.) bestaat daarom uit het onderwijzen en louteren van het hart. Het echte weten komt immers uit het hart. We hebben het dan niet over het bloedpompende orgaan of een vaag beeld, maar over een bijzondere kwaliteit van de ziel, de kern van de psyche, de drempel tussen ego en geest, de plaats voor innerlijke openbaringen”.

**Rumi: “ De leeuw die ging jagen ... en andere dierenverhalen”
Verzameld en naverteld door Wim van der Zwan. Uitgeverij Altamira 2011.**

Wim van der Zwan mag zich met recht een Rumikenner noemen. Uit de Masnavi (nog even herhaald: 6 delen met meer dan 25.000 versregels) selecteerde hij de mooiste dierenverhalen. Dat gaat niet zomaar. Het vraagt liefde en openstelling, inleving en ‘lees-ervaring’, lezen met het innerlijke oog, alvorens iemand tot een keuze komen kan. Laten we ervan uit gaan dat het een persoonlijke keuze is, dan nog zal Wim van der Zwan zich terdege hebben verdiept in de weergave van de innerlijke rijkdom van deze verhalen, die immers voor ons, lezers, is bedoeld?

Op heldere wijze beschrijft hij in de inleiding de werking van dierenverhalen, volgens Rumi, op ons mensen. “Net als dromen kunnen verhalen sluiers oplichten van de problemen waarmee je worstelt, je een flits van inzicht bieden...” en “Door inzichten en adviezen te verpakken, voorkomt de verhalenverteller dat de toehoorder meteen in de verdediging gaat...” Wim van der Zwan noemt dan ook de dierenverha-

len van Rumi 'zachte heelmeesters'. Een andere reden voor deze dierenverhalen is Rumi's visie op de mens. "Voor hem zijn wij mensen half engel, half dier en is het onze taak in het leven helemaal mens te worden en de ezel in onszelf te bedwingen". Kwam Meester Jezus ook niet op een ezel door de poorten van Jeruzalem? Een volledig mens overstijgt het niveau van de engelen. Zij vereren 'slechts', terwijl wij de keuze hebben, de vrije wil.

*"De engel wordt gered door kennis,
het dier door onwetendheid.*

Tussen deze twee worstelen de mensen op aarde".

Belangrijke thema's die in de Masnavi voorkomen, worden besproken; Van der Zwan beschrijft de leermeester Rumi en de betekenis van de Islam voor hem. Hij vertelt over het leven en het werk van Rumi, als ook de moeilijkheden waarop hij, als vertaler, stuitte bij de vertaling in het Nederlands.

Al is dit boek niet in kwatrijn vertaald, waarin de Masnavi wel geschreven is, door de woorden heen vinden we Rumi's adem: zijn eindeloze liefde voor de Ene en zijn Schepping, zijn mededogen, zijn inzicht en feilloze intuïtie; en oplossingen voor een mens in (geestelijke) nood. Was Shams-i-Tabriz de Godmens die zijn hart bescheen en in vuur en vlam zette, zo is Rumi zelf die Zon geworden.

Van harte nodigt uw recensente u uit kennis te nemen van de wereld van Rumi, en u te spiegelen, met behulp van dit uit eerbied en liefde voor Rumi samengestelde boek.

De illustraties van de dieren door Saskia van Gelderen bij de verhalen in dit boek zijn zeer treffend en vermakelijk. De verhalen, in eigentijds Nederlands én de afbeeldingen, die samen het wezen van het boek en de bedoeling ervan weerspiegelen, staan m.i. borg voor ontspannen momenten van verdieping.

De koe op het groene eiland

Achterin het boek treft u een nog toelichting bij de verhalen aan en een literatuurlijst.

Over de schrijver en samensteller.

Wim van der Zwan is musicus, auteur en dansleraar. Hij publiceerde o.a. 'Rumi', 'Wijs mij het pad', 'Wijn en Rozen', waarover eerder in dit tijdschrift een boekbespreking is verschenen, en een bundel met verhalen van de wijze dwaas Nasroeddin.

Eerder publiceerde hij een bundel dierenverhalen met de titel 'Hoe de apen Boeddha vereerden'. Ook is hij medewerker aan verschillende tijdschriften. Al tientallen jaren laat hij zich inspireren door het soefisme van Oost en West.

Ten slotte

Wellicht wordt "2012" wel een van de meest verlichte stappen op ons pad. Ook Tjingis Chaan werd, naar verluidt, uiteindelijk gegrepen door de schoonheid van 'De overgave aan God'. "Bij God is alle Ding".

We kunnen in 'de hype 2012' daarom vooral beter een verschijnsel zien van een breed gedragen besef, dat ons bewustzijn, onze geest, een verruiming nodig heeft om de Broederschap der Mensheid een nieuwe impuls te geven. En daarmee het besef van een Vader-Moederschap Gods in onze Kosmos. Wat ondergang? Vernieuwing! Verfrissing, misschien dan eventueel juist door allerlei soorten malaise. Maar dat laatste is doemdenken, vooral gebruikt door "geesten" die ons in hun kring willen trekken. "Maar bittere dingen zijn voorboden van geluk", (Rumi).

Bronnen:

Mevlana and the whirling dervishes – Mehmet Önder
Djalalu'ddin Rumi – R. Van Brakel Buys. Website: Threshold Society en Mevlevi Orde/Roemi kring – Sipko den Boer

Rachel Sonius, altaardienaar in de V.K.kerkgemeente "Christus Pantocrator" te Raalte; tevens ingewijde in de Soefi-orde.

Kind van de aarde

*Levend op aarde
In liefde geboren-
sla ik grote kruisen van licht
in mijn dromen om je heen,
als wilde ik al kwaad voorkomen.*

*Ik denk mijn armen langer en langer,
Trek beschermende cirkels
Rek me in liefde uit,
Van hier naar de Noordpool,
Van Tibet naar Amerika, waarheen ik
ook in gedachten ga
Alles, alles valt uiteen-
Ik weet en sta ook niet alleen
Mens verhardt niet,
De aarde draagt een hete zon vanbinnen
Net als hij jij, een gouden hart.
De aarde wil ook jou beminnen.*

*Alison. K. Altes
Uit bundel aquarellen en gedichten*

Vijf aandachtsgebieden voor spiritualiteit en religie

✠ Gert Jan van der Steen

Samenvatting

Binnen de VKK in Nederland is de afgelopen jaren een vijftal aandachtsgebieden geformuleerd. Zij werden gaandeweg gebruikt voor het ordenen van inzichten en activiteiten. Dit artikel beschrijft hoe de aandachtsgebieden tot stand zijn gekomen, hoe zij gebruikt worden en hoe zij aangewend kunnen worden voor onze eigen ontwikkeling.

Veranderende situaties in spiritualiteit en religie

We leven in een tijd met een nieuw spiritueel elan, met toenemende aandacht voor zingeving, spirituele groei en integratie. Vergeleken met vroeger is er meer aandacht voor ontwikkeling van het bewustzijn en voor het Vrouwelijk Aspect. Ervaring en uitwisseling daarvan wordt belangrijker gevonden dan theorie. Natuur en ecologie krijgen welverdiende aandacht.

Er is meer behoefte aan groepswork, men ondergaat meer en meer de lusten en lasten van de mondiale gemeenschap. Vrijheid van denken wordt als normaal gevonden. Vanuit een leven gericht op de toekomst gaat men naar het "leven in het Nu". Rituelen krijgen meer belangstelling, evenals samenwerking met de engelenwereld; rituelen worden vaker omgeven met spirituele activiteiten. De belangstelling voor openbaringsgodsdiensten neemt af, maar natuurlijke religie blijft of lijkt zelfs te groeien. Door internet wordt veel meer informatie toegankelijk; ons blikveld kan meer gaan omvatten en gedetailleerder worden.

Ook in VKK

Ook binnen de Vrij-Katholieke Kerk in Nederland (VKK) is er een bescheiden roep om verandering en vernieuwing. De VKK was altijd al sterk in esoterische achtergronden van religie. Nu is er toenemende aandacht voor innerlijke ontwikkeling, nieuwe spiritualiteit, mystiek en gnostiek. Binnen de VKK werd ieder al vrij gelaten in de eigen ontwikkelingsweg en het eigen denken. Er komt nu meer vraag naar (gezamenlijke) meditatie. Ook wordt meer aandacht gevraagd voor het leven, voor meer gemeenschapszin, gemeenschappelijke vormen van religieuze beleving, meer uitwisseling en meer communicatie met de maatschappij.

Ten aanzien van de liturgie vraagt men om kortere diensten, meer aandacht voor het vrouwelijk aspect, verdieping van de beleving van de Heilige Mis en affirmatieve vormen. Dit mede in relatie met innerlijke ervaring, het leven en wijsheid.

Verwerkingsproces in VKK

Op verschillende manieren is binnen de VKK geprobeerd om de discussie over verandering en vernieuwing te kanaliseren. In het project "De Tempel grondvesten" en op kerkcongressen werden verschillende thema's uitgewerkt. In het project "Missie en Visie" werden de uitgangspunten en doelen van de VKK geformuleerd, met actiepunten die verder aandacht moeten krijgen. De Missie en Visie is het eerste document waarin de vijf aandachtsgebieden worden genoemd en gebruikt. Hier volgt een aantal onderdelen uit de Missie en Visie die voor het vervolg van belang zijn.

Missie:

- De VKK steunt de mens op het pad van geestelijke groei naar volmaaktheid en stelt de innerlijke ontplooiing centraal, om daarmee het Christusbewustzijn onder de mensheid te laten groeien.

Visie:

- Het verbinden en integreren van de aspecten: Goddelijke Wijsheid, innerlijke ontplooiing, liturgisch ceremoniële viering, de gemeenschap en het leven zelf;

- Het gebruiken van benaderingen op, onder andere, theosofisch, gnostisch, mystiek, spiritueel en esoterisch gebied. De VKK werpt daarmee een eigen licht op het Christendom;

Het verstaan van het leven bevorderen:

- het bewust maken van het medeschepper zijn van de mens.

Doelen:

- Integratie van religie met eigentijdse spirituele benaderingen.

Nut van een kader

Gaandeweg het verwerkingsproces bleek het nuttig om een kader te hebben waarin alle onderwerpen kunnen worden geplaatst en geïntegreerd, voor het leggen van verbanden en het verduidelijken van tegenstellingen. Een dergelijk kader moet aan een aantal eisen voldoen. Het kader moet waardevrij zijn, dat wil zeggen dat het in neutrale termen wordt geformuleerd. Het moet eenvoudig te begrijpen zijn, met een minimum aantal factoren die niet in elkaar kunnen worden uitgedrukt. Het moet ook plaats bieden voor ontwikkeling en groei en nieuwe inzichten kunnen laten ontstaan. Verder moeten mensen het zelf kunnen uitbreiden met eigen onderwerpen en ideaalbeelden kunnen plaatsen. Anderzijds moet het kader ook aansluiten bij wetenschappelijke indelingen.

Bestaande kaders

Waar vind je nu een geschikt kader? De laatste twintig jaar hebben een aantal grote overzichtswerken opgeleverd ten aanzien van spiritualiteit, mystiek en ontwikkelingspsychologie. De indeling van die werken geeft een bepaald houvast. Zo zijn er in Nederland verschenen: "Encyclopedie van de Mystiek, fundamentele, tradities, perspectieven" (1) en "Spiritualiteit, vormen, grondslagen, methoden" door Kees Waaijman (2). Verder heeft Ken Wilber in de Verenigde Staten veel werk verzet om tot een alles omvattend systeem te komen voor de beschrijving van ontwikkeling en spiritualiteit (3). Uiteindelijk is binnen de VKK gekozen voor een combinatie van de ideeën van Waaijman en Wilber.

Waaijman was hoogleraar Spiritualiteit aan de Radboud Universiteit. In zijn beschrijvingen van spiritualiteit maakt hij vaak gebruik van de driedeling: natuurlijk, menselijk en goddelijk leven. Hij maakt een duidelijke verbinding tussen mystiek en spiritualiteit. Hij richt zich op alle godsdiensten maar ontleent zijn voorbeelden vooral aan de Christelijke traditie.

Ken Wilber is van huis uit informaticus, maar verbreedde zijn wetenschappelijke aandacht tot psychologie, filosofie en religie, daarvan vooral oosterse vormen. Hij verwelkomt het new-age denken maar fulmineert tegen de oppervlakkigheid daarvan. Centraal staat bij hem de ontdekking dat veel denk- en ontwikkelsystemen op elkaar af te beelden zijn, maar dat er twee fundamentele onderscheidingen zijn die moeilijk overbrugbaar zijn: die tussen subjectief en objectief en die tussen "ik" en "wij". Tezamen vormen deze onderscheidingen vier kwadranten waarin Wilber alle uitingvormen van ontwikkeling weet te plaatsen. De vier kwadranten kunnen nog worden teruggebracht tot de onthutsend simpele trits "ik", "wij" en "het", de grondslag van elke taalgrammatica. Fig.1 geeft de vier kwadranten aan. Het is onbelangrijk in welke volgorde de rijen en kolommen geplaatst zijn.

	Subjectief	Objectief ("Het")
"Ik"	I	II
"Wij"	III	IV

Fig. 1 – vier kwadranten

Een essentiële constatering van Wilber is, dat op elk moment en overal deze kwadranten aanwezig zijn, maar dat ons objectieve bewustzijn zich altijd maar met één kan bezighouden. Je kunt niet altijd subjectief bezig zijn, en ook niet altijd objectief. Je kunt ook niet altijd met jezelf bezig zijn, maar ook niet altijd met de ander(en). Het is de afwisseling die ons verder brengt. Je kunt dat visualiseren als een spiraalbeweging die door alle kwadranten heen gaat en langzaam omhoog stijgt.

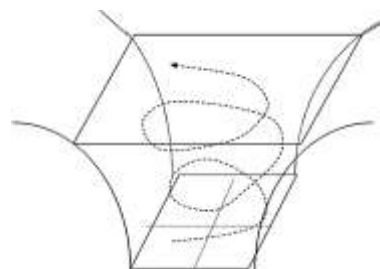

Fig. 2, Spiraalsgewijze ontwikkeling door verbreding, verdieping en verbinding

Ook tijdgenoten van Wilber hebben kaders ontworpen om fasen van psychologische, sociologische en spirituele ontwikkeling te kunnen beschrijven. Wilber heeft zijn systeem met die van anderen weten te integreren. De centrale gedachte is dat er niveaus van ontwikkeling zijn waar elk mens doorheen gaat. Het bereiken van een niveau is blijvend. Anderzijds zijn er niveaus van bewustzijn die je af en toe ervaart, maar waaruit je ook weer terugvalt.

Het is jammer dat Wilber geen expliciete esoterische benoemingen geeft van niveaus. Frank Visser ⁽⁴⁾ heeft geprobeerd dit wel te doen. Ook de beschrijving van religieus bewustzijn blijft oppervlakkig.

Wilber komt niet veel verder dan ervaringsreligie, met vooral noties uit het Boeddhisme, en geen openbaringsreligie.

Scheppingsprocessen ontbreken vrijwel. De laatste jaren nodigt hij echter anderen uit om religieuze gezichtspunten toe te voegen aan zijn model.

Wij zullen van Wilber overnemen het fundamentele onderscheid tussen subjectief en objectief en tussen "ik" en "wij". Deze vormen de vier kwadranten. Daarnaast nemen we van hem over niveaus en ontwikkeling.

Het is een van de moeilijkste dingen om subjectief en objectief met elkaar te verbinden, dus tegelijk te ervaren. Vergelijk dat met de Indiase bewustzijnservaring: "ik ben dat". Dit geldt ook voor het subjectieve "ik" en "wij". Het is echter verrassenderwijs de fundamentele opdracht die we van Jezus meekrijgen: verbind binnen met buiten, en verbind beneden met boven, het menselijke bewustzijn met het Goddelijke bewustzijn. Verbind jezelf met de ander. Doe dit vanuit het hoogste beginsel: de liefde. De totale verbinding zal uiteindelijk gebeuren door de spiraliserende ontwikkeling door alle kwadranten heen. Hoe hoger men in bewustzijn stijgt, door verschillende niveaus heen, hoe meer de grenzen vervagen en er een echte eenheid begint te dagen. Dan word je een meer geïntegreerd, heel mens en wordt door jou de kosmos geïntegreerd. Stadia daarin zullen we permanent bereiken, in tijdelijke momenten zullen we glimpen opvangen van hogere stadia.

Vorming van de aandachtsgebieden

Wilber geeft aan dat voor een bepaald gebied waarvoor men een compleet overzicht wil bereiken het ieder vrij staat om de kwadranten te vullen met eigen onderwerpen. Onze aandacht gaat dan uit naar de onderwerpen die binnen de VKK leven.

Tijdens het proces van discussie binnen de VKK werd aanvankelijk aan drie aandachtsgebieden gedacht: "wijsheid", "innerlijke ervaring" en "liturgie". Echter, gaandeweg zijn daaraan toegevoegd: "leven" en "gemeenschap". Men ervoer deze vijf als op zichzelf staand en niet tot elkaar herleidbaar. Dit doet vermoeden dat zij kandidaten zijn om in verschillende kwadranten te worden ondergebracht.

De keuzen voor "innerlijke ervaring" en "gemeenschap" zijn niet moeilijk: het "ik" en "wij" gedeelte van "subjectief". "Leven" en "wijsheid" zijn duidelijk "objectief", maar wat moeilijker toe te kennen aan alleen maar "ik" en "wij". Dit is een moeilijkheid die Wilber ook overkomt, reden waarom hij het objectieve van "ik" en "wij" soms eenvoudig samen trekt tot "het". Er is echter een reden om toch tot een toekenning in verschillende kwadranten te komen. Aan het leven hebben wij persoonlijk deel, "ik". Wijsheid staat typisch ten dienste van iedereen, "wij". Tenslotte, een liturgie wordt meestal uitgevoerd door een groep mensen, "wij", die daarbij hun hele wezen inzetten, "subjectief".

	Subjectief	Objectief ("Het")
"Ik"	I – innerlijke ervaring: - chakra's - mystiek - inwijding - transformatie - dieptepsychologie ...	II – leven: - menselijk leven: geboorte, groei, het huiselijk leven, het huwelijk, liefdadigheid, dood, piëteit, de naaste - natuurleven: rivieren, heuvels, planten, bomen, dieren - goddelijk leven: deva's, engelen, heiligen, goden
"Wij"	III – gemeenschap: - spirituele gemeenschappen - mysteriën - ... V liturgie: - ceremoniële magie - liturgie	IV – wijsheid: - geïnspireerde teksten - esoterische filosofie; lagen van werkelijkheid - symboliek - kosmologie - mythologie ...

Fig. 3 – kwadranten met aandachtsgebieden en onderwerpen

De onderwerpen zijn verzameld aan de hand van publicaties en van enquêtes. Zij dienen ondergebracht te worden onder één van de aandachtsgebieden. Onderwerpen zijn soms breed en hebben associaties met andere onderwerpen. Toch is er een karakteristiek te vinden waarom zij als afzonderlijk onderwerp worden genoemd. Deze karakteristiek bepaalt de keuze. Op deze manier kunnen de vier kwadranten als volgt gevuld worden (fig. 3).

De onderwerpen voor het leven zijn afkomstig van Waaijman. Immers, zij werden gemist door leden van de VKK. Het is achteraf verbazend te zien op hoeveel manieren zij verbonden kunnen worden met onderwerpen in andere kwadranten en daarmee nieuwe ontwikkelingswegen kunnen aanduiden.

Verdiepen en verbinden

Binnen elk kwadrant kunnen niveaus worden aangegeven en verfijningen van onderwerpen. De menselijke geest is een meester in het onderscheiden en verfijnen van dingen. De neiging van mensen is om met hun bewustzijn actief te blijven in het kwadrant waarin zij goed zijn. We hebben gezien dat het veel moeilijker is om de grens over te steken en verbindingen met andere kwadranten te maken. Het kan een advies zijn om de grens over te steken wanneer maar enigszins de neiging daartoe opkomt. Het betekent een verruiming van bewustzijn.

Tussen de onderwerpen in verschillende kwadranten kunnen vele verbindingen worden gemaakt.

Voorbeelden daarvan zijn: inwijding-dood, transformatie-heiligen, mysteriën-symboliek, liturgie-kosmologie, chakra's-liturgie, mystiek-engelen-lagen van werkelijkheid (dat zijn er drie). Soms ziet men een verbinding niet, soms is die vaag. Voor een ander kan die sterk leven. Wij hebben allemaal onze blinde vlekken en lacunes. Het is dan stimulerend om met elkaar uit te wisselen.

Verbinding met Godsbeelden

Ontwikkeling kan men in religieuze termen duiden als een reis naar God, een pelgrimstocht. De stadia in die bewustwording zou je kunnen omschrijven als: "aanraken van", "bewust worden van", "uitwisselen met" en "meewerken met". Aldus zou je de volgende onderwerpen volgens hun aandachtsgebied kunnen beschrijven, waarbij het eerste stadium van "aanraken van" steeds vervangen kan worden door een van de daaropvolgende stadia:

- Mystiek: het aanraken van God als de Al-Ene;
- Esoterie: het aanraken van tijdloze Wijsheid, uitgedrukt in tijdgebonden interpretaties en presentaties;
- Spiritualiteit: het aanraken van de Heilige Geest die werkt in alle levensvormen;
- Christendom: het aanraken van Christus in de ontwikkeling van alle levensvormen.

Gnosis kan dan geduid worden als de verbinding tussen innerlijke ervaring en wijsheid. Je zou dan kunnen zeggen dat gnosis als verbinding een rijkere vorm is dan deze twee onderwerpen apart, terwijl de diepgang wellicht minder is. Mystiek en esoterie completeren dan gnosis.

Opgedane ervaringen met de aandachtsgebieden

Tijdens sommige kerkcongressen, lezingen, gemeenteavonden en bijeenkomsten van de opleiding voor de geestelijkheid werd het bovenstaande globaal besproken en werd aan de deelnemers een werkvel uitgereikt met daarop figuur 3 tezamen met de volgende vragen (in de meest uitgebreide vorm):

- Met welke onderwerpen ben ik het meest bezig?
- Welke verbindingen tussen welke onderwerpen leven voor mij het meest?
- Welke onderwerpen en verbindingen zou ik in de VKK meer willen ontwikkelen?
- Hoe kan de VKK daarbij helpen?
- Welke vormen zouden daarbij gebruikt kunnen worden? (Artikelen, lezingen, cursussen, werkgroepen, werkboeken etc.)
- Welke bijdrage zou ik zelf kunnen leveren?

Meestal werden na individuele invulling van een werkvel de resultaten in groepjes uitgewisseld. Het is telkens weer boeiend om te zien welke verscheidenheid aan onderwerpen en verbindingen dan worden aangegeven. Zo legde iemand het verband tussen huwelijk en inwijding, voor sommigen een eyeopener.

Er zijn zo'n 70 ingevulde werkvelen bewaard gebleven die in de loop der tijd zijn ingevuld. Sommige deelnemers hebben twee- of zelfs driemaal een werkvel ingevuld, met een tussenpoos van enkele jaren. Je ziet dan in de loop der tijd een verschuiving van aandacht optreden, teken van de (hopelijk spiraliserende) omgang door de kwadranten.

De indeling in aandachtsgebieden en onderwerpen wordt ook gebruikt in de opleiding voor de geestelijkheid. Het geeft een controlemogelijkheid op volledigheid en blinde vlekken. Het leggen van verbindingen is een stimulerende aangelegenheid en wordt aangemoedigd bij het voorbereiden van overwegingen en het schrijven van werkstukken.

Persoonlijke stimulering volgens de aandachtsgebieden en verbindingen daartussen

Figuur 3 kan functioneren als een landkaart waarop je wegen kunt markeren die je bekend zijn, maar ook wegen die je nog wilt verkennen. Je kunt daarop aangeven vertrekpunten, mogelijke richtingen en ideale aankomstplaatsen, "ideaalbeelden". Daarmee kun je je eigen innerlijke ontwikkeling stimuleren. Ter illustratie volgen hier enkele voorbeelden van wegen binnen een aandachtsgebied. Daaraan kunnen verbindingen tussen aandachtsgebieden worden toegevoegd.

Innerlijke ervaring

- Vertrekpunten: psychologie; directe, onmiddellijke ervaring zonder tussenkomst van het denken.
- Richtingen: het onbewuste en het bovenbewuste bewust maken; verbinden van lichaam, ziel en geest met de Heilige Drieuldigheid.
- Ideaalbeelden: van alles bewust zijn: het "Schone"; bereiken van god; opheffen van dualiteit.

Leven

- Vertrekpunten: energie, voeding, ecologie, biologie, natuurmystiek.
- Richtingen: verbinden van het leven in een organisch geheel; het leven spiritueel maken; het heilige in het leven brengen; een natuurlijk religieus leven.
- Ideaalbeelden: ervaren van het éne goddelijk leven dat is uitgestrekt in het universum als één organisme; ervaren van de Heilige Geest als werkend in alle leven.

Gemeenschap

- Vertrekpunten: sociologie.
- Richtingen: verbetering communicatie: uitwisseling, stimulering, gelijkwaardigheid; wederzijdse compensatie; opbouw gemeenschap vanuit hogere waarden; naar mondiale samenleving met lokale spirituele gemeenschappen.
- Ideaalbeelden: gemeenschap: één groot organisme waarvan elk deel zich van elkaar bewust is; onmiddellijke compensatie bij verstoringen, de Moeder: het "Goede".

Wijsheid

- Vertrekpunten: wetenschap; wijsheidsliteratuur door de eeuwen heen.
- Richtingen: naar integratie van kennis, naar wijsheid; gebruik van wijsheid; vergelijkende esoterie, daarin mens- en godsbeeld.
- Ideaalbeelden: onmiddellijke afstemming op benodigde wijsheid; de verbinding ervaren met de achterliggende oerbeelden; de Sophia: het "Ware".

Liturgie

- Vertrekpunten: de Heilige Mis en andere liturgieën.
- Richtingen: naar een affirmatieve liturgie met een gelijkwaardige benadering van het mannelijke en het vrouwelijke.
- Ideaalbeelden: de hemel met de aarde verbinden; geestelijke energie laten uitstromen over de wereld; de Christus.

Verbindingen tussen aandachtsgebieden

- Vertrekpunten verbinden.
- Richting: spiraalsgewijs.
- Ideaalbeelden: alles is verbonden en geïntegreerd: hoger bewustzijn - één Goddelijk leven in alles - één groot organisme - onmiddellijke afstemming op alle benodigde wijsheid - aarde en hemel verbonden; dualiteit opgeheven: opgaan in de éne Bron van zowel bewustzijn, leven, gemeenschap als wijsheid, van daaruit weer scheppend actief worden.

Conclusie

Binnen de VKK is aandacht voor de integratie van nieuwe spiritualiteit en religie. Er zijn vijf aandachtsgebieden geformuleerd volgens de kwadrantenmethode van Ken Wilber. Daarmee kunnen processen van verdiepen en verbinden beschreven worden en mogelijke wegen voor ontwikkeling worden aangegeven. De opgedane ervaringen zijn tot nu toe positief.

De ontwikkelde aandachtsgebieden lijken compleet. Ieder kan eigen onderwerpen toevoegen en daarmee persoonlijke verbindingen maken. Het blijkt stimulerend om deze verbindingen met elkaar uit te wisselen.

Een volgende stap kan zijn het verder integreren van Godsbeelden met spiritualiteit volgens de aangegeven lijnen.

Literatuur

1. Baers e.a., red., *Encyclopedie van de mystiek - Fundamenten, tradities, perspectieven*. Kok Kampen, 2003, 1149 p, ISBN 9043500704.
2. Kees Waaijman, *Handboek Spiritualiteit - vormen, grondslagen en methoden*, Kok Kampen, 2010, 954 p, ISBN 9025960693.
3. Ken Wilber heeft veel gepubliceerd. Als prettig leesbare samenvatting geldt: *Een beknopte geschiedenis van alles*, Lemniscaat, 2010, 398 p, ISBN 9056370391.
4. Frank Visser, *Zeven Sferen – Theosofie als leidraad voor psychologie en levensbeschouwing*, TVNA, 1995, 253 p, ISBN 9061750709.

Gert Jan van der Steen (1943), wijbisschop in de VKK in Nederland en coördinator van het VKIE (Vrij-Katholiek Instituut voor Educatie), is wiskundige en informaticus en werkt als taaltechnoloog (is oud-hoogleraar Uitwisselingstalen). Daarnaast is hij yogadocent. Hij is geïnteresseerd in de integratie van oude en nieuwe vormen van spiritualiteit.

Aum

*Aarde ik heb je zo lief
's avonds omvat ik je
In gedachten
En trek
Een beschermende ster
Om je in bergen en dalen.*

*Nu lig ik in de zon,
Op je warme grond
En denk me diep
in je zwarte huid.*

*Langzaam, langzaam
word ik een met jou,
Moeder aarde.*

*Wat kan ik zandkorrel, nu
doen om jou te redden?*

Alison. K.Altes

Uit bundel aquarellen en gedichten

Gedichten Alison op cd.

Samen met haar dochter de alt-mezzo sopraan Alison Metternich heeft Alison ook een cd gemaakt, waarop zij wordt begeleid door de pianiste Frieda Scheuerman.

De titel van de cd is 'Leven is houden van.' Op de cd declameert Alison een aantal van haar gedichten, terwijl Alison jr haar ontroerende alt mezzos-stem laat horen bij liederen van onder andere Brahms en Grieg.

Ik heb Alison zelf horen zingen in het schitterende Requiem van Verdi, waar zij een verplettende indruk maakte.– Aat de Kwant

De cd is te bestellen bij Alison sr.

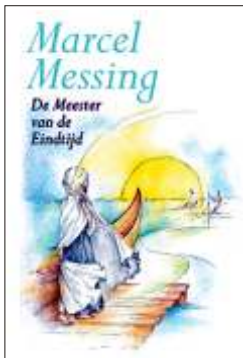
Volkerack 20 2h, 1078 XS Amsterdam, 020.66450.58

Alisonkorthalsaltes @hotmail co

Een Voorpublicatie

Marcel Messing: Meester van de Eindtijd...

Altamira 2011. ISBN 978 90 696397 6
Met toestemming van de uitgever hier een voorpublicatie van het eerste hoofdstuk van het binnenkort te verschijnen boek van Marcel Messing. De schrijver heeft zich in dit boek laten inspireren door Kahlil Gibran.

Een citaat

“Als de grond hard en weerbarstig wordt, rivieren hun zilverglans verliezen, de hemel zijn gouden spreid niet meer openvouwt, het vuur zijn koperen gloed is kwijtgeraakt, maak dan je hart tot een vallei waar het goud van de liefde overvloedig wordt ge-

koesterd, waar zilveren ochtendlicht het innerlijk landschap vult, waar je edele ziel zich voedt met gouden gedachten van waarachtigheid, waar nectar van de gouden zonnebloem je gehemelte streelt, waar tamarinde en tamarisk heerlijk geuren en duizend bloemen bloeien in het landschap van de geest. Laat nimmer het ijzer van de wereld je hart bezwaren, delf goud op in de schatkamer der herinnering en plant de gouden banier van licht en liefde in je hart als teken van je gouden kracht. Al dreunen ijzeren voeten van ijzeren reuzen met ijzeren geesten en ijzeren stemmen over de aarde, al wordt ijzer overal zichtbaar, nimmer heeft de schepping haar gouden glans verloren. Als straks de laatste slagen op de gong van ijzer klinken, zorg dan dat je hart een smidse is geworden waarin het gouden zonlicht straalt en richt je ogen op de sterren.”

Een vuur uit de hemel

Ze zijn er altijd geweest. Profeten, mystici, leraren. Sprekende en zwijgende meesters. Oudere broers en zusters. Verlichten en avatars, meesters van wijsheid en aan het eind van iedere cyclus een Meester van de Eindtijd. Steeds bereid om de zich ontwikkelende mensheid te helpen en bij te staan. Zichtbaar als de golfslag van de zee of onzichtbaar als de wind. Reizend van land naar land of teruggetrokken in een grot in de bergen. Sprekend voor grote menigten of onbereikbaar in een kluis in de woestijn. Geen tijd was er dat ze er niet waren. Geen tijd zal er zijn dat ze er niet zullen zijn. Totdat in ieder mens afzonderlijk de cirkelgang van de tijd tot een einde komt, de slang in zijn eigen staart hapt, het innerlijk einde der tijden aanbreekt en het stiltepunt van al wat is geweest, teruggenomen wordt in een nacht die duisternis noch licht bevat.

Boven tijd en ruimte, boven alle dualiteit is het ene, waarin alle tegenstellingen samenvloeien. In de eeuwige bron van het zijn wordt geen oorsprong gevonden. Onophoudelijk omhelzen stilte en woord elkaar. Rust en beweging, een eeuwig ebben en vloeiden. Vanuit de tijdloze bron laten de boodschappers van de geest onophoudelijk het water van wijsheid stromen om de dorst te lessen van hen die verlangen naar waarheid, om de honger te spijzigen van hen die zoeken naar geestelijk voedsel, om het vuil van de wereld weg te spoelen met levend water van inzicht. Hun liefde straalt als een vuurtoren over heel de wereld. Hun handen reiken naar alle windstreken. Hun woorden, fluisterend of luid gesproken, zijn als genezende balsem. Hun voetstap laat slechts een spoor na in het hart. Hun verpozen onder de mensen brengt de grote zanger wind in beweging, die liederen van liefde zingt voor verdwaalde zielen.

De helpers van de mensheid verschijnen altijd op de juiste tijd. Zo ook de Meester van de Eindtijd. Loopt een grote cyclus van het bestaan ten einde, dan betreden zijn voeten de aarde. Zij die de mensheid voortstuwen op het pad van licht en liefde worden niet vermeld in de boeken der geschiedenis, wel de roemrijke daden van de machtigen der aarde – bladzijden die in de herfst van het leven vergelen en verdorren en door de noordenwind als stof over de woestijn van onwetendheid worden weggeblazen. De Meester van de Eindtijd schrijft zijn woorden in de harten van de mensen, verjaagt de schimmige leugens der geschiedenis door het boek des levens te openen. Met het vlammend zwaard van inzicht scheert hij de dikke schimmel van onwetend-

heid op de ziel der mensen weg. Donkere wolken van waan laat hij oplossen in het licht van de waarheid.

Als de mens vastzit in een moeras van verlangens, het doel van het leven niet meer wordt gekend, een giftig spinnenweb van zinloosheid zich over heel de wereld spreidt, de verbinding tussen hart en hoofd verbroken is en waanzin regeert, dan werpt de Meester van de Eindtijd in de voortrazende rivier van vernietiging een dam op, wijst de richting naar huis. Zoals een schip in de mist, dat vlak voor de thuishaven te pletter dreigt te slaan tegen een rots, gewaarschuwd wordt door misthoorn en licht van de vuurtoren, zo blaast de Meester van de Eindtijd op de hoorn van waarheid en zendt hij zijn licht van liefde uit om te voorkomen dat het schip van de mensheid stuurloos ronddrijft in de hoge levensgolven en te pletter slaat tegen de rotsen van leugen en illusie. Hij opent de versteende harten, die het stromend levenswater niet meer kunnen ontvangen. Hij trekt leugenmaskers af, die het oorspronkelijk gelaat bedekken. De duistere kracht tast hij tot in haar wezen aan. Hij raakt de mensen tot achter hun verblinde ogen, laat tranen van licht en liefde weer vloeien, reikt hun die thuis willen komen in zichzelf het kompas van inzicht, waarheid en liefde aan.

De Meester van de Eindtijd is profeet, mysticus en leraar. Hij beroemt zich op geen enkele verdienste, openbaart de samenhang van al wat is, onderricht dat alle gedachten, woorden en daden gevolgen hebben, dat er een onverbreekelijke band is tussen hemel en aarde, dat het leven uitstijgt boven tijd en ruimte, dat het heelal ontelbaar veel geheimen bevat waarvan de mens nog nimmer droomde, dat een onzichtbare kracht die begin noch einde kent alles doordringt, dat alle levensvormen, zichtbaar of onzichtbaar, ontzagwekkend groot of microscopisch klein, uitdrukking zijn van die ene kracht, dat het menselijk gelaat een spiegel is van het zijn, dat het leven persoonlijk en onpersoonlijk is, dat het ene ook de Ene is, dat de rede veel vermag, maar zich buigen moet naar het hart als ze de stille stem van het grondeloos mysterie horen wil.

Soms daalt de Meester van de Eindtijd af in een moederschoot. Zijn geboorte gaat dan vergezeld van bijzondere verschijnselen. Soms ook verschijnt hij plotseling. Niemand weet waar hij vandaan komt. Hij is een stralend licht dat geboren wordt in de duistere nacht van onwetendheid. En zo plotseling als hij verschijnt, zo plotseling verdwijnt hij ook weer uit het zicht. Geen hand kan hem vasthouden. Zelfs zijn mantel ontglipt aan de vingers die er zich naar uitstrekken. Niet zijn gestalte is van belang, maar hetgeen hij onderricht. Niet zijn vermogens, die sluimeren in ieder mens, staan voorop, maar de richting die hij wijst. Niet zijn woorden wegen het zwaarst, maar de stilte die erin verborgen is. Sommige meesters komen aan per schip en vertrekken per schip. Ze werpen het anker van liefde in de zee der veranderingen, vormen een levende brug tussen aankomst en vertrek, leggen de loopplank van inzicht uit naar het hart, waarin de oevers van tweeheid samenkomen.

‘Almoestáfa, de uitverkorene, beminde en ochtendgloren van zijn eigen dag, had in de stad Orfaleze twaalf jaar gewacht op zijn schip, dat weer zou keren om hem terug te voeren naar zijn geboorte-eiland. En in het twaalfde jaar, op de zevende dag van Ailoel, de oogstmaand, beklom hij de heuvel buiten de stadsmuren en richtte hij de blik zeewaarts. En zie, hij zag hoe zijn schip binnenliep met de mist. Toen zwaaiden de poorten van zijn hart wagenwijd open en zijn vreugde vloog uit ver over zee. Hij sloot zijn ogen en bad in de stilten van zijn ziel.’

Met deze woorden begint De Profeet van de Libanese dichter, schilder, filosoof en mysticus Kahlil Gibran (1883-1931). Almoestáfa, ‘profeet van God’, een ‘zwerfer in de wind’, onderrichtte in stilte en met woorden. Hij was een vriend van de mensen, een ‘harp’ waarvan de snaren bewogen werden door ‘de hand van de Almachtige’, een ‘fluit’ waardoor de adem van het ene heen ging, een ‘middagstond’ in de schemering van onwetendheid, ‘een zoon en dierbare naaste’ van hen bij wie hij twaalf jaar vertoefde. Als de zieners Almitra, die al vanaf de eerste dag dat hij in Orfaleze verbleef de groetheid van de ‘profeet van God’ had herkend, hem vraagt te spreken over het geheim van de dood, onderricht Almoestáfa de bewoners van Orfaleze over datgene wat hun ziel beroert. Als hij gereed is om te vertrekken zegt Almitra: ‘Gezegend zij deze dag, deze plaats en uw geest die heeft gesproken.’ En hij antwoordde: ‘Was ik het die sprak? Was ook ik geen toehoorder?’ Aan boord van het schip wendt hij zich nogmaals tot de menigte

en spreekt tot hen: 'Een korte tijd slechts heb ik in jullie midden verkeer en korter nog waren de woorden die ik tot jullie sprak. Maar mocht mijn stem in jullie oren vervagen en mijn liefde uit jullie herinnering verdwijnen, dan kom ik terug en zal ik spreken met een rijker hart en lippen die zich nog meer door de geest laten leiden. Ja, ik keer weer met het tij. (...) Zo er enige waarheid in mijn woorden schuilt, zal die zich openbaren met een klaarder stem en in woorden die jullie gedachten meer eigen zijn. (...) Weet dus dat ik uit de grotere stilte wederkeer.' En bij zijn afscheid klinken de woorden: 'Vaarwel, burgers van Orfaeze, deze dag is ten einde. Hij sluit zich rond ons als een waterlelie rond haar komende dag. Wij zullen wat ons hier gegeven werd bewaren. En als het niet toereikend blijkt, moeten wij zeker opnieuw samenkomen en onze handen uitstrekken naar de Gever. Vergeet niet dat ik bij jullie terugkom. Heel even slechts en mijn verlangen vergaart stof en schuim voor een ander lichaam. Heel even slechts, één ogenblik van rusten op de wind, en een andere vrouw draagt mij in haar schoot.'

De Profeet wordt gezien als het meesterwerk van Kahlil Gibran. In de periode dat hij dit boek schreef, had hij te kampen met gezondheidsproblemen, die zich begonnen te openbaren nadat zijn moeder na haar stukgelopen huwelijk Libanon met haar gezin verliet en naar de Amerikaanse stad Boston emigreerde, waar het gezin zich vestigde in de armoedige 'China-town'. Daar bevond zich een grote gemeenschap van maronieten (christenen van Syrische oorsprong), in welke traditie Kahlil in zijn geboorteplaats Bsharri was opgevoed. Bsharri lag aan de zoom van het beroemde cederwoud van het Libanongebergte. Van daaruit betrok koning Salomon, zoon van koning David, zo'n 1000 jaar voor Chr. het hout om in Jeruzalem zijn tempel te bouwen. Dit deed hij met behulp van Hiram Abiff uit Tyrus, een ingewijde in de oude tempelgeheimen, die diepe kennis had van de cycli van de tijd, tot uitdrukking gebracht in de ornamenten op de hoofdzulen van de tempel. De overgang van de wilde natuur van Libanon naar de industriestad Boston verscheurde Gibrans gemoed. Khalil Gibran verfoede de beschaving en gaf de voorkeur aan eenzaamheid, stilte, afzondering en kluizenaarschap in de bergen. Steeds was er het heimwee naar de ceders van Libanon. Hij wist dat de oorzaak van zijn zwakke gezondheid 'een geestelijke kwaal' was, dat zijn ziel er intens naar verlangde om 'één levend en gevleugeld woord te spreken'. Toch was het ook die zwakke gezondheid die hem tot ongekende hoogtes in zijn geest bracht. Behalve in Boston verbleef Kahlil regelmatig in New York, in zijn ervaring 'een vreselijke stad', maar daar woonden veel van zijn Arabische vrienden en was hij voorzitter van de literaire kring Arrabitah. Toen hij in 1921 vanwege zijn steeds zwakker wordende gezondheid op advies van zijn artsen New York verliet en weer naar Boston vertrok, had hij het manuscript van *The Prophet* bij zich. In Boston aangekomen, was hij echter zo ziek dat de publicatie ervan tot 1923 werd uitgesteld. Hij had onder meer last van hartritmestoornissen. Zijn hart had 'zijn metrum en rijm verloren', schreef hij in 1921 in een brief aan zijn goede vriend Mikhail Naimy, een van de leidende figuren uit de literaire wereld in Libanon en het Midden-Oosten. Met Naimy, die bij Kahlil's sterfbed aanwezig was, deelde hij de wens naar teruggetrokkenheid en eenzaamheid.

In een brief van 18 april 1920 schrijft Kahlil Gibran aan Mary Haskell, met wie hij jarenlang diepe zielenvriendschap had en die zijn werk ook financieel steunde waardoor hij schilderkunst en beeldhouwkunst aan de Academie voor schone kunsten te Parijs kon studeren: 'Heel mijn wezen is volledig doordrenkt van De Profeet. In dit boek heb ik bepaalde idealen weten te vangen en ook mijn wens na te leven in overeenstemming met wat ik schreef. In werkelijkheid probeer ik al vanaf mijn 14de jaar De Profeet te vinden, maar nu pas ben ik me bewust van de waarheden die geleidelijk aan in mijn leven zijn verschenen en in dit boek naar buiten zijn getreden. Hiermee is alles binnen in mij aan het veranderen. Ik houd meer van de mensen dan ooit, hoewel ik me nog steeds alleen voel, wetend dat ik geen goed gezelschap ben voor anderen – behalve voor jou. Maar ik heb geleerd lief te hebben. Wanneer wij niet liefhebben of wanneer we ons niet stralend voelen, proberen we steeds ergens mee bezig te zijn. En wij laten onze innerlijke groei niet toe, want we proberen er controle over te houden.'

Paulo Coelho, eveneens geïnspireerd door Gibran, wijdde een boek aan een deel van de briefwisseling tussen Mary en Kahlil onder de titel *Wie inspireerde Kahlil Gibran?*

Diverse brieven van Kahlil aan Mary zijn gewijd aan thema's uit *De Profeet*. In een brief van 7 september 1920 schrijft hij aan Mary: 'Ik denk aan Christus. In de tweede of derde eeuw na zijn dood was niemand sterk genoeg om het machtige voedsel dat hij voor ons achterliet tot zich te nemen. Dus zocht men toen in de evangeliën alleen de lichtere gedeelten of die welke makkelijker aan de mensen onderwezen

konden worden. Niemand kon in die tijd rechtstreeks de gigantische taak onder ogen zien die Christus aan ons had doorgegeven. De grootste lering van Christus is: het koninkrijk der hemelen is in onszelf. Kan men een mens als arm beschouwen die dat koninkrijk in zijn hart heeft?' Voor hem was deze boodschap de weg tot de liefde. Gibran koesterde een grote liefde voor Jezus, wat blijkt uit zijn boek *Jezus, de zoon der mensen*. Hierin geeft hij op ondogmatische wijze zijn innerlijke visie op deze grote meester door negenenzeventig tijdgenoten van Jezus aan het woord te laten.

Toen Mary Haskell op 2 oktober 1923 het eerste exemplaar van *De Profeet* ontving, wist zij onmiddellijk dat dit boek van generatie tot generatie zou overgaan. 'Wanneer hun ziel in duisternis leeft, zullen de mensen het opslaan om hemel en aarde weer in zichzelf te kunnen hervinden.' Op 26 november 1923 schrijft Kahlil aan Mary: 'Ik zou *De Profeet* niet hebben kunnen schrijven zonder jou.' Miljoenen mensen in heel de wereld putten troost en inspiratie uit dit boek.

Toen ik *De Profeet* nogmaals las en herlas was er diepe ontroering. Plotseling was het alsof een vuur uit de hemel in mij afdaalde. Een aanwezigheid was voelbaar als een zinderende energie vanuit het hart. Ik begon andere werken van Kahlil te (her)lezen, verdiepte mij in zijn biografie, brieven en achtergronden en begon met het schrijven van wat uitmondde in *De Meester van de Eindtijd*. Alsof een onzichtbare kracht mij van binnenuit begeleidde, zo beleefde ik het schrijfproces. Moeiteloos bewoog de pen zich over het papier, vanuit de essentie van mijn ziel. Zou het kunnen zijn, vroeg ik mij af, dat wat wij inspiratie noemen afkomstig is van het eindeloos kosmische reservoir, het onmetelijke 'levensboek' van de ene geest of van totaalbewustzijn, waarin alles is opgeslagen? Dan zou het aan de innerlijke afstemming liggen wat uit dit levensboek 'gelezen' kan worden. Putten niet alle kunstenaars, wetenschappers en filosofen die op een hogere dimensie zijn afgestemd hieruit? Voordat ik begon te schrijven, luisterde ik iedere dag eerst naar klassieke muziek van onder meer Bach, Beethoven, Chopin, Haydn en Mozart en voelde tijdens het schrijven steeds weer dit merkwaardige 'vuur uit de hemel', een andere bewustzijnsstaat. Al schrijvende begon ik te ervaren dat *De Profeet* vooral een energetisch veld vertegenwoordigt, dat onpersoonlijk is.

De Ierse dichter, essayist, schilder en tijdgenoot van Gibran, George William Russell zei over *De Profeet*: 'Ik denk niet dat het Oosten met zo'n prachtige stem gesproken heeft sinds de Gitanjali ('Wijzangen') van Rabindranath Tagore als in *De Profeet* van Kahlil Gibran, die zowel kunstenaar als dichter is. Sinds jaren heb ik in dit genre geen mooier boek gezien en wanneer ik het lees, begrijp ik beter dan ooit wat Socrates bedoelde in *Het banket* toen hij sprak over de schoonheid van de gedachte, die een veel grotere betovering teweegbrengt dan de schoonheid van de vorm (...) Ik zou uit elke pagina kunnen citeren en op elke pagina zou ik een mooie en bevrijdende gedachte vinden.'

Kahlil Gibran is wel eens 'de Dante van de twintigste eeuw' genoemd. Ook werd hij vergeleken met William Blake. Hij onderhield uitgebreide contacten met oosterse en westerse kunstenaars die richting gaven aan hun cultuur. Na zijn dood werd hij al spoedig als een van de grootste Arabische dichters, mystici en filosofen beschouwd. Wilde hij aanvankelijk leven van het schilderen, wereldberoemd werd hij door zijn boeken en het meest door *De Profeet*. 'Een geniaal kunstenaar,' zei de Arabische wetenschapper Emil Zaidan eens. 'Hij was een mens, zoals wij allemaal, en droeg in zijn ziel dezelfde pijn en vreugde als wij – maar door zijn boeken was hij in staat de grootheid van God uit te dragen,' schrijft Coelho.

Gibran was op zoek naar de vereniging met 'het eeuwig vrouwelijke', de sophia, de grote moeder, het geheim van het gesluisde leven. Maar in zijn zoektocht was hij een 'eenzame wolk', die zich echter niet alleen voelde. Een wolk die ernaar verlangde op te gaan in nevel. Gibran verlangde soms naar bevrijding van het stoffelijk bestaan, dat hem als fijnbesnaarde ziel soms zwaar viel. In *De tuin van De Profeet* laat hij *Almoestáfa*, staande 'onder de rotsen en de witte cipressen, verborgen voor alle dingen', zeggen: 'Nevel, mijn zuster, witte adem nog niet in een vorm gegoten; ik keer tot je weer, een adem wit en stemloos, een woord nog niet geuit.'

De Arabische conservatieve klasse beschuldigde Gibran van ketterij en in Egypte werd hij gezien als 'vijand van de rechtvaardige wetten, van familiebanden'. Maar hij ging zijn eigen weg. Als een witte vogel verkende hij de onmetelijke hemel, brak met dogma's, traditie en vooroudercultuur, was er voortdurend van doordrongen dat het leven een diepe zin heeft en om verwerkelijking vraagt, dat de eeuwige schoonheid van de geest zich openbaart als we alle slavenketens verbreken. Aan het eind van het autobiografisch verhaal *'De Storm'*, waarin de kluizenaar Yusuf el Fakhri centraal staat, zegt Gibran: 'Ja, het geestelijk

ontwaken is het allerwezenlijkste in een mensenleven en het enige doel van het bestaan. Is de beschaving in al haar tragische vormen niet de dringendste noodzaak tot geestelijk ontwaken?’

‘Ken je De terugkeer van De Profeet van Hajjar Gibran?’ vroeg mijn uitgever Chris van Gelderen, toen het manuscript van De Meester van de Eindtijd bijna voltooid was en we daarover telefonisch spraken. ‘Nee,’ zei ik verrast, ‘nooit van gehoord.’ Chris vertelde me dat Hajjar een achterneef was van Kahlil. ‘Stuur me het boekje alsjeblieft zo spoedig mogelijk toe,’ zei ik hem. Enkele dagen later las ik het met ontroering. Op de cover staat hetzelfde citaat dat ik op bladzijde... aanhaalde. Verder las ik: ‘In De terugkeer van De Profeet lost Gibrans achterneef Hajjar (1950) die belofte in. Na de dood van zijn broer komt Hajjars leven in een neerwaartse spiraal terecht. Een reeks mystieke ervaringen, waarbij de geest van Kahlil een grote rol vervult, brengt hem weer op het juiste pad.’ En dan te weten dat dit boekje gepubliceerd was in de serie waarin een aantal van mijn dichtbundels was verschenen. Merkwaardigerwijs was dit kleinood mij ontgaan. Was het de bedoeling geweest dat ik er niet door beïnvloed zou worden? Hajjar en ik werden beiden, ieder op een eigen wijze, geïnspireerd door een ‘aanwezigheid’ die de persoon van Gibran overstijgt. De spirituele queeste van Hajjar voerde uiteindelijk naar het graf van zijn ‘oudoom’, hoog in de bergen van Libanon. ‘Toen ik stiltzweigend in het klooster zat waar het lichaam van Kahlil rust, werd ik overmand door een gevoel van thuiskomen en werd daarna intuïtief door het

nabijgelegen dorp Bsharri geleid om raadselachtige bewijzen te vinden van mijn vorige leven daar. Later, toen ik verslag wilde uitbrengen over mijn verbijsterende ervaringen, werd mijn hand geleid door die onzichtbare maar nu zo vertrouwde tegenwoordigheid. Ik zag de woorden moeiteloos voortvloeien uit mijn diepste gevoelens, maar in een taaleigen dat niet het mijne was. Zelfs nu ben ik als betoverd als mijn pen met het gemak van de gratie van een engel over de bladzij glijdt. Veel van wat mij wordt geopenbaard komt tot me in de vorm van diepe, maar uitermate subtiele indrukken. Het vervult me met diep ontzag dat ik op deze bladzijden gedachten zie staan die iets bovenaards tot uiting brengen. Ik deel mijn verhaal met je omdat het volgens mij ook jouw verhaal is. De Profeet vertegenwoordigt de geest die in ieder van ons huist.’

Niets in ons leven gebeurt toevallig. Ieder gaat zijn of haar levensweg. Nu eens openbaart inspiratie zich op die weg als een ‘aanwezigheid’, dan weer als ‘een vuur uit de hemel’. Een fundamenteel verschil is er niet, want alle velden van inspiratie zijn mijns inziens verbonden met een en dezelfde energie van licht en liefde. Iedereen kan daaruit putten. De Profeet vertegenwoordigt inderdaad ‘de geest die in ieder van ons huist’. Moge dit boekje in woord en tekening een bron van inspiratie zijn in deze duistere tijd.

* * *

Boekeninfo

Aat-Lambert de Kwant

(opmerking: vanwege ruimtegebrek hebben we niet alle boekbesprekingen kunnen opnemen die beschikbaar waren. Die zullen in het volgende nummer aan bod komen - red)

Johan M. Pameijer: De verworpen waarheid - Doorbraak naar een eeuwig leven 2010. Bureau voor tarot & tarotmagazine.

In zijn in 2006 bij Symbolon verschenen boek “De vergeten waarheid” (1) wijst Johan Pameijer erop dat, hoewel de kerken leeggelopen zijn en hun greep op de massa verloren hebben, religie zelf nog springlevend is. Bij veel mensen vindt er juist een verdieping plaats van hun religieuze gevoelens, waarbij de nadruk vooral is komen te liggen op het opdoen van innerlijke ervaringen in bezinning en meditatie. In

het verlengde daarvan signaleert hij een verlangen naar een eenvoudige, heldere en doorzichtige maatschappijvorm. Mensen zoeken weer eenheid en de harmonie van de heiligheid, en zullen steeds meer gaan openstaan voor een grotere aandacht voor de ziel. De schrijver laat zien dat de nieuwe inzichten die we uit de gnostische Nag Hammadi-vondsten hebben gekregen van groot belang zijn om de kerk weer in staat te stellen een genezende rol te spelen. In dit boek geeft de auteur een gnostische visie op de verhalen en mythen uit de christelijke traditie.

Dit boek is een vervolg op “De vergeten waarheid.”

In zijn proloog wijst Pameijer erop, dat de gnostische bibliotheek van Nag Hammadi ons heeft geleerd hoeveel schade wij toebrachten door de ware christelijke leer te beperken tot enkel geschiedenis. Met grote overmacht en machtsvertoon verwierp de vroege kerk de mysteriereligijs die tot doel hadden het bewustzijn over haar grens te leren springen. In het alternatieve circuit wint de benaming ‘inwijding’ aan populariteit dankzij het non-conformisme van opkomende generaties. Steeds meer moderne onderzoekers ondersteunen de gedachte dat God, de Al-Ene, puur bewustzijn is, het universum een onbegrensd bewustzijnsveld. Deze opvatting biedt, zo zegt Pameijer, onbegrensde mogelijkheden voor het menselijk bewustzijn. De hersenen produceren niet, maar reproduceren slechts en dit is een leitmotiv in dit boeiende en toegankelijk geschreven boek. Hij wil hiermee het brein niet tekort doen. Integendeel, dit schitterende orgaan is in staat alle kennis die de mensheid in de loop van haar bestaan heeft verworven, op te slaan, te verwerken en er de consequenties uit te trekken. Met recht kan dan ook gesproken worden van een “Wereldbrein”, de titel van een opmerkelijk boek van Peter Russel. Het is boeiend te lezen hoe Johan

Pameijer dit gegeven verder uitwerkt. Met zijn boek probeert hij aan te tonen en duidelijk te maken dat iedereen de god in zijn gedachten alleen maar hoeft op te wekken. “In eigentijdse termen: wij willen onze planeet hervormen tot een psycho-sociaal superbrein.”

Tetty Pols & Maurice Oosterhof: Verdwaald verlangen - Een zoektocht naar de hemel op aarde. 2010, 248media.nl

Verdwaald verlangen | Twee personen en een recorder. Zo schijnbaar eenvoudig lijkt het allemaal te zijn begonnen. Toch hadden ze tien jaar en vele gesprekken nodig, het was een lange reis. Tetty Pols-Visser was bezig aan een zoektocht en werd hierbij geholpen door haar mental coach Maurice Oosterhof. Wat begon met werken aan zichzelf werd de reis van haar leven. Beiden beschreven deze reis in het boek Verdwaald verlangen. Haar leven leek op het oog een goed leven, zonder een schaduwkant.

Zoals veel vrouwen volgde ze eerst een studie, vond een baan (9 jaren in het onderwijs), kreeg een gezin en ging vrijwilligerswerk doen. Toch werd haar leven overschaduwd door een gevoel van angst, met als gevolg fobische klachten en pijn. Ze besloot te gaan onderzoeken waar deze angst vandaan kon komen. Samen met haar coach kwam ze op het spoor van een ervaring die ze al jarenlang ver weg had gehouden.

Ze werd zich bewust van een lang vergeten herinnering; haar bijnadoodervaring. Vooral via gesprekken, maar ook aan de hand van inzichtgevend citaten, gedichten en liederen wordt de lezer meegevoerd met de schrijfster op de reis naar haar persoonlijke groei. En de lezer mag met haar meegroepen.

Maurice Oosterhof gebruikt als mental coach de methode Spoorzoeken, een eigentijds coachingsconcept dat is ontwikkeld om aan de hand van emoties een betere balans te creëren tussen gevoel, je denken en omgeving.

Het boek is de schriftelijke neerslag van de spirituele groei van een van de auteurs door de andere auteur, een ‘mental coach’. De klant, een vrouw die gereformeerd is opgevoed, zoekt hem op omdat ze last heeft van lichamelijke pijnen, zelfs zo dat ze de straat niet meer op kan. Er zijn twee ijkpunten in haar leven: een miskraam in 1985 en een bijna-dood-ervaring in 1997. Die laatste maakt dat ze terug blijft verlangen naar het hemelse, waar ze zich thuis voelde.

Zo begint de vrouw het aardse niet alleen maar te zien als strijd, maar als een hoger doel in het leven. Ze leert steeds beter met haar beperkingen omgaan en krijgt meer levensvreugde en bezieling. Een en ander wordt geïllustreerd met liedteksten (Huub Oosterhuis), gedichten (ook van haar zelf) en andere stichtelijke teksten (Kahlil Gibran). ||